

د گڼل مه سويار به

د. محمد عبدالرحمن العريفي

وهرگيپران

ته حسين ئيبراهيم دؤسكى

ب نافی خودایی مهزن و دلۆقان

همد بۆ خودی بن، و سلاف ل پیغه مبهری وی بن، و پاشی:
یی ئیکی: روینشته نک من یی خه مگین، پاشی گۆت:
سهیدا، خه ربیبیی ئەز وهستاندم، من گۆتی: بهلکی خودی لهزی ل
زقپنا ته بکهت بۆ وهلاتی ته و ناف مرۆقین ته، ئینا وی رۆندک
باراندن پاشی گۆت: سهیدا، ئەگەر ته زانیبا چهند ئەزی ژ وان
خه ربیب بوویم، و چهند ئەو یی ژ من خه ربیب بووین.. ئەری تو
باوهر دکهی دهیکا من رپیا پتر ژ چارسهد مهیلان یا دایه بهر خو؛
دا بچت دو عایان بۆ من ل نک قه بری فلان شیخی بکهت، و
داخوای ژئی بکهت کو ئەو من ب سلامه تی بۆ وی بیزقپینت!
چونکی ئەو زه لامه کی پیرۆزه دوعا ژئی دئینه قه بویلکرن، و
تهنگا قییان ده رباس دکهت، و خو پشته مرنی ژی وی گوهد ل
دوعایین دوعاکه ران دبت!

یی دو بی: سهیدایه کی مه یی باوهری بۆ مه به حس کر گۆت:
ئهل عه ره فی بووم، خه لکی گری و دوعا دکرن، و هه مییان
ئیحرام د بهر بوون، و هه ر ئیکی ده ستین خو ب نک خودایی مهزن
قه بلند کر بوون، و ل وی ده می مه خو بۆ خودی دشکاند و داخوای
ره حمی ژئی دکر، به ری من ب پیره می ره کی کهفت، هه ستیی وی
یی زراف و له شی وی یی له غه ر بوو، و پشته وی خو ار بوو بوو،

من گوھ لى بوو وى دگوت: ئەى شىخ عبدالقادرى گەيلانى، ئەز داخوازى ژ تە دکەم کو د ھەوارا من بىي و تەنگاقيبي ژ سەر من لادەي، مەھدەري بو من بکە، و رەحمى ب من ببه، و وى گريهکا دژوار دکر، ئينا لەشى من قەلەرزى، و چەرمى من قژبوو، و ئەز لى خورپم: **ژ خودى بترسه، چاوا ژ بلى خودى تو دوعايان ژ ئىکى دى دکەي؟! شىخ عبدالقادر -رەحما خودى لى بت- عەبدەکە ژ عەبدىن خودى، نە وى گوھ ل تە دبت، و نە د بەرسقا تە دئيت، دوعايى ژ خودى ب تنى بکە. هنگى ئەو ل من زقري پاشى گوت:** پيروميرو! بەلا خو ژ من قەکە، تو قەدر و بەيى شىخ عبدالقادرى ل نک خودى نزانى!! پاشى قى زەلامى دەست ب مەدحىن شىخ عبدالقادرى گەيلانى کر، و ھندەک تشت گوتن بەس ھەژى خودى بن.. سەيداي گوت: دەمى وى ئەو تشت گوتىن من گوتى: خودى يى پاک و پيروژ بت ژ گوتنىن تە، **ئەري پا تە چ بو خودى ھيلا؟! گاقا وى گوھ ل قى گوتنا من بووى، وى ئەز ھيلام و چوو.**

يى سيبى و چارى و پىنجى دەنگ و باستىن وان د فان پەران دا ل بەر دەستى تەنە، پاکى و پيروژى بو خودى بت! کانى ئەوين خودايى خو دەيلن، و پەنايى دبنە بەر ھندەکين دى ژ بلى وى، و ھەوجەبيىن خو ژ مريبيىن خو دکەن؟ ئەوين ل تەنگاقيبي قەستا ھەستىکين رزى و لەشىن ھشک دکەن، **ئەو ل کيشەنە ژ خودايى خو يى حەق و ئاشکەرا؟ ئەوي لقينا بچوبكى د زكى دەيکى دا دبىنت، و گوھ ل دوعايا تەنگاقي دبت، و رازى نابت کو عەبدى**

وی دو عایی ژ ئیکئی دی بکهت ژ بلی وی. فیجا -ئه گهر ته بقیته-
تول سهر حالئی ئوممه تی بگری، چاشئی خو ل وه لاتی ئیسلامی
بگپره دا تو وان قهر و مهزار و ههستیگان ببینی یین بو خه لکی
بووینه په ناگه ل ده می ته نگا قییان، و خه لکی سه ری خو پیته
سپی کری!!

ئه شه هندهک په یشن بو وان، ئهو هندهک گوتن و گازینه،
به لکی قپری و هه وارن، و داخواز و دو عانه بو وان یین نقو بووین،
ئهوین که فتینه بهر پیلان و ل ریکین دویر بهرزه ربووین، هتا کو ژ
گه مییا رزگار بوونی پاشقه ماین، و مرین موشرک و یا ژ وان شه
ئهو موسلمانن.

ئه شه **گه مییا ته وحید بیه**، ئهوا وه کی گه مییا نووحی، **هه چیبی**
لی سوبار بت دی رزگار بت، و هه چیبی خو ژئی دا پاش دی چته
هیلاکی.

ول وه لاتی ئیسلامی مه چند کهس و کار و جیران و هه قال
دیتینه کاری وان ل ژینا دنیا یی زه عیبوویه و یا ژ وان شه ئهوی
کاره کی باش دکن.. لهو ئهف کتیه وهک گازییهک بو وان
هه مییان هات کو ئهو په رستنا خودی ب تنی بکن و چو شریکان
بو چی نه کهن.

دهریا یا ب پتل

دنیا یا تژیوو ژ موشرکان: قی دوعا ژ صهنه مه کی دکر، وی
هه هیقی ژ قهبره کی دکر، یی سییی په رستنا مرۆقه کی دکر، یی
چارى بهرک مهزن ددیت.. خودایی وان بهرئ خو دا وان ئەو ب
عهرب و عجه مین وان قه نه قیان، ئەو تی نه بن یین ته وحیدا
خودی دکر ژ بهر مایین ملله تی ئیبراهیمی -سلاف لی بن-.

د ناث شان ریبه رزه یان دا مهزنه ک هه بوو دگوتتی: عهری
کورئ جه مووحی، وی صهنه مه ک هه بوو نا قی وی (مه ناف) بوو،
وی په رستن بو دکر، و ل بهر وی دچوو سو جدی. ل ده می
ته نگا قییی مه ناف هه وارا وی بوو، و گا قا هه و جه ی تشته کی ببا
قه ستا مه نافی دکر، ئەو صهنه مه ک بوو ژ داری هاتبوو چیکرن،
به لی ئەو ل نک وی ژ مال و عیالی وی خوشتقیتر بوو.. وی
زیده چاقی خو ددا صهنه می خو، پیروژ دکر، و دخه ملاند و بینین
خوش لی دکر.

رۆژا ئەو هاتییه سه ر دنیا یی و هه تا ژییی وی ژ شیتست
سالییی بۆری ژی، ئەقە حالئ وییه، و ده می پیغه مبه ر -سلاف لی
بن- ل مه که هئ هاتییه هه نارتن، وی موضعه بی کورئ عومه ییری
هه نارته مه دینی دا بهرئ خه لکی بده ته ئیسلامی و دینی نیشا وان
بده ت، سی زارۆکین عهری کورئ جه مووحی د گه ل ده بکا وان

موسلمان بوون بیی ئەو بزانت، پاشی وان قهستا بابی خۆ کر و سوحبه تا قی گازیکەر و فیڕکهری بۆ وی شهگپرا و هنده ک ژ قورئانی بۆ وی خواند، و گووتنی: **ئەوی بابی مه! خه لک یی ب دویش قی مروقی کهفتی، قیجا تو چ دبیری کو تو ژوی وه بکهی؟**

وی گووت: ئەز وه ناکه م هه تا پسپارا خۆ ب مهنافی بکه م، و بهری خۆ بده می کانئ ئەو دئ چ بیژت!!

پاشی عه مر ب نک مهنافی شه چوو.. و عه ده تی وان ئەو بوو ده می ئیکی ژ وان قیابا د گه ل سه نه می خۆ باخت، دا پیره ژنه کی دانته پشت سه نه می و بیژتی: کانئ سه نه م چ ئیلهامی دده ته ته، تو پیش وی شه بیژه مه! عه مر ب له نگییا خۆ شه ب نک مهنافی شه چوو، و پییه کی وی ژ ئیکی کورتر بوو، ئەو به رانه ر سه نه می ل سه ر پییی خۆ یی دورست رابوو شه، وه ک قه درگرتن بۆ سه نه می، پاشی هه مدا سه نه می کر و مه دحین وی کرن، و گووت: ئەوی مه ناف! بی گومان نوکه ته سوحبه تا قی که سی زانییه ئەوی هاتییه باژپری مه، و وی خرابییا ئیکی ژ بلی ته نه قیت، و ئەو مه ژ په رستنا ته دده ته پاش، قیجا تو بیژه من کانئ ئەز چ بکه م. سه نه می تشته ک نه گووت، وی ئاخفتنا خۆ دوباره کر، و ده می سه نه می چو ئاخفتن نه گووتین، عه مری گووت: به لکی که ریین ته یین شه بووین، چه ند روژه کان ئەز دئ خۆ ل ته گرم هه تا که ربا ته نه مینت. پاشی وی ئەو هیلا و ده رکه فت، گاڤا بوویه شه ف کورپن وی چوون مه ناف هه لگرت و بر هاقیتته د کۆرکه کا پیس دا یا تژی

گلیش، سپیدئ عهمر چوو دا سلاقی بدهته صهنه می خو، و گاڤا وی ئەو نه دیتی، وی گازی کر: تیچوون بو هه وه بت! **کی شقییدی ب سهر خودایی مه دا گرتیبه؟**

کەسێ ژ مروفین وی دهی نه کر، ئینا ئەو ب تهرس و لهرز قه ده رکهفت دا ل صهنه می خو بگه ریبت، گاڤا وی دیتی ئەو سهر و سهر یی د کورکی دا، وی ئەو ده ریخست و بینا خو ش لی کر و زقرانه جهی وی، و گوئی: ئەی مه ناف! ئەگه ر من زانیبا کی ئەقه ب سهری ته ئینایه، ب خودی ئەز دا وی شه رمزار که م.

شه فا دی کورین وی چوون و جارەکا دی صهنه م هاڤیته د وی کورکا پیس دا.. سپیدئ عه مر ل صهنه می خو گه ریا، و گاڤا ئەو نه دیتی، وی گه ف و گوپ کرن، پاشی چوو صهنه م ژ وی کورکی ده ریخست و شوشت و بینا خو ش لی کر. و چهند شه فه کین دی ژی وان گه نجان ئەقه د گه ل صهنه می بابی خو کر، هتا مه سه له گه هشتیبه هندئ بینا وی ته نگ بو، ئینا شه فه کی به ری بنقت ئەو چوو نک صهنه می خو و گوئی: وهی بو ته مه ناف! بز ن پاشیا خو دپاریزت! پاشی وی شیره ک د ستوبی صهنه می خو دانا، و گوئی: دا تو به ره ئانییی پی ژ خو بکه ی دژی نه یاری خو.. و گاڤا شه ف تاری بووی وان گه نجان صهنه م را کر و ب که له خی صه یه کی مرار قه کر، و هه ردو پیکفه هاڤیتنه د چاله کا گلیشی دا، گاڤا بوویه سپیده و دیسا عه مر ل صهنه می خو گه ریای، و ئەو د قی حالی دا دیتی، گوئی:

و رب يبول الشعلبان برأسه لقد خاب من بالت عليه الثعالب

(خودایه کئی رویشی بمیزنه ب سهری وی قه!! ب راستی
شهرمزار بوو نهوی رویشی بمیزنه سهر) پاشی نهو هاته د دینی
خودی دا، و د مهیدانین دینی دا وی کتیرکی د گهل چاکان کر.

و دهمی موسلمان دهرکهفتینه شهری بهدری ژ بهر ژیبی وی
بی مهزن و سهفتهیا وی، کورین وی نههیتلا نهو دهرکهفت، و وی
رژدی کر کو دهرکهفته جیهادی، ئینا کورین وی داخوازا
پشتهفانییی ژ پیغهمبهری -سلاف لی بن- کر، ئینا وی گوتی:
بمینه ل مه دینی. و نهو ما.

ل شهری ئو خودی عه مری قیا دهرکهفته جیهادی، کورین وی
نههیتلا، و گاغا وی دیتی نهو دمجدن، نهو ب کزگریوک قه چوو
نک پیغهمبهری -سلاف لی بن- و گوتی: نهی پیغهمبهری خودی،
کورین من دقین من د مال قه گرتدهن، و نههیتلن نهز د گهل ته
بیمه جیهادی. پیغهمبهری گوتی: خودی عوزرا دایه ته. وی گوت:
نهی پیغهمبهری خودی، ب خودی هیقییا من نهوه نهز فی پییی
خوی شل بدانمه بهحشستی.. هنگی پیغهمبهری -سلاف لی
بن- دهستوبری دایی، و دهمی وی چهکی خو هلگرتی وی گوت: یا
رهبی تو شهیدبوونی ب رزقی من بکهی، و من نهزقربنییه ناف
عهیالی من! دهمی نهو گههشتینه مهیدانا شهری، و ههردو
لهشکر بهرانهر ئیک راوهستاین، و قههره مان لیک خورین و تیر

هاتینه هاقیتن، عهمری ب شیرئ خۆ قیتکره لهشکهری تارییی، و دهست دا شهړئ صهنه مپه پرتسان، ههتا کافرهکی شیرهک لیدای و ئەو پئی شههیدبووی. و ئەو هاته فهشارتن و د گهل وان چوو **بیّن د سۆزا خۆ دا د گهل خودئ راستگۆ.**

پشتی چل و شهش سالان، ل سهه زهمانی موعاویه ی -خودئ ژئ رازی بت- لههیهکا دژوار ب سهه مهزاری شههیدین ئو خودئ دا هات، ئەو عهرد هه می فهگرت، ئینا موسلمان ب لهز چوون جهنازه بیّن شههیدان فهگوهستن، و ده می وان قهبری عهمرئ کورئ جهمووحی فهگری، وان دیت لهشی وی هیشتا یئ ته په دئ بیژی ئەو یئ نقستییه، و عهردی تشتهک ژ لهشی وی نه خواربوو. قیجا بهری خۆ بدئ چاوا خودئ دووماهییا وی ل سهه خیرئ ئینا، ده می ئەو ل حهقییی زقیری پشتی کو ئەو بو وی دیاربووی، یان بهری خۆ بدئ چاوا خودئ قهدرئ وی ل دنیا یئ بهری ئاخه تی ئاشکه راکر ده می وی **(لا إله إلا الله)** ب جهئینای، ئەف په یقا عهرد و عهسمانان خۆ پئ گرتی، و خودئ هه می چیکری ل سهه داین، ئەو په یقا دبه ته گهرا چوونا بهحهشتئ، ئەو په یقا بهحهشت و جههنه م ژ بهر وی هاتینه ئافراندن، و ب وی خه لک بووینه خودان باوهر و کافر، و چاک و خراب. و ل بهر دهستی خودئ پییین عهدهکی ژ جه نالشن ههتا پسپار ژئ نه ئیته کرن: **ههوه په رستنا کی دکر؟ و ههوه چ بهرسف دابوو پیغه مبه ران؟**

که مییا رزگار بوونی

چهند مرۆڤ هه‌نه چووینه هیلاکێ و هه‌ژێ له‌عه‌ته‌تی بووینه
حه‌تا رۆژا قیامه‌ته‌تی ژ به‌ر کو ته‌وحید ب جه‌ نه‌ئینایه‌!
ئه‌للاه خودایێ ئیکانه‌یه، و ئه‌و ب تنێ ئافرانده‌ر و خودانی
هه‌می تشتانه، ئه‌و ب تنێ گه‌ردوونی هه‌مییه‌ ب ریشه‌ ده‌ته، و
علمی غه‌یبی یێ نه‌به‌رچاڤ ل نک وی ب تنییه، عه‌بد خو‌ ده‌یله‌ته
ب هیثییا وی ب تنێ ڤه، و قه‌ستا وی دکه‌ته و ژ وی ب تنێ
دترست، سویندی ب ناڤی وی ب تنێ دخۆت، و خیران بو‌ وی
دده‌ته، و ب نک وی ڤه تۆیه دکه‌ته، و دوعا و هه‌واران ژ وی ب
تنێ دکه‌ته.

ئه‌ڤه‌یه ب جه‌ئینانا (لا إله إلا الله) و ژ به‌ر ڤی چهندی
خودی ئاگر ل سه‌ر وی که‌سی هه‌رامکرییه یێ ب دورستی ڤی
شاهده‌ییی بده‌ته. و به‌ری خو‌ بده موعا‌دی ده‌می ل دویف
په‌غه‌مبه‌ری -سلاف لی بن- دچوو، ژ نشکه‌کی ڤه په‌غه‌مبه‌ر -
سلاف لی بن- راوه‌ستیا و لی زڤری و په‌سیار ژێ کر: موعا‌ذ! تو
دزانی حه‌قی خودی ل سه‌ر به‌نییان چیه؟ و حه‌قی به‌نییان ل سه‌ر
خودی چیه؟

موعاڌى گۆتئى: خودئى و پيغهمبهرئى وى چيتر دزانن، وى گۆت: حهقى خودئى ل سهر بهنيبان ئهوه ئهوه پهريستا وى بکهن و چو شريکان بۆ چي نهکهن، و حهقى بهنيبان ل سهر خودئى ئهوه ئهوه وى عهزاب نهدهت يئى چو شريک بۆ چي نهکرين. (بوخارى و موسلم فهدگوهيزن)

د حهديسه کا دى دا هاتييه کو عهبدللاهئى کورئى مهسعوودى - خودئى ژئى رازى بت- پسيار ژ پيغهمبهرئى -سلاث لئى بن- کر: ئهئى پيغهمبهرئى خودئى، کيژ گونهه ل نک خودئى مهزنتره؟ وى گۆت: **((کو تو شريکهکى بۆ خودئى بدانى و وى تو يئى ئافراندى))** (بوخارى و موسلم فهدگوهيزن)

بهلى.. ژ بهر تهوحيدا خودئى، خودئى پيغهمبهر هنارتن، خودئى دبيژت: **﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾** (النحل: ۳۶) و طاغوت ههر تشتهکه يئى ژ بلى خودئى پهريستن بۆ دئيتهکرن، و ئهوه ب وئى چهندي يئى رازى بت، وهكى شهيطانى و سييرهبهندى و کاهن و صهنهمان.

و تهوحيد کارئى ئيکئى يئى پيغهمبهرانه وهكى خودئى دبيژت: **﴿وَسْأَلُ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ﴾** (الزخرف: ۴۵) ئهئى پيغهمبهر، تو پسيارا وان پيغهمبهران بکه يئن مه بهرى ته هنارتين، ئهري ژ بلى خودايئى رحمان مه هندهک خودا دانايينه پهريستن بۆ بيتهکرن؟

بهلی خەلک نەهاتینە ئافراندن بۆ هندی نەبت دا ئەو تەوھیدا
 وی بکەن خودی دبیژت: ﴿ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾
 (الذاریات: ٥٦) یەعنی: من ئەجنە و مرۆف نەئافراندینە بۆ هندی
 نەبت دا ئەو پەرستنا من بکەن.

و قەبویلکنا هەمی کاران ل سەر تەوھیدی پادوەستت، خودی
 دبیژت: ﴿ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ (الأنعام:
 ٨٨) ئەگەر وان شرک کر هەر کارهکی وان کری دا پویج بت.

و هەچیئی تەوھیدی ب جە بینت دی پرگار بت، وەکی د
 حەدیسە قودسی یا دورست دا هاتی کو خودی دبیژت: ((ئەوی کوپی
 ئادەمی، ئەگەر تو ب تژی عەردی گونەھ ڤە بییە نک من و تە چو
 تشت بۆ من نەکرینە شریک، ئەز ب تژی عەردی ڤە لیپۆرین دی
 ب نک تە ڤە ئیم)) و ژ بەر مەزنییا کاری تەوھیدی پیغەمبەر ژ
 نەمانا وی دترسیان، ئەڤە بابی مووهحدان، یی صەنەم شکاندین،
 و بەیتا حەرام ئافاگری، ئیبراهیم -سلاف لی بن- دوعا ژ خودایی
 خو دکەت و دبیژت: ﴿ وَأَجُنَّبُنِي وَبَنِيَّ أَنْ نَعْبُدَ إِلَّا صَنَامَ ﴿٣٥﴾
 (إبراهيم: ٣٥) تو من و عەیالی من بپاریزە کو ئەم پەرستنا
 صەنەمان بکەین. و پشتی ئیبراهیمی کی هەیه یی ئیمن بت ل
 سەر خو ژ بەلایی؟

دهسپيكا وهربادانتي

ئيكه مین جار شرک د ناڤ ملله تی نووحي دا -سلاڤ لی بن- په یدابوو. ئینا خودی نووحي هنارت و وی ئهو ژ شرکی دانه پاش، څیجا هه چیی گوه داریا وی کری و تهو حیدا خودی کری ئهو رزگار بوو، و هه چیی مایه ل سهر شرکا خو، خودی ئهو ب طووفانی تیبر، و پشتی نووحي مرؤڤ ده مه کی ل سهر تهو حیدی مان، پاشی ئیلیسی ده ست ب خراب کرن و به لاڤکرنا شرکی د ناڤ مرؤڤان دا کر، و خودی به رده و ام پیغه مبه ر هنارتن دا ئهو کافران بترسینن و مزگینییی بدنه خودان باوهران، هتا کو پیغه مبه ری دوو ماهییی موحه مه د -سلاڤ لی بن- ب تهو حیدی هاتییه هنارتن. وی جیهادا موشرکان کر، و صهنه م شکاندن، و پشتی وی ئوممه ت ل سهر تهو حیدی چوو، هتا کو شرک دوباره د ناڤ هنده ک ئوممه تی دا په یدابووی ژ بهر مه زنکرنا وه لی و چاکان، ئاقاهی و قوبه ل سهر قه برین وان هاتنه دانان، و دوعا و هه وار ژئی هاتنه کرن، و نه زر و قوربان بو مه زارین وان هاتنه پیشکی شکر، و وان ناڤی څی شرکی کره (تهو هسسولا ب چاکان) و (څیانا باشان)، و وان ژ دره و هزرکر کو څیانا وان بو ڤان چاکان و مه زنکرنا قه برین وان دئی وان نیزیکی خودی که ت، و ئهو ئه ڤرؤ ل نک قه برین چاکین خو دبیژن: ئه م په رستنا وان ناکه ین، و وان ژ

بیرا خو بر کو نهغه عینى هیجته تا موشرکین ئیکیبه، ده می وان د
 دهر حهقا صهنه میتن خو دا گوته: ﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ
 زُلْفَىٰ ﴾ (الزمر: ۳) هه ما بو هندئ ئەم په پستنا وان دکهین دا ئەو
 مه نیزیکی خودئ بکهن.

دوعاکرن ژى عیبادهته، و سويند عیبادهته، و دانا قوربانى
 عیبادهته، و هیشی و مهزکرن ژى ئەو هه می رهنگین عیبادهتینه،
 بهلکی دوعا - و ههوارکرن ژیهه - دئیتته هژمارتن بلندترین
 عیبادهت، ژ بهر کو خو شکاندن و ملکه چى تپدايه. ئەحمەد و
 ترمذی و ئەبوو داوود و ئبن ماجه ژ پیغه مبهرى -سلافا لى بن-
 شه دگوهیتزن: ((دوعا عیبادهته)) و وى ئەف ئایه ته خواند: ﴿ وَقَالَ
 رَبُّكُمْ أَدْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي
 سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ﴾.

و دوعا داخوازکرن مفايى يان پاشدا برنا زیانییه، و ههوارکرن
 ژ دوعاییه؛ چونکی ئەو داخازا هاریکارییه، و قورئان و
 سوننهت و ئیجماع هندئ دگه هینن کو دوعاکرن ژ ئیکى دی ژ بلی
 خودئ حهرا مه، و ئەو ئاشکه را دکهن کو ئەو ژ وئ شرکییه یا خودئ
 ناغه فرینت.

خودایى مهزن دبیژت: ﴿ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَنْ
 لَا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَنِ دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ ﴾
 (الأحقاف: ۵) یه عنى: کهس ژ وى رپه رزه تر نینه یى ژ بلی خودئ

دوعایی ژ وی دکهت یی حهتا رۆژا قیامهتی د بهرسقا وی نائییت،
و ئەو ژ دوعایا وی یی بی ئاگهه.

و دبیتژت: ﴿ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَإِنْ فَعَلْتَ فَإِنَّكَ إِذَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴾ (یونس: ۱۰۶) یهعنی: ژ بلی
خودی تو دوعایی ژ وی نهکه یی نهشیت مفایی بدهته ته و نهشیت
زیانی ژ ته بدهته پاش، ئەگه ته وه کر تو دی ژ زۆرداران بی.

و یا عهجیب ئەوه دهمی تو دبیتژییه قان ئەف کاری ههوه
شرکه، ئەو دبیتژنه ته: نهخیر! ئەم تهوکیدا خودی دکهین، و پهپرستنا
وی دکهین. و ههمی هزرا وان ئەوه تهوکید ئەوه مرۆقی باوهری ب
ههبوونا خودی ههبت، و ئەفه تیگههشتنهکا کیمه، بهلکی یا
خهله ته بۆ تهوکید.

ئهبوو جههل و ئەبوو لهههبی ژی ئەف باوهرییه ههبوو، مهعنا:
دقییت ئەو ژ ئەهلێ تهوکیدێ بان، چونکی وان باوهر ذکر کو خودی
ئافراندهره، و ئەو خودایی مهزنتره، بهلی وان هندهک خوداوهند بۆ
وی دکرنه شریک و هزر ذکر ئەو دی وان گههیننه خودی و
مههدهری بۆ وان ل نک وی کهن.

قێجا راستییا تهوکیدێ ئەوه: تشتی تاییهت بۆ خودی ژ
پهپرستن و خودایینی و ناف و سالۆخهتان بۆ وی ب تنی بیته
پالدان.

(تهوهسول) ب خوژی دبهته دو پشک:

پشکا درست: کو مروث وی ریتکا درست ب کار بینت یا مروثی دگهینته نارمانجی، و نهو چند رهنگهکن، ژ وان:

(أ) تهوهسسولا ب ناف و سالوختهین خودی: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾ (الأعراف: ۱۸۰) یهعنی: خودی باشناش ههنه هوبن ب وان دوعیان بو خو ژئی بکن^(۱).

(ب) تهوهسسولا ب باوهریبا ب خودی و پینغه مبهری وی: ﴿رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ ءَامِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَقَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ﴾ (آل عمران: ۱۹۳) یهعنی: خودایی مه، مه گوهد ل گازیکرهکی بو بو باوهریبی گازی دکر کو هوبن باوهریبی ب خودایی خو بینن، مه باوهری ئینا، فیتجا خودایی مه تو خرابی و گونههین مه بو مه بغهفرینه، و مه بده د گهل چاکان.

(ج) تهوهسسولا ب کارئ چاک، وهکی کو بیژت: یا رهبی نهگهر من نهغه بو ته کریت تو ههوجهیبا من بقهتینه، وهکی وان یبین دهری شکهفتی لی هاتیبه گرتن.

(د) کو نهو بهحسی لاوازی و ههوجهیبا خو بکته، وهکی موسایی -سلاف لی بن- گوئی: ﴿رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ

(۱) د هدیسی دا هاتیبه: ((أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوْ اسْتَأْذَنْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الْغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ الْقُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي، وَجِلَاءَ حُزْنِي، وَذَهَابَ هَمِّي)) نهحمده (۳۷۱۲، ۴۳۱۸) و حاکم (۵۰۹/۱) شه دگوهیتن.

فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ و زه که ربیبایی -سلاف لی بن- گوئی: **﴿ رَبِّ اِنِّیْ وَهَنٌ
اَلْعَظْمُ مِنِّیْ ﴾**.

ه) تهوه سسولا ب دو عایا مروّقی چاک نهوی به رهزر بت کو
دو عایا وی بیته قه بویلکرن، کو نهو دو عایی ژ خودی بکهت، وهکی
د حه دیسی دا هاتی: **((مال پویچبوو، و ری هاتنه گرتن، تو
دو عایی ژ خودی بکه بارانی بده ته مه))**.

پشکا دوی: تهوه سسولا نه دورسته و نهو نهوه مروّق ب
ریکه کا نه دورست خو نیزیکی خودی بکهت، یه عنی: مروّق حه تا
خو نیزیکی خودی بکهت، نهو وی ریکی ب کار بینت یا شریعه تی
دورست نه دیتی؛ ژ بهر کو نهو رهنگی تهوه سسولی یا بی مه عنا و
به طاله و دژی عه قلی و شریعه تیبه. و ژ فی رهنگی نهوه مروّق
تهوه سسولی ب دو عایا مریه کی بکهت، یه عنی: داخو ازی ژ
کسه کی مری بکهت کو نهو دو عایی بو وی ژ خودی بکهت، نهغه
ریکه کا شرعی یا دورست نینه، به لکی ژ کیم عه قلیا مروّقیه
نهو داخو ازی ژ مریه کی بکهت کو نهو دو عایی بو وی ژ خودی
بکهت؛ چونکی ده می کسه ک دم رت کار وی دئیته برین، و
کسه ک نه شیت پشتی مرنا خو دو عایی بو ئیکی دی بکهت، خو
پیغه مبه ر -سلاف لی بن- نه شیت پشتی مرنا خو دو عایی بو ئیکی
بکهت، ژ بهر قی چهن دی صه حاییان -خودی ژئی رازی بت- پشتی
مرنا پیغه مبه ری -سلاف لی بن- تهوه سسول ب دو عایا وی ل نک
خودی نه کر، ل سهر زه مانئ عومه ری -خودی ژئی رازی بت- ده می

هشکاتی پەیدا بووی، وی گۆت: ((یا رەبی بەری نوکە مە
 تەوەسسول ب پێغەمبەرێ خۆ دکر تە باران ددا مە، و نوکە ئەم
 تەوەسسولێ ب مامێ پێغەمبەرێ خۆ دکەین، ئیجا تو بارانی بدە
 مە))، وی دەمی عەباس -خودێ ژێ رازی بت- رابوو و دوعا ژ
 خودێ کرن. و ئەگەر داخوازا دوعا یێ ژ مریه کی یان قەبره کی
 کاره کی راست با، یان تەوەسسوله کا دورست با، عومەر و ئەو
 سهحابییین د گهل دا دا وی چەندی ژ پێغەمبەری -سلاف لێ بن-
 خوازن؛ چونکی قەبولکرنا دوعا یا وی ژ یا مامێ وی نیزیکتره.

سەرھاتیپهک

دەمی پێغەمبەری -سلاف لێ بن- گازیبا خۆ د ناڤ مروشان
 دا ئاشکەرا کری، کافرین قورەیشییان لێ گەریان خەلکی ژ وی
 بدەنە پاش، لەو وان گۆت: ئەو سپرەبەندە، خێقزانکە، دینە.. بەلێ
 وان دیت کو دویکەفتییین وی رۆژ بو رۆژی یێ زێدە دبن و کیم
 نابین! ئینا وان حوصەینی کورێ موندزێ خوزاعی ھنارتە نک وی،
 و ئەو مروڤه کی ماقویل و مەزن بوو ل نک وان، حوصەینی گۆتی:
 ئەی موحمەد! تە کوما مە ژیکشەکر و ئەم پارچە پارچە کرین، و
 تە ھۆ کر و ھۆ کر.. و وی دەست ب ئاخفتنی کر و کار بو ھندی
 کر پێغەمبەری -سلاف لێ بن- ب نک خۆ ڤه بکیشت، و
 پێغەمبەری گوھی خۆ دایێ و گاڤا وی ئاخفتنا خۆ ب دووماھی

ئینای، پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: تو خلاص بابی
عمرانی؟ وی گۆت: بهلی..

پیغهمبهری گۆتی: ئەز دئ هندەک پسیاران ژ تە کەم تو
بەرسقا من بدە.. وی گۆتی: بلا، پیغهمبهری -سلاف لی بن-
گۆتی: بابی عمرانی، تو پەرستنا چەند خوداوەندان دکەیی؟ وی
گۆت: ئەز پەرستنا حەفتان دکەم، شەش یی ل عەردی، و ئیک یی
ل عەسمانی!

پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: ئەگەر مال چوو، تو
دوعایی ژ کئی دکەیی؟ وی گۆت: ژ وی یی ل عەسمانی.
پیغهمبهری گۆتی: و ئەگەر باران نەهات تو دوعا ژ کئی دکەیی، وی
گۆت: ئەوئ ل عەسمانی. گۆتی: ئەگەر عەيال برسی بوون تو دوعا
ژ کئی دکەیی؟ وی گۆت: ئەوئ ل عەسمانی..

پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: هنگی ئەوئ ل عەسمانی
ب تنی د بەرسقا تە دئیت، یان ئەو هەمی؟ وی گۆت: نە.. ئەوئ
ل عەسمانی ب تنی د بەرسقا من دئیت.

پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: ئەو ب تنی د بەرسقا تە
دئیت، و ئەو ب تنی قەنجیی ل تە دکەت، و د شوکری دا تو وان
بو وی دکەیه شریک! یان تو دترسی ئەو ژ بەر هژمارا خو یا زیدەتر
بشیئە وی؟

حوصەینی گۆت: نە، ئەو نەشیئە وی.

ئینا پیغهمبهری -سلاف لی بن- گوئی: حوصهین، موسلمان بیه، ئەز دئی هندەک پەشقان نیشا تە دەم خودی دئی مفایی ژئی دەتە تە.. و دبێژن: هنگی ئەو موسلمان بوو، قیجا پیغهمبهری -سلاف لی بن- دوغایەک نیشا وی دا.

راستییهک

بهلی وان په‌رستنا لات و عوززایی دکر، بهلی وان ئەو حسیب دکرن هندەک خوداوه‌ندین بچوبک یێن وان نیزیکی خودایی مه‌زن دکهن، و وان هندەک په‌نگین په‌رستنی پیشکیشی شان خوداوه‌ندان دکرن؛ دا ئەو مه‌هده‌ری بو وان ل نک خودی بکه‌ن، ژ به‌ر هندی وان دگوئ: ﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ ﴾ (الزمر: ۳)!!

وان باوه‌ری هه‌بوو کو خودییه ئافراندەر و رزقده‌ه، و ئەوه وان زیندی دکەت و دمربنت، ﴿ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مِّنْ خَلْقِ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ لَيَقُوْلُنَّ اَللّٰهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۵﴾ (لقمان: ۲۵) ئەوی پیغهمبەر، ئەگەر تو پسپارا وان موشرکان بکه‌ی: کئی عه‌رد و عه‌سمان ئافراندینه؟ ئەو دئی بیژنه تە: خودی، تو بیژه: حه‌مد بو خودی بت، به‌لکی پتریا وان نزانن.

بوخاری و موسلم ژ ئەبوو هوره‌یره‌ی -خودی ژئی رازی بت- شه‌دگوه‌یزن، دبێژت: پیغهمبهری -سلاف لی بن- هندەک سوپار هه‌نارتنه لایێ نه‌جدی دا بو وی به‌ری خو بدنه‌ه دور و به‌ری

مه‌دینتی، ده‌مه‌کی چاڤین وان ب زه‌لامه‌کی که‌فتن چه‌کئی وی پیڤه بوو، و جلکین ئیحرامان د بهر بوون، و وی دگۆت: (لبیک اللهم لبیک، لبیک لا شریک لک إلا شریکا هو لک، تملکه وما ملک..) وی د قئی ئاخفتنا خو دا دگۆته خودی: ته چو شریک نینن، ئەو تی نه‌بت یی ئەو و تشتی وی هه‌ی ژی ملکئی ته‌نه.. سه‌حابی ب نک فه چوون و گۆتنی: دی کیشه چی؟ وی گۆت: ئەز دی چمه مه‌که‌هی.

وان به‌ری خو دای زانی ئەو یی ژ لایئ موسه‌یله‌مه‌یی دره‌وین فه دئیت، ئەوی دگۆت: ئەز پیغه‌مبه‌رم، وان ئەو گرت و گریدا و ئینا مه‌دینتی دا پیغه‌مبه‌ر -سلاف لی بت- حوکمی خو د دهر حه‌قا وی دا بده‌ت.

گاڤا پیغه‌مبه‌ری -سلاف لی بن- ئەو دیتی، وی گۆته سه‌حابییین خو: هوبن دزانن هه‌وه کی ئیخسیر کریهه؟ ئەفه ئومامه‌یی کورئ ئە‌ئالییه، مه‌زنی به‌نی حه‌نیفه، پاشی گۆته وان: وی ب ستوبنه‌کا مزگه‌فتی فه گریده‌ن، و قه‌دری وی بگرن.

پاشی پیغه‌مبه‌ر -سلاف لی بن- چوو مالا خو و خوارنه‌ک بو وی هنارت، و فه‌رمان دا ئالفی بده‌نه ده‌وارا ئومامه‌یی ژی و چاڤی خو بده‌نی، و سپیده و ئیقاران نیشا وی بده‌ن، و سه‌حابییان ب یا وی کر.

پیغه‌مبه‌ر -سلاف لی بن- ب نک وی فه هات و گۆتی: ئومامه، چ ل نک ته هه‌یه؟ وی گۆت: ئەی موحه‌مه‌د، خیر ل

نک من ههیه، ئەگەر تو کوشتنی بکە، دئی خوین کەفتە سەر تە،
و ئەگەر تو قەنجییی بکە دئی قەنجییی ل ئیکی شوکردار کە، و
ئەگەر تە مال دقیت هندی تو حەز کە بخوازە.

پینغەمبەری -سلاف لی بن- ئەو هیتا، و رۆژا دی هاتە نک
هەر وە گۆتی، وی ژى هەر ئەو بەرسف دایى، رۆژا سییی دەمى
پینغەمبەری -سلاف لی بن- هەر ئەو ئاخفتن گۆتیى، وی گۆت:
من ئەوا هەى یا من گۆتیى تە.. و گاڤا پینغەمبەری -سلاف لی
بن- دیتی ئەو دلئى خو نابه تە ئیسلامى، و وی گوھ ل ئاخفتنا
موسلمانان بوو، و نقیژ و مەردینیا وان دیت، گۆت: ئوما مەیی
بەردەن، و دەوارا وی بدەنئى.. ئوما مە چوو سەر ئاقەکا نیزیك ژ
مزگەفتى، و خو شوبشت، پاشى هاتە مزگەفتى و گۆت: **(أشهد أن
لا إله إلا الله وأن محمدا رسول الله)**، ئەى موحەممەد ئەز ب
خودئى کەمە ل سەر روویی عەردى کەریین من ژ ئیکی قەنەدبوون
هندى ژ تە قەدبوون، نوکە ئیک نینە من هندی تە بقیت، و ئەز ب
خودئى کەمە کەریین من ژ دینەکی هندی دینئى تە قەنەدبوون، و
نوکە ئەز حەز ژ دینەکی ناکەم هندی دینئى تە، و ئەز ب خودئى
کەمە کەریین من ژ باژیرەکی قەنەدبوون هندی باژیرئى تە، و نوکە
باژیرەک هندی باژیرئى تە ل بەر من یئى شرین نینە.. پاشى گۆت:
ئەى پینغەمبەرى خودئى، سوپارین تە دەمى ئەز گرتیم من دقیا
بچمە عومرى، تو چ دبیتى؟ پینغەمبەرى مزگینیا خیرئى دایى، و
گۆتی: هەرە مەکەهئى عومرا خو بکە.

ٺه و چوو مه که هئ و وی گوٺ: (لبیک لا شریک لک، لبیک لا شریک لک)، به لئ ٺه و موسلمان بو و گوٺ: خودئ یئ بی شریکه، نه په رستنا چو قهبران د گهل وی دئته کرن، و نه نقیثر و سوجه بؤ چو صه نه مان دئینه برن. و گاڤا ٺومامه -خودئ ژئ رازی بت- گه هشتییه مه که هئ، مه زینن قوره شیبیان پئ زانی، ئینا ٺه هاتنه نک وی، و ده مئ وان گوھ لئ بووی ٺه وی دبیٺت: (لبیک لا شریک لک) وان گوٺئ: تو ژئ ژ پئ ده رکه فتی؟ وی گوٺ: نه خیر! ٺه د گهل موحه ممه دی یئ موسلمان بوویم. و گاڤا وان دلئ خو بریئ کو وی بئشینن، ٺه ل وان خوړی و گوٺ: ٺه ز ب خودئ که مه هوبن تشته کی بکه ن، دندکه کا گهنمی ژ ده قه را یه مامه بؤ هوه نائیت حه تا پیغه مبه ر-سلاڤ لئ بن- ده ستور بیئ بده ت.

به لئ.. ل جاهلییه تی وان خودئ ژ صه نه مان مه زنتر ددیت، د سهر هندئ ژئ را وان په رستنا صه نه مان د گهل خودئ دکر. ٺیجا تو ب خودئ که ی بیٺه من: ٺه رئ چ جو دایی د ناقبه را شرکا ٺه بوو جهلی و ٺه بوو له هه بی و یا وی دا هه یه یئ ٺه قرؤ قوربانه کی ل نک قه بره کی ٺه دکوژت، یان ل بهر ده رازینکا مه رقه ده کی دچته سوجه دی؟ یان به رانبه ر مه زاری وه لیه کی ستوخوار رادوه ست و هه وجه ییا خو دگه هینتی، و داخواری ژئ دکه ت کو ٺه و ته نگا قیئ ژ سهر راکه ت، شیفا یئ بده ته نساخی وی، و پښنگی وی بزقرینت؟

ئەو قىي چەندى دكەت و خودى دىيىرت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ (الأعراف: ١٩٤) و ئەو شرکا ل نك قەبر و مەزاران دىيىتە كرن ژ دانا قوربانان و دوعا و ھەواركنا ژ خودانىن وان، ئەقە مەزنىرە گونەھە. بەلى ئەو ژ زنايى، و قەخوارنى مەيى، و كوشتنى، و ھىلاتا دلى دەيبابان ژى مەزنتەرە، خودى دىيىرت: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ (النساء: ٤٨) خودى گونەھا شركى ژى نابەت، بەلى دبت ئەو گونەھا زناكەر و تاوانبار و كوژەكى ژى ببەت.

بوخارى و موسلم ژ پىغەمبەرى -سلاف لى بن- قەدگويىزن كو ل رۆژەكا تەعرە و زىدە گەرم ژنەكا ئيسرائىلى يا پويچ ل چۆلەكى دچوو، وى ديت صەيەكى ل دۆر بىرەكا ئاقى دىيىت و دچت و نىزىكە ژ تىنا دا بمرت، قى ژنا گەلەك جاران بى ئەمرىيا خودى كرى گاڤا ئەف صەيە دىتى پىلاڤا خو ئىخست و لڤكا دەرسۆكى قە گرېدا و ھندەك ئاف پى ژ بىرى ھلكيشا و دا وى صەي، ژ بەر ھندى خودى گونەھا وى غەفراند..

مەزنى بۆ خودى بت! ئەرى وى ب شەقى نقيژ كرن و ب رۆژى رۆژى گرتن؟ ئەرى ئەو د رىكا خودى دا ھاتە كوشتن؟ نەخپىر.. وى ڤرەكا ئاقى دا صەيەكى، خودى ئەو غەفراند، وى گونەھ دكرن، بەلى وى چو ھەلى يان قەبر بۆ خودى نەكرىونە شرىك، وى چو

دار و بهر یان مروّف نه دئینانه ریژا خودی.. لهو خودی گونه ها وی
غهفراند.

غهفراندن گه لهک یا ژ موشرکان دویره، و ئەو گه لهک یا
نیزیکه ژ گونه هکارین موسلمان ژ ئەهلی تهو حیدئ.. د حه دیسه کا
قودسی یا ناقدار دا هاتییه: خودی دبیزت: **((ئهی کوړی ئاده می
ئه گمر ته تژی عهردی گونه ه هه بن پاشی تو بیتیه نک من و ته چو
شریک بو من چی نه کربن، ئەز ب تژی عهردی مه غفیرهت شه دی
ئیمه نک ته))** (۱).

سهرهاتییهک

هندهک مروّف هه نه سه هم سه ری وان دگرت، و ب خه م دکه فن
دهمی دبینن زناکهر و مه یقه خوړ دمشه نه، بهلی ئەو موبه کی ژ خو
شاش ناکهن دهمی دبینن گه لهک مروّف هه نه خو د ده رگه ه و
ده رازینکین قه بران شه ددهن، و هندهک رهنگین په رستنئ بو وان
جهان پیشکیش دکهن، و هه ر چه نده زنا و شه خوارنا مه یئ ژ
گونه هین مه زنه، بهلی ئەو خودانی ژ ئیسلامی ده رنائیخن، بهلی
دانا تشته کی ژ په رستنئ بو ئیکئ دی ژ بلی خودی شرکه، و
هه چیی ل سه ر بمرت دی مرت نه موسلمان، ژ بهر قئ چه ندی
زانایین خودایی خواندنا بیر و باوه ران دکهنه بناخه یئ بناخه یان.

(۱) ترمذی شه دگو هیزت.

زانایه کی کتیبهک د تهو حیدئ دا دانابوو و وی ئهو بو
شاگردهیین خو شروقه دکر، و ههر دوباره دکر و پسیار ل دور دکر،
روژهکی شاگردهیهکی وی گوئی: سهیدا، مه دقیت تو دهرسا مه
بگوهوړی و هندهک سوحبهتین دی بو مه بکهی، سهرهاتیان،
سیرهتی، دیروکی. سهیدای گوئ: نه گهر خودئ چهز بکهت دی بهری
خو دهینی.

روژا دی سهیدا هاته نک وان یی خه مگین، وان پسیارا قی
چهندي ژئ کر، وی گوئ: من گوه لی بوویه کو زه لامهک ل
گونهکی نيزیک هیه، یی چوویه خانییهکی نوی، و ئهو دترست
نه جنه بینئ لهو وی دیکلهک ل بهر دهرازینکا خانیی خو وهک
قوربان بو نه جنان پیشکیش کریه. شاگردهیان ئهف چهنده گهلهک
ب گرنگی شه وهرنه گرت، و وان دوعایا هیدایهتی بو وی زه لامی
کر و خو بی دهنگ کرن.

روژا دی سهیدا هاته نک وان و گوئ: ئه ل دویش وی دهنگ
و باسی چووین یی دوهی مه گوئی، و بو مه دیاربوو کو مه سهله
یا وهسا نه بوو وهکی بو مه هاتییه گوئن، وی زه لامی قوربانهک بو
نه جنان نه دابوو بهلکی کریتی د گهل دهیکا خو کریو. هنگی
شاگرده گهرمبوون و تیکچوون، و ئاخفتنن زقر گوئن و دریزکر، و
گوئن: دقیت ئهو بیته جزادان و دهنگی وان بلندبوو.

سهیدای گوئ: هوین چهنده دعه جیبن! هوین فان ئاخفتنان
دبیژنه وی یی گونه ههکا مه زن کری، ههر چهنده ئهو گونه هه وی ژ

ئىسلامى دەرنائىخت ژى، و ھوبن چو نابىژنه وى يى شىرك كرى
كو دانا قوربانانە نه بو خودى، و پيشكىشكرنا عيباده تيبه بو
ئىكى دى ژ بلى خودى!

ھنگى شاگرده بى دھنگ بوون، و سھىداى گوتھ ئىك ژ وان:
كانى كتيبى تھوھىدى بده من دا جارھكا دى شھرح بكهين.

شىرك مھزنترين گونھه، و خودى قھت وى ژى نابھت، خودى
دبىژت: ﴿ **إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿۱۳﴾** ﴾ (لقمان: ۱۳) و بھھشت يا
ھرامھ ل سھر موشركان، و تھو ھھر و ھھر دى مېننھ د ئاگرى دا،
خودى دبىژت: ﴿ **إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَهُ
النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ ﴿۷۲﴾** ﴾ (المائدة: ۷۲) و تھوى شىركى
بكھت تھف شىركھ ھھمى عيباده تى وى پويچ دكھت، ژ نقيژ و پوژى
و ھج و جېھاد و خىران، خودى دبىژت: ﴿ **وَلَقَدْ أَوْحَىٰ إِلَيْكَ وَإِلَى
الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِن أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ
﴿۶۵﴾** ﴾ (الزمر: ۶۵) يھھنى: وھى بو تھ و يىن بھرى تھ ھاتيبھ كو
تھگھر تو شىركى بكھى كارى تھ دى پويچ بت و تو دى بيبھ ژ
زبانكاران.

شىركى چھند رھنگھك بو ھھنھ: ژ وان ھندھك رھنگ ھھنھ
خودانى ژ ئىسلامى دھردئىخن، و وى ھھر و ھھر دھىلنھ د ئاگرى
دا، تھگھر ھات و تھو مھر و تويھ نھكر، وھكى: دوھاكرنا نھ ژ
خودى، و دانا نھزر و قوربانان بو ئىكى دى ژ بلى خودى وھكى
قېر و تھجنھ و شھىطانان، و ترسا ژ مرى و تھجنھ و شھىطانان،

کو ئهو وی نساخ بکهن یان زیانئ بگههیننئ، و هیقییا نه ژ خودئ د وی کاری دا یئ بهس ب خودئ قه دئیت بکهت، وهکی ب جهئینانا ههوجهییان، و نههیلانا تهنگاڅییان، وهکی وان کارتن نوکه ژ لایئ هندهک کهسان قه ل دۆر قهبر و مهزاران دئینهکرن.

سهردهانا قهبران بو هندییه دا مروث هزرا خو د مرئ دا بکهت، و دوغایئ بو مرییان بکهت، وهکی پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: **((سهرهدانا قهبران بکهن ئهو دئ ئاخرهتی ل بیرا ههوه ئینتهقه))** ئهممهده قهدهگوهیتز. و ئهو بو هندی نینه دا مروث دوغایئ ژ خودانئ قهبری بکهت، یان ههوارا خو بگههینتئ، و قوریانان بو بدهت، و تهبهروکئ ب وان بکهت، یان ههوجهییان ژ وان بخوازت، ئهقه شرکا مهزنتره، و فهرق نینه خودانئ قهبری پیغهمبهرهک بت یان وهلییهک و چاکهک بت، چونکی ئهو ههمی مروثن مفا و زیان د دهستئ وان دا نینه، خودئ دبیترته خوشتقییبئ خو موحههمهدهی -سلاف لی بن-: **﴿ قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا ﴾** (الأعراف: ۱۸۸) یهعنی: تو بیژه: نه چو مفایئ من نه چو زیانا من د دهست من دا نینه.

و سهردهانا قهبران بو کرنا نقتیزان ل ویرئ، و خواندنا قورئانئ، ئهقه نه ژ سوننهت و ریبازا پیغهمبهرییه -سلاف لی بن-، بهلکی ئهو بو هندییه دا مروث بیرا خو پی ل مرئ بینته قه، و دوغایان بو مری بکهت.

و یا عه‌جیب‌توه موسلمان بچته نک خه‌لکي قه‌بران و توه دزانت کو‌توه یین مرین و نه چو مفا و نه چو زیان د ده‌ست وان دا نینه، و توه نه‌شپین خو‌ خلاص کهن، د گهل هندئ ژي توه دچت داخو‌زئ ژ وان دکه‌ت کو‌توه دو‌عایین وان بو‌ ب جه‌ بینن یان ته‌نگا‌قیی ژ سهر راکهن، و گه‌له‌ک ژ وان قه‌بر و مه‌زاران یین کو دئینه‌ ئا‌فاکرن و مه‌زنکرن، هنده‌ک خو‌لام و خزمه‌تکار بو‌ هه‌نه، خو‌ ب ته‌قوایی و زوه‌دئ دئیننه‌ده‌ر، و دره‌وان بو‌ خه‌لکي شه‌دهینن، و به‌رئ وان دده‌نه شرکا ب خودئ!

گازیبه‌ک ژ دلی

توه‌ز دبی‌ژمه وان یین دو‌عا ژ مرینان دکهن: توه مرینان هه یین هوین ل به‌ر ده‌رازینکین وان دکهنه‌گری، و هی‌قییا مه‌هده‌را وان دکهن: ﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ﴾ (۷۳) ﴿أَوْ يَنْفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ﴾ (۷۲) (الشعراء: ۷۲-۷۳) یه‌عنی: تهرئ وان گو‌هل ل هه‌وه هه‌یه ده‌مئ هوین دو‌عایان ژئ دکهن؟ یان توه مفایه‌کی یان زیانه‌کی دگه‌هیننه هه‌وه؟

تشتئ مه‌سه‌لئ خرابتر لی دکه‌ت، توه‌قیه توه‌ین ب قه‌بران قه دگرئ‌دای نه به‌س مرینان مه‌زن دکهن و پس‌یارا هه‌وجه‌ییین خو‌ ژ وان دکهن، به‌لکي توه‌ مالی د ریکا خه‌ملاندن و بلندرکن و ئا‌فاکرن وان دا خه‌رج دکهن.

و ئەو قوببە و ئاڧاھییپن ل سەر قەبران ھەین دبنە دو پشک:
ئیک: ئەو قوببەییپن کو ل گۆرستانین گشتی یپن موسلمانان
دئینە ئاڧاکرن، و دئینە دیتن.

دو: ئەو قوببەییپن ل مزگەفتان ل سەر قەبران دئینە ئاڧاکرن،
یان مزگەفت ل سەر قەبران دئینە ئاڧاکرن، و دبت ھندەک جارن
ئەو ل بەرقیبیلەیا مزگەفتی یان ل پشتی بت، یان ل تەنشتی، و
ئەو ب خو پیتغەمبەری -سلاڧ لی بن- ئەم ژ ڤی چەندی
ترساندینە، دەمی گۆتی: **((خودایی من، تو قەبری من نەکە
صەنەمەکی بیتە پەرستن، لەعنەتین خودی ل وان بت یپن قەبرین
پیتغەمبەرتن خو کرینە مزگەفت))** ئەحمەد ڤەدگوهیتزت. و ئەڤە بو
قەبری وی یپن پاکە و ھەر قەبرەکی ھەبت.

و ژ ەلی -خودی ژنی رازی بت- ھاتیبە ڤەگپران کو وی گۆتە
ئەبوو ھەییاجی: ئەری ئەز تە ب وی بہنیرم یا پیتغەمبەری خودی
-سلاڧ لی بن- ئەز پئی ھنارتیم؟ کو ئەز پەیکەرەکی نەھیلەم ئەگەر
نەشکینم، و قەبرەکی بلند نەھیلەم ئەگەر راست نەکەم. موسلم
ڤەدگوهیتزت.

و وی نەھی ژ ھندی کریبە کو قەبر بیتە گپچکرن، یان ل سەر
بیتە روینشتن، یان ل سەر بیتە ئاڧاکرن یان نقیسین. موسلم
ڤەدگوهیتزت.

و وی لەعنەت ل وان کرینە یپن مزگەفتان ل سەر قەبران چی
دکەن و شەمالکان ل سەر ھلکەن.

ول سهر زه مانى صه جابى و تابعيان تشتهك ژ قى ل
وه لاتى موسلمانان نه بوو، نه ل سهر قه برى پيغه مبه ره كى و نه ل
سهر قه برى ئيكى دى.

واقعى دلئيش

د گه ل مخابنييه كا مه زن قه به رى خو بده نه قى واقعى
دلئيش:

ل **مصرى**: شهش هزار قه بر ب ناقى قه برين وه لبيان ل گوند و
باژيران دبه لاقن، و ئه و سه نته رين دانا مه ولوودانه بو موريد و
عاشقان، و ب زه حمه ت ل مصرى تو روزه كى ل سالى بيى نه گهر
ناهنگا مه ولوودا وه ليه كى تيدا نه بت، و ئه و گوندى قه بره كى
هوسا لى نه بت، ئه و د چاقتين نه زانان دا يى بى به ره كه ته!

و قه بر و مه زار دبه دو پشك: يين مه زن و يين بچوبك، و
چهند ئافاهيبي مه زارى مه زنتر و فره تر بت، ئه و د چاقتين خه لكى
دا دى يى گرنكتر بت، و خه لك پتر دى سه را دهن. و مه زارين
مه زن ل قاهيره: مه زارى سه ييده زه ينه ب، و يى سه ييده عايشه، و
سه ييده سه كينه، و سه ييده نه فيسه، و قه برى ئيمامى شافعى، و
له يشى كورى سه عدى، ژ بلى مه زارى به ده وى ل طه نطا، و
ده سووقى ل ده سووق، و شاذلى ل گوندى حه ميشره، و ئه و قه برى ژ
دره و بو حوسيتى دئيه پالدان ل قاهيره، ئه وى خه لك قه ست

دکه نښې و نه زر و قوربانان پيشکيش دکهن، و بهلکي طه و افې ژي
ل دؤر دکهن، و داخوازا قه تاندنا هه ووجه بيان و شيفايا ژ نه خو شيبان
ژ مريبان ل نک دکهن.

و هندهک ده مسالين وهکي حه جي بؤ سه ره دانا مه زاري سه بيد
به ده وي هه نه، خه لک ژ سونه و شيعه يان ل وان ده مان ژ ده رقه يي
مصري قه ست دکهن.

ل **شامي**: قه کوله رين باوه ري ديترن کول ديمه شقي ب تني
(۱۹۴) مزار هه نه (۴۴) ژي دناقدارن، و پتر ژ (۲۷) ژ وان بؤ
صه حابيبان دئينه پالدان.

و ل ديمه شقي مزارهک بؤ سه ري يه حيايي کوري زه که ريبايي
-سلاف لي بن- هه يه دکه فته مزگه فتا ئومه وي، و ب ره خ مزگه فتي
قه قه برهک بؤ صه لاحه دديني و ئيک بؤ عيماده دديني زهنگي هه يه،
و هندهک قه برين دي ژي ته وه سسول پي دئيه کرن. و هه ر ل
سووربيي مزاري موحيه ددين ئبن عه ربه ي هه يه خوداني کتيا
(فصوص الحکم) و ئه و زه لامه کي ريبه رزه يه.

و ل **تورکيا**: پتر ژ (۴۸۱) مزگه فتي مهن هه نه قه بر و
مزار لي هه نه، يا ژ هه ميبان ناقدارتر ئه و مزگه فته يا ل سه ر وي
قه بری هاتيه ئافاکرن يي بؤ ئه بوو ئه ييو بي ئه نصاري ل سه تنبولي
دئيه پالدان.

و مزار ئيک ژ ئيمامين ربه رزه ژي ل وي ري هه يه ئه و ژي
جه لاله دديني رومييه ل باژيري قونيه، ئه وي ل سه ر نقيسي: ب

کیر سی دینان دئیت موسلمان و جوہی و فہلان، و دبیتزہ قی
صہنہ می (قوٹبی مہزنتر).

ل ہندستانی: پتر ژ (۱۵۰) مہزارین ناقدار ہنہ خہلک
قہست دکہنی.

ل عبرائی: ل بہغدا ب تنی پتر ژ (۱۵۰) مزگہفتین مہزن
ہنہ قہبر لیٹنہ، و ل موہسلی پتر ژ (۷۶) مہزارین ناقدار ہنہ،
ہمی د مزگہفتان قہنہ، ئەقہ ژ بلی وان مہزاران یین نہ د
مزگہفتان قہ (۱).

و یا عہجیب ئەوہ خہلک ب شان مہزاران دسہردا دچن ہەر
چہندہ پتریا وان درہون و چو راستی بو نینن.

بو نمونہ: **حوسہین** -خودئ ژئی رازی بت- قہبرہکی وی ل
قاہیرہ ہیہ گہلک رہنگین پەرستنی بو دئینہ پتیشکیشکرن،
وہکی: دوعا و طہواف و دانا قوریانان.

و ل عہسقہلانی ژئی قہبرہکی حوسہینی ہیہ، و ل بناری
چیایی جہوشن ژئی ل رۆژتاقایا حہلہبی مہزارہک ہیہ بو سہری
حوسہینی -خودئ ژئی رازی بت- دئیتہ پالدان. و ہندہک جہین دی
ژئی ہنہ دبیتزن کو سہری حوسہینی ل ویری ہیہ: ل دیمہشقی، و
ل حہنانہ د ناقبہرا نہجہف و کووفہ دا، و ل نہجہفی ب رەخ وی
قہبری قہ یی بو عہلی -خودئ ژئی رازی بت- دئیتہ پالدان، و ل

(۱) بہری خو بدہ: (الانحرافات العقديّة) بپ ۲۸۹، ۲۹۴، ۲۹۵، و ئەف
نامارہ نہ دونینہ.

که ره لائځ ژى کو دبیژن: سه ری وی بو نک له شی وی هاتبوو
زفراندن^(۱).

سه بیده زهینه با کچا علی ژى -خودئ ژى رازی بت- هه
چهنده ل مه دینئ مربوو و ل به قیعی هاتبوو فه شارتن ژى، به لئ
شیعهیان قه بره ک بو وی ل دیمه شقی چیکرییه^(۲). و نهو قه برئ ل
قاهیره بو وی دئیتته پالدان ژ لایئ خه لکی قه یئ کیتمتر نینه، هه
چهنده کتیبین دیرؤکی قهت نابیژن کو نهو د ژبانا خو دا جاره کی
هاتبته مصرئ، یان پشتی نهو مری قه برئ وی بو ویرئ هاتبته
قه گواستن.

و هنده ک خه لکی نه سکه نده ریئ ل مصرئ هزر دکهن کو
مسوگهر نه بوو دهرداء -خودئ ژى رازی بت- د وی قه بری دا یئ
قه شارتییه نه وی ل باژیرئ وان هه ی، هه ر چهنده زانا باش دزانن
کو نهو ل وی باژیری نه مرییه^(۳).

و وه کی وی مه زاری **سه بیده روقییه یا کچا پیغه مبه ری** -سلاش
لئ بن- ل قاهیره، نه وی ژنا خه لیفه یئ فاطمی (الامر بأحكام
الله) چیکری، و گوژا سه بیده سه کینه یا کچا حوسه یئ کورئ علی
-خودئ ژى رازی بت-.

(۱) به ری خو بد: (الانحرافات العقدية) بپ ۲۸۸، و (مجلة لغة العرب)
ج ۷ سالاهفتئ ۱۹۲۹ ز، بپ ۵۵۷، ۵۶۱، و (معالم حلب
الأثرية) یا عبد الله حجار.

(۲) به ری خو بد: عبدالله بن محمد بن خمیس: شهر فی دمشق، بپ ۶۷.

(۳) به ری خو بد: مساجد مصر وأولياؤها الصالحون (۳۳/۲).

و ژ مهزارین ناقدار: **مهزاری عهلییی کورئ ئەبوو طالبی ل**
نهجهفی ل عیراقتی، و ئەو قهبرهکی ژ درهوه، چونکی عهلی -خودئ
ژئ رازی بت- ل کوچکا میراتییی ل کووفه هاتبوو قهشارتن.

ل بهصرا **قهبرئ عهبدررهحمائی کورئ عهوفی** ههیه -خودئ ژئ
رازی بت- ههر چهنده ئەو ل مهدینئ یئ مری و ل بهقیعی یئ
هاتییه قهشارتن.

ل حهلهبی **مهزاری جابری کورئ عهبدللاهی** ههیه و ئەو ب خو
ل مهدینئ یئ مری.

نه بهس هنده، بهلکی ل شامئ قهبرهک ههیه خهלק بو **(ئوم**
کولشوم) و (روقهییایی) کچین پیغه مبهری -سلاف لی بن- پال
ددهن، ههر چهنده وان شوی ب عوثمائی کرپوو و ئەو ههر دو د ژیان
پیغه مبهری دا -سلاف لی بن- ل مهدینئ مریوون و پیغه مبهری -
سلاف لی بن- ئەو ل بهقیعی قهشارتبوون.

و ئەو قهبرئ ل مزگهفتا دیمه شقی بو **هوودی -سلاف لی بن-**
دئیتته پالدان ئیک ژ قهبرین درهوه وهکی زانا دبیزن؛ چونکی هوود
نه هاتبوو شامئ، ل حهضره مهوتئ ژئ قهبرهک ههیه بو وی دئیتته
پالدان.

و ل حهضره مهوتئ قهبرهک ههیه خهלק بو **صالحی -سلاف**
لی بن- پال ددهن، ههر چهنده ئەو ل حیجازئ مریوو، و قهبرهکی
وی ل یافا ل فلسطینئ ژئ ههیه.

مهقامتی شیخ بهرہ کاتی

بہری خۆ بدی چاوا شہیطانی یاری ب عہقلی مرۆشان کر
ہتا ئیکا ہند ژ وان چیکری ئہو پەرستنا خودایێ عہرد و
عہسمانان بہیلن و مریبان مہزن ببینن، یان ئاخ و ہہستیگان.
و بہلکی ہندہک جارن مہسہلہ ب بہلاقبونا گۆتگۆتکەکی ل
دۆر قہبرہکی دەست پئی بکەت، و کو ئہو یی ب مفایہ بۆ ہەر
ئیکی سەرہانا وی بکەت، و مہدہری بۆ دوعاکہری خۆ دکەت،
ہتا چیرۆکین کرامەتان د ناڤ خەلکی دا بہلاڤ دبن و ئہو ل نک
وان دبنہ راستی، پاشی چہند رەنگین شرکی ل ویری پەیدا دبن،
وہکی: طہوافی و دوعاکرنی، چ پالدا نا وی قہبری بۆ خودانی
تشتہکی دورست بت یان نہ.. و ئہقہ بیرا من ل چیرۆکا **مہزاری**
شیخ بہرہ کاتی دئینتہقہ، ئہڤ چیرۆکە د گہل دو گہنجان چیبویہ:
(**عادل و سہعید**).

ئہڤ ہەردو گەنجە ژ نوی ژ زانینگہی دەرکەفتبون و وہک
سہیدا ہاتبونہ دامەزراندن ل خواندنگہا گوندہکی خەلکی وئ ب
چاڤہکی مہزن بہری خۆ ددا قہبران، و نەزر بۆ پیشکیش دکر.
دہمی ئہڤ ہەردو گەنجہ چوونہ خواندنگہا گوندی وان
سوحبەت بۆ خۆ دکر، ژ نشکەکی قہ خازۆکەکی نیڤ دین ل پاسی
سویاربوو، یی دانعہ مر بوو، قہدلہرزوی و گلیزی خۆ ب دەرہچکی

خۆ یی پیس قەدمالی، خواستن بۆ خو ژ سوباران دکر و گەف و گوپ ل وان دکرن، کو ئەو دئ نفرینه کئ ل وان کەت پاس وەرگەرپیت، و وی دگۆت: دو عایین من ئیکسەر قەبویل دبن، و دیارە سەعید د مالە کئ دا هاتبوو پەرودە دەکرن گەلەک باوهری ب کرامەت و وهلی و ئەبدال^(۱) و ئەوتادان^(۲) هەبوو، لەوا ئەو ترسیا و داخواز ژ عادلی کر ئەو هندهک دەرهمان بدەتە وی دا پاسا وان نەوەرگەرپیت؛ چونکی (عەبدلکەریم ئەبوو شەططە) یی خازۆک ژ دەرویشین پیرۆزە یین دو عایین وان دئینە قەبویلکرن.

عادل ژ وی عەجیبگرتی بوو و گۆت: راستە ئەهلئ سوننەت و جەماعەتئ باوهریبی ب کرامەتان دئینن، بەلئ ئەو بۆ چاکین تەقوادارە یین ب قەشارتی کاری دکەن، نە کو یین وهکی قئ ددین ئەوین نانئ خو ب دینی دخۆن.

(۱) ئەبدال کۆما بەدەلە و ئەو ژ وهلی و عیبادهتکەرانه، و دبیزنه وان بەدەل ژ بەر کو دەمئ ئیک ژ وان دمەرت ئیکئ دی جەئ وی دگرت، و پەیشا ئەبدال ل سەر ئەزمانئ هندهک پیشیان گەریابە، و حەدیسەکا ضەعیف د قئ دەربارە یی دا هەیه، تیدا هاتییه کو ئەو چلن و ئەو ل شامینە، بەرئ خو بدە: (النهاية في غريب الحديث) ۱/۱۰۷، و (منهاج السنة) ۱/۹۴، و (مجموع الفتاوى) ۱۱/۱۶۷.

(۲) ئەوتاد چار زەلامن وهکی چار ستوبانە بۆ عالەمئ ل پۆژەهلەت و پۆژناقا و باکوور و باشوورئ، هەر ئیک ژ وان بەرپرسەکە ژ لایەکی، و ئیک ژ وان (غەوشە) و ل مەکەهئ دمینت، و ئەف پەیشە ب قئ مەعنا یی د کیتاب و سوننەتئ دا نەهاتییه.

سه‌عید لی خوری: وه نه‌بیژه، چیرۆکین وی یین عه‌جیب ل
سه‌ر ئەزمانی مه‌زن و بچوکیان دگه‌ریین، و پشتی بیسته‌کی دئ
بینی ئەو دئ ژ پاسی ئیته خوارئ و ئەم دئ چین، به‌لی ئەو به‌ری
مه‌ دئ گه‌هته وی گوندئ ل به‌را مه، به‌لی ئەفه کرامه‌ته، ما ته
باوه‌ری ب کرامه‌تان نینه؟

عادل: ئەز نابیژم کرامه‌ت نینن، خودئ دشیته قه‌درئ وی
بگرت یئ وی بقیته ژ به‌نییین خۆ، به‌لی کو کرامه‌ت بینه خوارن و
قه‌خوارن، و ئیکا هند ژ مه‌ چی بکه‌ن کو ئەم قان عه‌بد و مرییان
بو خودئ بکه‌ینه شریک د ئافراندن و کار و ریشه‌برنی دا، و کو ئەم
ژ وان بترسین ئەفه نه!

سه‌عید: یه‌عنی تو باوه‌ر ناکه‌ی شیخ ئەحمه‌د ئەبوو سه‌روود ژ
عه‌رفاتی هاته سه‌نه‌بوئی و کوبه‌ ل نک مرۆڤین خۆ خوار و جاره‌کا
دی هه‌ر د وی شه‌قی دا زقیری عه‌ره‌فاتی؟

عادل: وه‌ی بو عه‌قلئ ته سه‌عید! تو ل زانینگه‌هی فیری قان
تشتان بووی؟

سه‌عید: مه‌ ده‌ست ب یاری و ترانه‌یان کر؟

عادل: ئەز یارییان ب ته ناکه‌م، به‌لی کو ئاخفتننن عامییان
و دره‌وین وان بینه گۆته‌کا راست و دورست یا ژ عه‌سمانی هاتییه
خوارئ، ئەفه نه!

سه‌عید: به‌لی عامی ب تنی څان کرامه‌تان څه‌ناگپږن، به‌لکی شیخین مه ژی گه‌لهک ژ څان کرامه‌تان ژ خودانین مه‌زاران څه‌دگو‌هپږن.

عادل: باشه سه‌عید، توچ دپږی څه‌گهر څه‌ز ب کریار بو ته ئیسبات کم کو څه‌ف مه‌زار و مه‌قامه هه‌می دره‌ون؟ و پتربیا څان قه‌بران چو پراستی بو نینه، و څه‌و نه قه‌برن و نه چو وه‌لی تیدانه، به‌لکی څه‌و هندهک دره‌ون د ناڅ خه‌لکی دا به‌لاڅبووین.

سه‌عیدی ژ که‌رب څه‌ گوټ: اعود بالله! اعود بالله!

پاشی څه‌و بی ده‌نگ بوون، و پاس چوو هتا څه‌و گه‌هان‌دینه دوربانا گوندی، ل وپږی عادل ل سه‌عیدی زڅپری و گوټی: څه‌ری قه‌برهک یان مه‌زارهک یان مه‌قامی وه‌لیبه‌کی ل څی دوربانې هه‌یه سه‌عید؟

سه‌عید: نه، ما چاوا دی وه‌لیبه‌ک ل څی دوربانې ئیته

څه‌شارتن!

عادل: باشه، توچ دپږی څه‌گهر څه‌م ل گوندی به‌لاڅ بکه‌ین کو قه‌بری چاکه‌کی ل څی دوربانې هه‌بوو به‌لی نوکه یی به‌رزه‌بووی؟ و څه‌و یی خودان کرامه‌ت بوو و دوعا ل وپږی دئینه قه‌بوپلکرن؟ و دی به‌ری څو ده‌ینی کانی خه‌لک دی باوهر که‌ن یان نه؟ و تو باش دزانی کو خه‌لک دی څی گوټگوټکی باوهر که‌ن، و به‌لکی څه‌و ساله‌کا دی مه‌قامه‌کی یان قوبه‌یه‌کا مه‌زن ژی بو وی شیخ ژ دره‌و څاڅا که‌ن! و بچن بو څو دوعایان ژئ بکه‌ن، و څه‌و ب څو

ئاخه و ئەگەر ئەو ھەتا بنی عەردی بکۆلن ژى ئەو تىشتەكى تىدا نایینن.

سەعید: کا قى گۆتتى بهیله! یا ژ ته فه خەلک ھەتا قى دەرھەجى دنەزانن؟

عادل: باشه ما تو دى چ خوسارەت بى ئەگەر تو ھاریکارییا من د قى چەندى دا بکەى؟ یان تو ژ ئەنجامى دترسى؟
سەعید: نه، ئەز ناترسم، بەلى ئەز نهى قانعم.

عادل: باشه، مادەم تو یى نیف رازى، تو چ دبیترى ئەگەر ئەم ناقتى شیخى ژ درەو بکەینه: **شیخ بەرەکات؟**
سەعید: باشه بلا وەكى ته بت.

و عادل و سەعید ل سەر ھندى پیکھاتن کو ئەو قى گۆتگۆتکى ب رحەتى د ناڤ ھەڤالین خو یین خواندنگەھى دا بەلاف بکەن، ھەر وەسا ل سەر تراشخانى ژ بەر کو ئەو گرنگترین جھین بەلاڤکرنا ئاگەھدارییانە.

دەمى ئەو گەھشتینە گوندى، ئەو ژ پاسى پەیاوون، و چونە سەر تراشخانەیا سەلیمى، و بو وی بەحس وەلییان کر، و کو وەلییەكى چاک ئەڤە چەند سالە ھاتییە ڤەشارتن و وی جەھەكى بلند ل نک خودى ھەیه، بەلى کیم کەس ھەوارین خو دگەھیننى.

ھەللاقی پسیارا جھى قەبرى وی ژ وان کر، وان گۆتى ئەو یى ل وی دورپانى یا ل نیزیکی گوندى. ھەللاقی گۆت: سوپاس بو خودى، ئەوى گوندى مە ب قى وەلى ب قەدر ئیخستى، ئەڤە

زه‌مانه‌که من هیثیییه‌کا هۆسا دکر، ئه‌ری ما تشته‌کی به‌رعه‌قله ئه‌و
گوندین ده‌ور و به‌رین مه‌ (الجديدة) و (أم الکوسا) ب ده‌هان
چاک هه‌بن و مه‌ مه‌زاره‌کی ب تنی ژێ نه‌بت؟

عادلی گۆت: حه‌جی سه‌لیم، شیخ به‌ره‌کات ژ چاکین مه‌زن
بوو، و وی به‌ایه‌کی مه‌زن ل نک (الباب العالی) هه‌بوو.

حه‌لاقی ب ده‌نگه‌کی بلند گۆت: تو فان هه‌می تشتان ل دۆر
شیخ به‌ره‌کاتی (قدس الله سره) دزانی و خو بی ده‌نگ دکه‌ی؟

پاشی کانێ چاوا ئاگر ل پیشی به‌لاف دبت وه‌سا ئه‌ف
سوحبه‌ته ل گوندی به‌لاقبوو، و خه‌لکی ده‌ست پێ کر و به‌حسی وان
خه‌وان کر یین ئه‌و پیقه دبیین، و به‌حسی به‌ژنا وی یا بلند و
شاشکا وی یا مه‌زن و کرامه‌تین وی یین نه‌ئینه هژمارتن کرن، و
کانێ چاوا مناری ل ده‌می بانگی خو ب نک وی قه‌ خوار دکر و
ده‌نگ ژێ ده‌ات و.. و..

ل خواندنگه‌هی دان و ستانن د ناچه‌را سه‌یدایان دا
هاتنه‌کرن، و ده‌می مه‌سه‌له ژ حه‌ددی ده‌رکه‌فتی سه‌یدایێ سه‌عید
ئیدی ته‌حه‌ممول نه‌کر و ل وان خو‌ری: گه‌لی عه‌قلداران، گه‌لی
مروّقان، فان دره‌وان به‌س که‌ن.

وان گۆت: دره‌وان؟ مه‌عنا: شیخ به‌ره‌کات نینه؟

سه‌عید: ئه‌ری ئه‌و نینه، و مه‌سه‌لا قه‌بری وی ژێ دره‌وه، و
هه‌ما ئه‌فه گۆتگۆتکه‌ک بوو، و چو شیخ و وه‌لی و مه‌قام ل وی
جهی نینن.

سهيدا همى ب كهر ب فه رابوون و گوٽن: تو چ دبيٽى؟ چاوا
تو بسته دكهى هوٽا به حسى شيخ بهر هكاتى بكهى؟ شيخ بهر هكات
ئهو بوو يى كانيبا روژئاڦايا گوندى ل سهر دهستى پهقى.

ژ بهر دهنگى وان يى بلند سهعيد تيكچوو، بهلى ديسا وى
گوٽ: هوين خودان عهقلن، عهقلى خو تهسليمى خهلكى نهكهن، و
نه ههر جارهكا ئيكى بو ههوه به حسى قهبر و مهزارهكى كر، يان
شهبطانى د خهونى دا ياريبهك بو خو ب ههوه كر، هوين باوهر
بكهن.

ل قٽيرى رېښه بهرى خواندنگههى ژى مايى خو د ئاخفتنى كر و
گوٽ: بهلى سالوځه تين شىخى تشتهكى مسوگهرن، ما ته ئهو
گوٽار نه خواندييه يا دوهى روژنامه يى ل سهر نقيسى؟

سهعيد حېبه تى ما و پسيار ژئى كر: خو روژنامه يى ژى؟ وئ

چ نقيسييه؟

رېښه بهرى گوٽ: ل بن ناف و نيشانى (ديتنا مهقامى شيخ
بهره كاتى) روژنامه يى نقيسييه: شيخ بهر هكات (قدس الله سره) ل
سالو ۱۱۰۰ كوچى يى هاتيبه سهر دنيايى، و ئهو ژ نفسى
سهييدى مه خالدى كورئ وهليدييه، و وى ل نك گهلهك زانايان
خواندييه، وهكى فلان و فلانى، و وى د گهل لهشكهري توركان
شهري خاچپهريسان كربوو، و دهمى شهر دژوار بووى، وى پفكره
لهشكهري خاچپهريسان و بايهكى وهسا ژ دهقى وى دهركهفت

لهشکهر ههمی سهد متران بلندبوون و ب عهردی کهفتن و د خوینا
خۆ گه فزین.

سه عیدی گۆت: ماشللاھ! و رۆژنامه فانی ئەف ههمی زانیین
هویر ل دۆر شیخ بهرە کاتی ژ کیفه ئیناینه؟

رێشه بهری گۆت: ئەفه راستینه، دیرۆکه، یا ژ ته فه وی ئەو ژ
مالا بابی خۆ ئیناینه؟!

سه عیدی گۆت: فنی گۆتنی پیتقی ب دهلیلەکی ههیه، دقت
ئەز و تو وی مسۆگەر بکهین، ئەگەر نه.. ههما ههچییی بقت دئ
وی تشتی بیژت یی وی بقت ل دۆر قه برین وه لییان و کرامه تان.

پاشی **سه عید** ل وان خویری: گهلی هه فالان، ب راستی
مه قامی شیخ بهرە کاتی دره وه کا چیکرییه، من و سهیدایی عادل
چیکر سو دا نه زانینا خه لکی پی بجه رینین.. و ئەفه سهیدایی
عادل پسپارا وی ژی بکهن.

ئەو ل عادل زقرین و گۆتن: سهیدایی عادل وهکی ته گه لهک
هه ز ژ جره کیشییی دکهت، و چی مه سه لا هه بت دبیزت: ده لیلی
هه وه چیه؟ و ئەو دژی وهلی و چاکانه. و تو و عادل چ بیژن مه
باوهری ههیه کو شیخ بهرە کات (قدس الله سره) ل سه زه مانئ
باب و باپیران هه بوو، و دنیا ژ وهلی و چاکان قالا نابت، خودئ
مه ژ سهرداچوونی پپاریزت!!

عادل و سه عید بی دهنگ بوون، و زهنگلی لیدا و سهیدا
ههمی چوونه ده رسین خۆ.

سەیدایی سەعید مەندەھووش ما و وی پسیار ژ خۆ کر: شیخ بەرەکات، کرامەت، ئەری ئەقە تشتەکی بەرەقلە؟ نە.. تو بیژی ئەقە ھەمی دخەلت بن، و رۆژنامە درەوان بکەت؟ غەریبە! دوھی شیخ و مەشاخ ل دوریانی کۆمببون و ئاھەنگەک بو شیخ بەرەکاتی کر، بەلی پا سەیدایی عادل شیخ بەرەکات یی چیکری، تو بیژی عەقلی وان ھەمییان نەمابت؟ نە ئەقە نابت.

وی گافی ھزرەکا دی خۆ ل سەری سەعیدی دا، تو بیژی شیخ بەرەکات ھەبت، و سەیدایی عادل قی چەندی بزانت، بەلی وی وەسا د خۆ ئینابتە دەری کو ئەو خودانی ھزرا چیکرنا شیخ بەرەکاتییە؟

سەیدایی سەعید ھزرا قی چەندی کر، پاشی لەعنەت ل شەیطانی باراندن، بەلی ئەو نەشیا قی ھزری ژ سەری خۆ بەھاقیرت.

رۆژا دی ژی دان و ستاندن ل خواندنگەھی ب قی رەنگی د بەردەوام بوون، و سالا خواندنی بەر ب دووماھییی قە دچوو، و دەمی بینقەدانا ھاقینی ھاتی ھەر سەیدایەک چوو باژیری خۆ.

سالا دی سەیدایی عادل و سەیدایی سەعید ل پاسی سوباربوون دا قەستا خواندنگەھا خۆ بکەن ل گوندی، و سەیدایی عادل مەسەلە ئیکجار ژ بیر کربوو، ھەر چەندە وی ئەو مەسەلە چیکربوو و بەلاکربوو، بەلی ئەو ل سەر دەنگی سەیدایی سەعید ھشیاربوو دەمی وی ھیدی ھندەک زکر و دوعا کرین دەمی ئەو

نیز یکی دوربانا گوندی بووین، و چهند مهندههوشییا وان یا زتده
 سوو دهمی ئه و گهشتینه دوربانئ و وان ئافاهییهکی جوان بو
 مهقامئ شیخ بهرکاتی ل ویری دیتی و ب رهخ فه مزگفتهکا
 مهزن ل سهر تهرزئ مزگفتین تورکان دیتی..

سهیدایئ عادل گرنتی، و زانی کو خه لک دژار و بینامن، و
 کو شهیطان یئ شیای شرکئ د ناف وان دا بهلاف بکته، و ئه ل
 سهیدایئ سهعید زقپری دا ئه و ژئ پشکدارییا وی د قئ
 مهندههوشییبی دا بکته، بهلئ خافلهتی ب وی کهفت دهمی وی
 دیتی کو سهیدایئ سهعیدی ئاگهه ژ خو نینه ژ بهر کو یئ دوعایان
 دکته.. نه بهس هنده بهلکی سهعیدی داخواز ژ شو فیری کر کو
 ئه و پیچهکی راوهستت، پاشی وی دهستین خو بلندکرن و فاتحهک
 ل سهر رحا شیخ بهرکاتی خواند^(۱).

ئهو ل ویری چ دکهن؟

هندهک ژ فان کهسین ب قهبران فه دگرتدای دهمی دچنه سهر
 قهبر و مهزاران پهز و چیل و شهکر و قههوه و چا و خوارنان ژ بلی
 مالی د گهل خو دبهنه ویری؛ دا وهک خیر پیشکیشی خودانی
 قهبری بکهن، و دویر نینه ئه و قوربانان ژئ بدنه وهلی یان شیخی

(۱) ب دهستکاری فه ژ گوتارا کو قارا (البیان) ژ نقیسینا سهیدا عهلی

دا خو پئی نیزیکی وی بکهن، و طهوافی ل دۆر قهبری وی بکهن،
و خو د ئاخا وی گهفتیزن، و داخوازا ههوجهییین خو ژئی بکهن.

بهلکی دئی بیینی سویندا هندهک ژ وان ب مریبانه، و دهمی
ئیک ژ وان قیا سویندهکی بخۆت ئه و ژئی قهوبیل ناکهن ئه و ب
خودئی سویند بخۆت، و ئه گهر وی گۆت: سویند ب خودایی مهزن..
ئه و باوهر ژ وی ناکهن، ههتا ب ناغی وهلییهکی وان سویند
بخۆت!!

و مهسهلا هندهک ژ وان گههشته وی ههددی ئه و ناغی
(حهجی) دداننه سه زيارهتا قهبران، و هندهک ری و رهسمین
سه ره دانئ ژئی ددانن، ههتا هندهک ژ توندره ویتن وان کتیبهک ل بن
ناغی (مناسک حج المشاهد) دانایه، و وی ب ئی چهندی ئه و
قهبر وهکی بهیتا خودئی یا پیروژ لیکرینه.

و وهک چوونا زیده ب ناغ شرک و بیدعی ئه و وان هندهک
تۆره و ئاداب بو سه ره دانا قهبران داناینه، وهکی: دقیت ریزگرتن بو
خودانئ قهبری ئه و ل نک مهزاری وی خو پیخواس بکهن، و
دهستوبیریی ژ مجیوری مهزاری بخوازن ههتا بچنه د قوبهیا وی
ئه، و کاری مجیوری ئه وه رتبه ریبیا وان بکهت ههتا ئه و طهوافی
ل دۆر مهزاری بکهن کانئ چاوا موسلمان طهوافی ل دۆر که عیبی
دکهن. و ئه و کهسین دچنه زیارهتا مهزاری ب گهلهک رهنگان
تبهرکا وی دخوازن: هندهک ئاخا مهزاری بو خو دبهن، و هندهک
دهستین خو د وان شفشان شه ددهن یین ل سه ر قهبری ههین، پاشی

دهستين خو د خو قهدهن. و ده مئى تو دچييه وان مهزاران تو
رهنگين عهجييين عيباده تئى نه بو خودئى لئى ديينى، وهكى دوعاكرنا
ژ خودانئى قهبرى، و خواستنا هاريكاريبيى ژ وئى، و تو دئى بينى
ژنهك زارووكئى خو رادكه ته قه و گازى شيخئى قهشارتى د قهبرى دا
دكهت دا بهر كه تئى بده ته زارووكئى وئى!

و تو دئى بينى هندهك بهرئى خو ددهنه قهبرى و دچنه سوجدئى،
ئه گهر خو پشتا وان ل قيبلى ژى بت!
ژ بلى دانا نه زر و قوربانان ل شان جهان.

و هندهك مروث هه نه ب روژ و هه يقان دچن ئعتيكافئى ل
نك شان قهبران دكهن ب ئنيه تا شيفائئى يان قه تاندنا هه وجه ييه كئى،
و ل هندهك ژ شان مهزاران ژورين تايهت بو قئى چهن دئى يين
هاتينه ئافاكرن. و هندهك كهس ل شان جهان هند ترس و خوشووع
بو چئى دبت هه تا دكه نه گرى.

هه تا وه لئى هاتئى عيبادهت بو شان قهبران هاتيه كرن، و
خودئى قه بويل ناكهت په رستن بو پيغه مبهر و مليا كه ته كئى بيته كرن،
قئيجا پا چاوايه ئه گهر په رستن بو ئيكئى دئى د گهل وان هاته كرن؟!

دلئين وان وهكى ئيكن

خودانئى شان قهبر و مهزاران مروثن، نه شين خو ب سه رييخن
يان مفايه كئى بگه هيننه خو، قئيجا چاوا دئى مفايه كئى گه هيننه ئيكئى

دی، و حالی وان چهند یی نیزیکه ژ حالی شاندا تهقه فییان ده می
ئو موسلمانبووین فیجا ئو ژ صنه مه کی خو ترسیاین یی نه چو
زیانی دگه هینت نه چو مفایی.

موسایئ کورئ عهقه بهیی دبیرت: ده می ئیسلام د ناث
خه لکی دا به لاقبووی، ئویجاخان دهست پی کر هر ئیکئی شاندا خو
هنارته نک پیغه مبهری -سلاف لی بن- دا ئیسلاما خو ئاشکه را
بکه ن، هنگی دهه دوازه زه لامه ک ژ ئویجاخا تهقه فییان هاتنه نک
پیغه مبهری -سلاف لی بن- وی ئو ل مزگه فتی دانان؛ دا گو ل
قورئانی ببن، و ده می وان فیای ئیسلاما خو پراگه هینن، هنده ک ژ
وان بهری خو دا هنده کان، ئو صنه مه می وان هاته بیرا وان یی
دبیرتی: (الریة)، وان پسپارا ربیایئ و زنا یئ و مه یئ ژ
پیغه مبهری -سلاف لی بن- کر، وی گو ت: ئو هه می دحه رامن،
وان گو ت: بلا، پاشی وان گو ت: ئه ری ئه م صنه مه می خو چی لی
بکه یین؟ پیغه مبهری -سلاف لی بن- گو تی: بشکینن، وان گو ت:
ویقه ژ کیقه دئیت!! ئه گه ر (الریة) بزانت تو دئ وی شکینی ئو
دئ خه لکی خو و هه چیبی ل ده ور و بهران ژئ کور ت.

عومه ری گو ته وان: وهی بو هه وه پا هوبن دنه زانن! (الریة)
به ره کی هسکه .. وان گو ت: کورئ خه ططابی ئه م نه هاتینه نک ته.
پاشی وان گو ت: ئه ی پیغه مبهری خودئ، تو صنه مه می مه بشکینه،
ئه م قه ت و قه ت وی ناشکینین.

ئینا پیغەمبەری -سلاڤ لی بن- گۆتە وان: باشە، ئەز دئ
ئیکى ھنیرم قى کارى ژ ھەوہ قەکەت.

گاڤا ئەو زقپنە واری خۆ، وان خەلکى خۆ بو ئیسلامى
داخواز کر، و چەند رۆژەکان مان و دلئ وان یئ ب ترس بوو ژ بەر
صەنەمى، پاشى خالدئ کورئ وەلیدی و موغەیرەیی کورئ
شوعبەى د گەل ھندەک صەحابییان چوونە جەئ وان، و قەستە
صەنەمى وان کر، زەلام و ژن و زارۆک لی کۆمبوون و دەست و
پییئ وان قەدلەرزین و ھەمى ھزرا وان ئەو بوو ھەر کەسەکى
نیزیکى صەنەمى بیت، صەنەم دئ وى کورث، موغیرەى بقر
ھلگرت و گۆتە ھەقالین خۆ: ب خودئ ئەز دئ وە کەم ھوین ب
ئەقەفییان بکەن، پاشى وى بقرەک ل صەنەمى دا و خۆ بەردا
عەردى و پییئ خۆ ھلاڤیتن، دا ئەقەفى ھزر بکەن کو صەنەمى
ئەو ئیخست، ھنگى خەلکى گازی کر: مە چ گۆتە وە!

پاشى وان گۆتە خالدى و ھەقالین وى: ھەچیئ ژ ھەوہ بقیت
بلا خۆ نیزیکى وى بکەت.

گاڤا موغیرەى کەیفە وان دیتى رابووڤتە و گۆتە وان: ئەڤ
صەنەمى ھەوہ ھەما بەرەکئ رەقئ بئخیرە.. قئجە ھوین خەلاتئ
خودئ وەرگرن کو عافییەت داہە ھەوہ، و پەرستنا وى ب تنئ
بکەن. پاشى وى صەنەم پەلخاند، و صەحابییان ئەو ھویر ھویر
..کر.

و ئەف قەبر و مەزارە ژى ئەگەر ئەفرۆكە ئىك بىت و وان
هەمىيان ب سەر سەرى خودانان دا بەهرفىنت ئەو نەشىن تۆلا خو
بستىنن.

چاوا شرک پەيدا بويە؟

ئەگەر تو هزرا خو تپدا بکەى کانى چاوا شرک ل سەر عەردى
پەيدا بويە دى زانى كو ئەگەرا وى چەندى غولووا زېدەيه د مرۆقېن
چاک دا، و بلندکرنا وان ژ حەددى وان يى دورست.. مللەتتى
نووحى ل سەرى پەرستنا خودى ب تنى دکر و چو شریک بو وى
چى نەدکر، و پېنج زەلامېن چاک د ناف وان دا هەبوون: وەد، و
سواع، و يەغووث، و يەعووق، و نەسر. وان پەرستنا خودى دکر، و
دینى دورست نیشا خەلکى ددا، دەمى ئەو مرین مللەتتى وان ل
سەر وان ب خەم کەفتن، و گۆتن: ئەو چوون يىن بىرا مە ل
قەنجىيا عىبادەتى دئىنانەقە، و فەرمان ب طاعەتتى خودى ل مە
دکر..

شەيطانى ئىنا سەر دلئى وان كو ئەگەر هوبن ھندەك پەيكەرەن
ل سەر شكلى وان چى كەن و ل مزگەفتىن خو بدانن، دەمى هوبن
وان دبىنن دى بو کرنا عىبادەتى زىرەك بن.. ئىنا وان گوھدارىيا
وى کر و ھندەك صەنەم بو بىرھاتن بو وان چىکرن؛ دا ئەو بىرا وان
ل عىبادەتى و چاکىيى بىننەقە!

و وهسا چیبوو، دهمی وان ئەو صەنەم ددیتن ئەو ل عیبادهتی
مجدتر لی دەهاتن، و چەند سال و زەمان بۆرین، و ئەف دەستی
مروژان نەما، دەستەکی دی هات دیت بابین وان یی مەدحین
خودانین شان صەنەمان دکن، و ب چاقەکی مەزن بەری خو ددەنی؛
چونکی ئەو بیرا وان ل چاکان دئیننەفە، ئەو دەست ژێ چوو، و
هەندەکین دی پشتی وان هاتن، ئبلیدی گۆتە وان:

ئەوین بەری هەو پەرستنا شان صەنەمان دکر، دەمی ل وان
دبوو هسکاتی، یان ئەو هەوجەیی تشتەکی ببانە، وان هەوارین خو
دگەهانەنە شان صەنەمان، قیجا هوبین ژێ پەرستنا وان بکن. و
وان گوهدارییا وی کر!

هنگی خودی نوح -سلاڤ لی بن- بو وان هنارت، و وی
نەهسەد و پینجی سالان بەری وان دا تەوحیدی، و هژمارەکا کیم
تی نەبت کەسی باوهری پی نەئینا، قیجا خودی ل وان ب غەزەب
هات و ئەو ب طوفانی برنە هیلاکی.

ئەفە ئەو بوو یا د گەل مللەتی نووخی -سلاڤ لی بن-
چیبوو.

مللەتی ئیبراهیمی ژێ پەرستنا ستیران دکر، و وان هزر دکر
کو ئەو کاری ل گەردوونی دکن، تەنگاییان رادکن، و د بەرسقا
دوعایان دئین، و هەوجەییان ب جە دئین، و وان هزر دکر کو ئەف
ستیره دەستکاتییی د ناڤهرا خودی و خەلکی دا دکن، و خودی
ریشەبرنا ئی جیهانی هیلایە ب هیقییا وان فە، پاشی وان هەندەک

صه‌نهم ل سهر ره‌نگی ستیر و ملیاکه‌تان چیکرن.. و بابی
 ئیبراهیمی صه‌نهم چی دکرن و ددانه‌عه‌یالی خو دا‌ئهو وان
 بفروشن، و ده‌می ئیبراهیم نه‌چار دبوو ده‌رکه‌فت دا وان بفروشت
 وی گازی دکر: **کی دئی وی تشتی کرت بی نه‌چو زبانی دگه‌هینتی**
نه‌چو مفایی!؛ قیجا برایین وی صه‌نهمین خو دفرۆتن و دزقربنه
 مال، و ئیبراهیم دزقربی بیی صه‌نهمی بفروشت. پاشی ئیبراهیمی -
 سلاف لی بن- داخو‌ازا بابی خو و ملله‌تی خو کر کو‌ئهو فان
 صه‌نهمان به‌یلن، به‌لی وان گوهدارییا وی نه‌کر، و ده‌می وی
 صه‌نهمین وان شکاندین، وان‌ئهو هاقیته‌ د‌ئاگری دا، و خودی‌ئهو
 ژ سو‌تنی رزگار کر.

میراتگرتن شرکی

ئه‌قه‌ حالی ملله‌تی نوو‌حی و ئیبراهیمی بوو -سلاف لی بن-،
 و ئه‌قرو‌ئهم پسپاری ژ قه‌بره‌ریتسان دکه‌ین: ئه‌ری په‌یوه‌ندییا وان
 ب قه‌بر و مه‌زاران قه‌ چاوا ده‌ست پی دکه‌ت؟ و چاوا سه‌ری
 دکیشته شرکی؟

په‌یوه‌ندی ب پیرو‌زکرنا که‌سین خودان چاک و ته‌قوا ده‌ست پی
 دکه‌ت، پاشی سه‌ره‌دانا قه‌برین وان بو‌کرنا دو‌عیان ژ خودی ل
 ویری ب هیثییا قه‌بو‌یلکرنی، پاشی ده‌ستکرنا قه‌بری و ماچیکرن و
 خو‌تیقه‌دان، پاشی خواستنا مه‌ه‌ده‌ری ژ خودی ب ریکا خودانی

قهبری ئەوئى كو دئى بته رېتك و واسطه د ناڅبهرا وى و خودئى دا؛ چونكى خودانئى قهبرى كسهكىڭى پاكه و ئەو يئى نئيزيكه ژ خودئى و جاههكىڭى مهزن ل نك وى ههيه، ل وى دهمنئى كو خودانئى ههوجهيئى ژ بهر گونههئى يئى قرتيڅيه و ب كير هندئى نائيت ئيكسهه دوعايان ژ خودئى بكهت، لهو دڅيئت ئەو خودانئى قهبرى بيخته د ناڅبهرا خو و خودئى دا.

پاشى شهيطان دهافئته دلئى وان يئىن سههردانا قهبرى دكهن، دبئرتئى: مادهم خودانئى څى قهبرى يئى ب قهدره، بهلكى خودئى شيانئى بدهتئى كو وى ژى تهصهرووف ههبت. هنگى خودانئى قهبرى د دلئى وى دا مهزن دبت و ئەو ژى دترست و هيشيئى ژى دكهت! پاشى پشتى هنگى ئەو دئى دوعايئى ژى كهت و ههوارين خو گههينتئى.

پاشى مزگهفتهكىڭى يان قوبهيهكىڭى دئى ل سهه قهبرى ئاڅا كهت، و چرايان دئى ل سهه هلكهتئى و پاته و پهردهيان پيڅهكهت، و خو بو چهمينت، و طهوافئى ل دؤر كهت، و ماچى كهت، و خو تيڅهدهت، و قهست كهتئى، و قوربانان ل نك دهت.

پاشى چيروك و سهههاتى و كرامهتان دئى ل دؤر قههينن، څى ژنكىڭى دوعا بو خو ژى كرن جيملكهك بوو، وا هه كورهك بوو، و هوسا.. و هندهك دئى بيژن: ههچيئى سههردانا دهرگاھى بكهت بيمراد نازڅرت.

پسیار ژ بازرگانه کی هاته کرن: بوچی تو بو خه لکی ب قه بری شیخی سویند دخوی و تو ب خودی سوند ناخوی؟ وی گوټ: سویندا ب ناقی خودی بت ل قیری ئه و پی رازی نابن، دقیت سویند ب قه بری شیخ فلانی بت. قیجا به ری خو بدی چاوا مهزن کرنا وان بو قه بری پتره ژ مهزن کرنا وان بو خودی! و ماده م مهسه له یا ب فی رهنگییه، ما چ فه رق هه یه د ناقه را کو مه کا ئاخی و دار و به ره کی دا یان قه بر و مه قامه کی، یان په یکه ر و صه نه مه کی، یان هه ر تشته کنی دی دا؟ چونه! یا گرن گ هه بو نا سرر و نه پییه کییه مرؤف به ری خو بده ته خودانی وی و هزر بکه ت ئه وه زیان و مفای دگه هینت و مرؤقی ده وله مند دکه ت و مه هده ری دکه ت.

و حالی قان چهن د یی نیزیکه ژ حالی وان یین ئه بو ره جائی عه طاردی -خودی ره حمی پی بیه ت- به حس ژئ دکه ت ده می دی بیژت:

مه ل جاهلییه تی په رستنا صه نه م و دار و به ران دکر، و ئیک ژ مه ده می په رستنا به ره کی دکر پاشی به ره کی باشر ددیت، وی به ری خو یی ئیکی ده افیت و په رستنا به ری دی دکر. و ئه گه ر مه چو به ر نه دیتبان مه هنده ک ئاخ کو م دکر و بز نه ک دئینا و ددو ته سه ر، پاشی مه طه و اف ل دو ر دکر..

جاره کی ئه م ل وه غه ره کی بووین، و ئه و به ری مه په رستن بو دکر مه د گه ل خو برسو و کرسو د عه لبه که کی دا، و ده می مه

ئاگرەك ھل دكرئ دا خوارنا خو پئ بكه لىنين، و مه بهرئ سىبئ
نہبا كوچكى خو پئ چىكەين مه خودايئ خو ل جهئ وى بهرى
ددانا، و مه دگوت: دا وى گهرم ببت دەمئ نىزىكى ئاگرئ دبت.

رؤژەكئ ئەم چووبنە جەهكى و مه بهرئ خو ژ عەلبكى
ئىنادەر، و دەمئ مه باركرئ ئىكى ژ مللەتئ من گازى كر:
خودايئ ھووہ بهرزەبوو وەرن دا لئ بگەريين، قىجا ھەر ئىك ژ
مه ل حىشترا خو سوياربوو و ئەم ل خودايئ خو گەريين. و دەمئ
ئەم لئ دگەريين من گوھل زەلامەكئ دى بوو دگوت: من خودايئ
ھووہ يان ئىكئ وەكى وى ديت. و دەمئ ئەز زقريمە نك ھەقالين
خو من دبت ئەو يئ سوجدئ بو صەنەمەكى دبن، و ئەم ھاتين و
مه حىشتەرەك ل نك وى قەكوشت.

قىجا تو ژ جاھلييەتا وان يا بەرى ئىسلامئ عەجىبگرتى ببە،
و ژ نەزانينا وان يا ئەقرؤ پتر عەجىبگرتى ببە.. و توب خودئ
بىژە من: چ فەرق د ناڤەرا وى دا ھەيە يئ پەرستنا بەرەكى دكەت
و يئ پەرستنا قەبرەكى دكەت؟

د ناڤەرا وى دا يئ ھەوجەيبيئ خو دگەھىنتە صەنەمان، و
وى يئ ھەوجەيبيئ خو دبەتە نك ھندەك ھەستىكان؟

د ناڤەرا وى دا يئ پەرستنا قەبرين وەلييان دكەت، و وى يئ
پەرستنا تەقنى و ئاقئ دكەت؟

بەلى، ئەو ھەمى دىيژن: ﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ
رُلَقَى ﴾ (الزمر: ۳) ھەما بو ھندئ ئەم پەرستنا وان دكەين دا ئەو

مه نيزيكي خودي بكن. و نهفهيه يا بهري قهبره پريسان دايه
شرکه کا ناشکهره.

چار هيجهت

يا نيكي:

بهلکي هندهک ژ وان کهسپن گريدي ب قهبران قه، نهوين
دوعايان ژي دکهن بيژن: هوين زنده دژواربييي د گهل مه ب
کاردئين، نه م پهرستنا مريبان ناکهين، بهلي خودانين فان قهبران ژ
مروقيين چاکن، و جه و مهرته بهيا وان ل نک خودي يا بلنده، و
نارمانجا مه نهوه نهو مههدري بو مه ل نک خودي بکن.

نه م دييژين: ههما نهفه نهو شرک بوو يا کافرين قوره شيبان
دکر ده مي وان صه نه م دپه پريسين. موشرکين عهره بان باوهري ب
ته وحيدا ربووبيه تي هه بوو، و وان دزاني کو خوديه نافراندني
دکته و رزقي ددهت، و نهو ب تنبيه جيهاني ب ريفه دبهت،

وهکي خودي دييژت: ﴿ قُلْ مَنْ يَرْزُقْكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ
السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ يُخْرِجَ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجَ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ
يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ ﴾ (يونس: ٣١)

يه عني: تو - نه ي پيغه مبهه - بيژه وان: نهو کييه ژ عهسماني و
عهردی رزقي ددهته ههوه؟ و نهو گوه و چاقيين هوين بهيستن و
ديتني پي دکهن و خوشيبي پي دهن د دهستي کي دانه؟ و نهو

کييه مرن و ژين ب دهستى وى، ڦيڄا يپن زيندى ژ يپن مري
 دئنته دهر؟ و نهو کييه يى کارى عهر د و عسمانى و ههر
 تشتهکى د ناف دا ب رښه دبهت، وکارى ههوه و يى ههمى
 چيکرييان ژى؟ نهو دى بهرسقى دهنه ته کو نهوى ڦى ههميى
 دکهت خودييه، ڦيڄا تو بيژه وان: نهوى ما هوبن ژ عهزبا خودى
 ناترسن نهگهر ههوه پهرسنا تشتهکى دى د گهل وى کر؟

د گهل هندى ژى پيغه مبهري -سلاښ لى بن- شهري وان کر و
 مال و خوينا وان حلال کر؛ چونكى وان ههمى رهنگين پهرسنى
 نه ددانه خودى ب تنى. و نهو نايهت و حهديسپن مه ژ پهرسنا
 ئيکى دى ژ بلى خودى دهنه پاش، ناشکهرا دکهن کو شرکا ب
 خودى نهوه مرؤښ د پهرسنى دا ههقالهکى بو خودى بدانت، چ
 صهنه مک بت يان بهرک يان پيغه مبهرهک يان وهلييهک يا
 قهبرهک.. بهلى، شرک نهوه تشتهکى تايهت بت بو خودى مرؤښ
 پيشکيشى ئيکى دى بکهت، ڦيڄا چ نهو وهکى خه لکى
 جاهلييه تنى بيژينه وى تشتى: صهنه م، يان ناقهکى دى بدانيه سهر
 وهکى وهلى و قهبر و مهزار. و نهگهر نه ڦرو دهسته کهکا دى پهيدا
 بت و بيژت: خودى ژن و زاروک ههنه، حوکمى وان ههر دى وهکى
 حوکمى فعلان بت، و نهو نايهتپن د دهر حهقا فعلان دا هاتين دى
 ل سهر وان ژى ب جه ئين نهگهر خو نهو نه بيژنه خو: فهله ژى؛
 چونكى حوکمى وان ئيکه، ڦيڄا قهبر په رسپن نه ڦرو ژى
 دوه سانه.

يا دويين:

بهلکی هندهک ژ وان بيژن: ئەم خو نيزيکی شان وهلی و چاکان دکهين دا ئەو مهدهري بو مه بکهن، ژ بهر کو ئەف مرييه هندهک مروقتين چاک بوون، ب روژي ئەو ب روژي بوون و ب شهقي ژ ترسا خودي دا ب گري بوون، لهو قهدر و جاهي وان ل نک خودي ههيه، ئەم داخوازي ژ وان دکهين دا ئەو مهدهري بو مه ل نک خودي بکهن.

ئەم دييژينه وان: ئەي ملله تي مه هوين باوهريبي ب خودي بينن و د گازيبا وي وهرن، هندی خودييه ناقي شرک ل سهر هندی دانايه کو مروث مهدهرچيبان بيخته ناقبهرا خو و خودي، دەمی گۆتي: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُنَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٨١﴾﴾ (يونس: ٨١) يهعني: ئەف موشرکه ژ بلي خودي پهريستا وي تشتي دکهن يي نه زياني دگهينته وان، نه مفاي، و ئەو دييژن: ئەفه مهدهرچيبيتن مه نه ل نک خودي، تو -ئەي پيغه مبهر- بيژه وان: ئەري هوين وي تشتي نيشا خودي ددهن يي ئەو نه ل عسمانان و نه ل عهردی نهزانت؟ خودي يي پاک و بلنده ژ وي تشتي ئەو د پهريستني دا بو وي دکه نه شريک.

و ئەم دېيژىنە وان: مە ژى وهكى هەوە باوەرى هەيه كو هندهك مرۆف هەنە وهكى پيغه مبهەر و شههيدان، رۆژا قيامهتې مەهدەرى ل نك خودى دكەن، بەلجى خودى ئەم ژ هندی داینه پاش كو ئەم دوعايان بۆ خو ژ وان بکهين و داخووزا مەهدەرى ژى بکهين.. راسته پيغه مبهەر و وهلى و شههيد مەهدەرى ل نك خودى دكەن، بەلجى مەهدەر د دەستى وان دا نينه، نه هەر ئيكي وان قيا دى مەهدەرى بۆ کەن، نه.. هنگى ئەو مەهدەرى دكەن دەمى خودى دەستوبيرى ددهتې و ژ وى رازى دبت يى ئەو مەهدەرى بۆ دكەن:

﴿ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ﴾ (البقرة: ۲۵۵) ﴿ وَلَا

يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ أَرْضَى ﴾ (الأنبياء: ۸۱) ﴿ قُلْ لِلَّهِ الشَّفَعَةُ جَمِيعًا لَهُ

مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿ (الزمر: ۴۴) ل بهر

سيبەرا فان ئايەتان ئەوى هيقييا وى مەهدەرا پيغه مبهەرى بت - سلاڤ لى بن- بۆ نمونە، چى نابت بۆ وى وى ژ پيغه مبهەرى - سلاڤ لى بن- بخوازت، بەلكى دقيت وى ئيکسەر ژ خودى بخوازت، و بيتت: خودايى من، تو مەهدەرا پيغه مبهەرى - سلاڤ لى بن- ب رزقى من بکه، يان هەر دوعايهکا ب قى رهنگى بت.

يا ستيين:

بەلكى هندهك ژ وان بيتن: گەلەك موسلمان ژ بەرى وەرە ئاڤاھييان ل سەر قەبران چى دكەن، و قوبە و مەزاران ددانن، و دوعايان بۆ خو ل نك دكەن، قيجا ما ئەو هەمى دخەلەتن و هەما بەس هوين دپراست و دورستن؟

ئەم دېيىژىن: ئەگەر ئەف گۆتتە يا راست بت ژى، گەلەكى
 نيشانا دورستىيى نىنە، خودى دىيىژت: ﴿ وَمَا أَكْثَرُ النَّاسِ وَلَوْ
 حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴾ (يوسف: ۱۰۳) ﴿ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا
 يَعْلَمُونَ ﴾ (الأعراف: ۱۸۷) ﴿ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ
 مُشْرِكُونَ ﴾ (يوسف: ۱۰۶) ﴿ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴾ (يونس: ۵۵) ﴿ وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴾ (الشعراء: ۸) ئەف
 ھەمى ئايەتە ھندى دگەھىنن كو شەرت نىنە ھەقى ئەو بت يا
 پترييا خەلكى دكەن.

و پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- ئاشكەرا كرىيە كو ئوممەت دى
 ل سەر گەلەك دەستەكان ژىككفە بت، و دەستەكا رىزگار دىت دى
 ئىكا ب تنى بت، ئەو ژى ئەوہ يا ل سەر رىبازا وى و صەھابىيىن
 وى دچت، قىيجا پىشتى شان ھەمى دەلىلان ئىك ھەيە گەلەكىيى
 بۆ خۆ بکەتە ھىجەت؟

و چونكى قەبەر دەھاتنە ئاڧاكرن پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن-
 ڧەرمان دا ئەو ب ەردى ڧە بىنە راستكرن، و ئەم ژ ھندى داينە
 پاش كو مزگەڧتان ل سەر ئاڧا كەين، و ئەو كارىن دى يىن ھۆسا
 يىن سەرى دكىشنە شركى. بەرى وەغەركرنا خۆ ب دەمەكى كىم
 پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- گۆت: ((لەئەنەتا خودى ل جوھى و
 ڧەلان بت وان قەبەرىن پىغەمبەرىن خۆ كر بوونە مزگەڧت)) بۆ ھندى
 دا ئەم ژى وە نەكەين، وەكى بوخارى و موسلم ڧەدگۆھىژن، و ژ
 ەلى -خودى ژى رازى بت- دئىتە ڧەگۆھاستن كو وى گۆتە ئەبوو

هه‌ییاجی: ئه‌ری ئه‌ز ته ب وی تشتی نه‌هنیرم یی پیغه‌مبه‌ری خودی
-سلاف لی بن- ئه‌ز پی هنارتیم؟ **کو ئه‌ز په‌یکه‌ره‌کی نه‌هیلیم ئه‌گه‌ر**
نه‌شکینیم، و قه‌به‌ره‌کی بلند نه‌هیلیم ئه‌گه‌ر ب عه‌ردی فه‌ راست
نه‌که‌م؟ موسلم فه‌دگوه‌یزت.

پشتی هنگی بارا پتر ژ شان قه‌بر و مه‌زاران ددره‌ون و نه‌ یین
وان که‌سانه‌ یین بو دئینه‌ پالدان، وه‌کی به‌ری نوکه‌ مه‌ ئاشکه‌را
کری.

یا چاری:

و ئه‌فه‌ گو‌مانه‌که‌ شه‌یطان ده‌افیتته‌ هنده‌ک دلان، ئه‌و ژی
ئه‌وه‌: پانی قه‌برئ پیغه‌مبه‌ری ب خو ژی -سلاف لی بن- یی
که‌فتییبه‌ د نا‌ف مزگه‌فتا وی دا بیی ئه‌ف چه‌نده‌ هاتبته‌ مه‌نعه‌کرن،
و ئه‌گه‌ر ئه‌و تشته‌کی حه‌رام با ئه‌و ل ویرئ نه‌ده‌اته‌ فه‌شارتن، هه‌ر
وه‌سا قوبه‌ ژی ل سه‌ر قه‌برئ وی هه‌یه‌.

به‌رسف: پیغه‌مبه‌ر -سلاف لی بن- ل وی جه‌ی یی هاتییبه
فه‌شارتن یی ئه‌و لی مری، و حه‌دیس ل سه‌ر هندئ هاتینه‌ کو
پیغه‌مبه‌ر ل وان جه‌ان دئینه‌ فه‌شارتن یین ئه‌و لی دمرن، و
پیغه‌مبه‌ر -سلاف لی بن- ل مه‌زه‌لکا عایشایی -خودئ ژئ رازی
بت- هاتبوو فه‌شارتن نه‌ کو ل مزگه‌فتی، و سه‌حابییان ئه‌و ل ویرئ
فه‌شارت دا که‌س پشتی وان قه‌برئ وی نه‌که‌ته‌ مزگه‌فت، وه‌کی د
حه‌دیس عایشایی دا هاتی، ئه‌وا دبیتت: پیغه‌مبه‌ری -سلاف لی
بن- د نساخییا مرنئ دا گو‌ت: **((له‌عنه‌تا خودئ ل جو‌هی و فه‌لان**

بت وان قهبرين پيغهمبهرين خو كربونه مزگهفت) عائيشا ديپت:

و ئهگه ر ژ بهر هندى نهبا دا قهبرى وى ئيته بلندكرن، بهلى ئه و ترسيبا قهبرى وى بكه نه مزگهفت. بوخارى و موسلم قه دگوهيژن.

بهلى ئه و ل مهزلهكا عائيشايى هاته قهشارتن، و مهزلهكا وى ب رهخ مزگهفتى قه بوو ژ لايى رۆژهلاتى قه، و سال و زه مان بۆرين و مرۆف زبده بوون، و سهحابييان مزگهفت ژ هه مى لايان قه فرهه كر ب تنى ژ لايى قهبرى قه نهبت، وان ژ لايى رۆژئاقا و باكوور و باشوورى قه فرهه كر، بهلى ژ لايى رۆژهلاتى قه ئه و وهكى خو هيتلا؛ چونكى قه بر ل وى لايى بوو، ل سالا ۸۸ يه عنى: پشتى مرنا پيغهمبهرى -سلاف لى بن- ب ۷۷ سالان، پشتى كو پتريبا سهحابييان ل مهدينى مرين، خهليفه وهليدى كورى عهبدلمهلكى فهرمان دا مزگهفتا پيغهمبهرى -سلاف لى بن- بيته خرابكرن دا بهر فرهه بكه ن، و وى فهرمان دا ئه و ژ هه مى لايان قه بيته فرهه كرن، و مهزلهكين كابانييين پيغهمبهرى - سلاف لى بن- ل مزگهفتى بينه زبده كرن، هنگى مزگهفت ژ لايى رۆژهلاتى ژى قه هاته فرهه كرن، و مهزلهكا عائيشايى كهفته د ناڤ مزگهفتى دا، و ب قى چهندي قه بر كهفته د گه ل مزگهفتى، ئه قه سه رهاتييا قهبرى و مزگهفتييه^(۱).

(۱) بهرى خو بده: الرد على الأحنائي (۱۸۴) و مجموع الفتاوى (۳۲۳/۲۷) و تاريخ ابن كثير (۷۴/۹).

مه‌عنا: بۆ كه‌سى نينه‌ وى تشتى پشتى سه‌حابييان چىبووى
 بۆ خو بكه‌ته‌ هيجه‌ت، ژ به‌ر كو ئه‌و موخالفى هه‌ديسانه‌، و
 موخالفى كارى سه‌حابييانه‌، و وه‌ليدى كورى عه‌دلمه‌لكى -خودى
 لى نه‌گرت- يى خه‌له‌ت بوو ده‌مى ئه‌ف كاره‌ كرى، ژ به‌ر كو
 پيغه‌مبه‌رى -سلاف لى بن- نه‌ه‌ى ژ هه‌ندى كرىبه‌ ئاقاه‌ى ل سه‌ر
 قه‌بران بي‌نه‌ چىكرن. و يا دورست ئه‌و بوو مزگه‌فت ژ لايىن دى قه‌
 بيته‌ فره‌كرن و مه‌زه‌لكا پيغه‌مبه‌رى وه‌كى خو بمينت.

و ئه‌و قوبه‌يا ل هه‌نداڤ قه‌برى پيغه‌مبه‌رى -سلاف لى بن-
 هاتىبه‌ ئاڤاكرن نه‌ ل سه‌ر زه‌مانى سه‌حابييان بوو، و نه‌ ژى ل سه‌ر
 زه‌مانى تابعى و تابعين وان بوو، و نه‌ ل سه‌ر ده‌مى زانا و
 ئيمامين ئوممه‌تى ژى بوو، به‌لكى ئه‌و ژ كارى هه‌نده‌ك مه‌لكين
 مصرى بين پاشيى بوو، ئه‌و ژى قه‌لاوونى صالحى بوو، ئه‌وى
 دييژنى: (الملك المنصور) ل سالا ٦٧٨ مشه‌ختى^(١).

چاوا به‌رسفا گومانان به‌دين

چاوا دى شيين به‌رسفا گومانين شيعه‌ و قه‌برپه‌رپسان ده‌ين؟
 - مه‌زنترين شوپه‌ و گومانان مه‌زنين بيدعه‌ و سه‌رداچوونى و
 گازىكه‌رپن كوفر و شركى ژ شيعه‌ و قه‌برپه‌رپسان به‌لاف دكه‌ن ئه‌وه‌

(١) به‌رى خو به‌ده: تحذير الساجد (٣٩) و صراع بين الحق والباطل لسعد
 صادق (١٠٦) و تطهير الاعتقاد (٤٣).

ئەو دېيژن: ((ئەم پەرستنا ئىمام و وهلييان د گەل خودى ناکەين، و ئەم هزر ناکەين کو ئەو ب خۆ مفايى دگەهينن يان زيانى پاشدا دبهن، و چو تشت ژ ئافراندن و ملک و پيشه برنى يى وان نينه، بهلکى ئەو هەمى ب دەستى خودييه، و هەما ئەم وان بو خۆ دکەينه رېتک خۆ پى نيزىكى خودى دکەين، و وان بو خۆ دکەينه مەهدەر ل نک خودى، و ئەو ژ وان ئەگەرانه يىن فەرمان ل مە هاتيه کرن ئەم کارى پى بکەين، و پەيدا کەرى ئەگەران خودى ب تنيه نه کەسى دى!!).

و ئەقە هەر ئەو گومانە يا کافر و موشرکين ئىکى بو خۆ گرتى، و خودى د قورئانى دا بەرسفا وان دايە، و ئاشکەرا کريه کو ئەو د قى گوتنا خۆ دا درەوى دکەن، و ئەو د کارى خۆ دا کوفر و شرکى دکەن.

خودايى مەزن دېيژت: ﴿ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ ﴿٣﴾ (الزمر: ٣) هەما ئەم پەرستنا شان خوداوەندان دکەين دا ئەو مەهدەرى بو مە ل نک خودى بکەن، و دا ئەو مە نيزىكى وى بکەن، قىيجا ب وى چەندى ئەو کافر بوون؛ چونکى پەرستن و مەهدەر بو خودى ب تنيه، هندی خودييه ئەوه ل رۆژا قيامەتى حوکمى د ناقبەرا خودان باوەرین دلساخ و بوتپەرستان دا د وى تشتى دا دکەت يى ئەو تيدا ژتک جودا دبن، قىيجا ئەو جزايى هەر

ئیکی یی هیژای وی بت دده تی. هندی خودییه بهری وی ناده ته
ریکا راست یی درهوی بکهت، و گهلهک کوفرئ دکهت.

و خودی دبیزت: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا
يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ
فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٧﴾﴾ (یونس:

١٨) ژ بلی خودی ئەو پەرستنا وی تشتی دکهن یی نه ب
تشتهکی زبانی دگهینته وان نه مفایهکی، و ئەو دبیزن: ههما
ئەم پەرستنا ئەوین هه دکهین دا ئەو مههدهرئ بو مه ل نک خودی
بکهن، تو -ئەوی پیغه مبهر- بیژه وان: ئەری هوبن وی تشتی نیشا
خودی ددهن یی ئەو نه ل عسمانان و نه ل عهردی نهزانت؟ خودی
یی پاک و بلنده ژ وی تشتی ئەف بوتپه رتسه بو وی دکهنه
هه قشک.

- و ژ گومانین بیخیر یین شیعە و قهبریه رتس نهزانان بی
دسهردا دهن ئەوه ئەو دبیزن: ((دهمی ئەم هاریکارییی ژ وان
دخوازین و ههوارا خو دگهینینی، مهته لا مه وهکی یا وی کهسییه
یی ههوارا خو دگهینته پۆلیسان دا ئەو وان ژ دزیکهر و تاوانباران
پاریزن)).

بهرسقا فی گومانی ژی ئەقهیه: دو رهنگین ههوارخواستنا ژ
مهخلووقان هه نه:

۱- ههوارخواستنا شه‌رعی: و ئه‌فه هه‌تا یا دورست بت سی شه‌رت بۆ هه‌نه: کو ئه‌و مه‌خلووق یی زیندی بت، و یی ئاماده بت، و شیان هه‌بت.

۲- هه‌وارخواستنا شرکی: و ئه‌فه ئه‌وه یا شه‌رت‌ه‌ک ژ شه‌رت‌یین بۆرین تیدا نه‌بت.

قیجا هه‌ر جاره‌کا هه‌وار ژ ئیکی هاته خواستن و ئه‌ف شه‌رت‌ه نه‌بن، ئه‌و دئ بته شرک، وه‌کی هه‌وار ژ کهسه‌کی ئاماده بیه خواستن د کاره‌کی وه‌سا دا یی ژ خودی پیه‌تر کهس نه‌شیت بکه‌ت، یان هه‌واری ژ ئیکی زیندی و خودان شیان بخوازت به‌لی ئه‌و یی ئاماده نه‌بت، و وه‌کی قییه یی هه‌واری ژ مریه‌کی بخوازت، چونکی مری نه یی زیندییه و نه یی ئاماده‌یه و نه یی خودان شیانه!

بۆ نمونه: ئه‌گه‌ر کهسه‌ک ل نک ته بت، ئه‌گه‌ر خو زارۆکه‌ک بت، و تو هاریکارییی ژی بخوازی، کو خواریان یان قه‌خوارنه‌کی بده‌ته ته، یان ئاگره‌کی قه‌مرینت، ئه‌فه ب ئیجماعا زانایان کاره‌کی شه‌رعی یی دورسته؛ چونکی ئه‌ف کهسه یی زیندی و ئاماده و خودان شیانه. به‌لی ئه‌گه‌ر تو تشته‌کی وه‌سا ژ قی کهسی بخوازی یی خودی ب تنی دشیت بکه‌ت، وه‌کی دانا رزقه‌کی یان عه‌یاله‌کی یان ساخله‌مییی، ئه‌ف کاره دئ بته شرک؛ چونکی ته دوعا و هاریکارییا تشته‌کی وه‌سا ژ مروّقه‌کی خواست به‌س خودی دشیت بکه‌ت.

هەر وهسا ئه گهر ته داخواز ژ كهسه كى زيتىدى و خودان شيان
 كر كو ئه هاريكارييا ته د تشته كى دا بكهت، و ئه و دشيت وى
 تشتى بكهت، بهلى ئه و ل نك ته يى ئاماده نينه و گوهل ته
 نينه، و چو ريكيين پهيوه ندييى د ناڅهرا ته و وى دا نينن، د گهل
 هندى ژى تو هزر بكهى ئه و دشيت د ههوارا ته بيت، ئه ف كاره
 شرکه، وهكى وى كهسى يى ههوار دكه ته مرؤقه كى مرى ئه وى نه
 زيتىدى و نه خودان شيان و نه ئاماده ژى!

خودايى مهزن دبيت: ﴿وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ
 شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرٌ أَحْيَاءٍ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾﴾
 (النحل: ٢٠-٢١) ئه و خوداوه نديين موشرک دو عايى ژى دكهن خو
 تشته كى بچويك ژى نا تافرینن، و ئه و ب خو بين هاتينه تا فراندن،
 ئه و دمربنه نه دزیندينه، و ئه و ههست ب وى ده مى ناکهن يى ئه و
 دى تيدا ژ مرنى رابنه فه.

و خودى دبيت: ﴿ذَٰلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ تَدْعُونَ
 مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ
 سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ
 مِثْلُ خَبِيرٍ ﴿١٤﴾﴾ (فاطر: ١٣-١٤).

و خودى دبيت: ﴿وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُوا مِن دُونِ اللَّهِ مَن لَّا
 يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَفِلُونَ ﴿٥﴾ وَإِذَا حُشِرَ
 النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾﴾ (الأحقاف: ٥-٦).

ئەف هەردو ئايەتە ژى ھندى دگەھينن كو موشرک دوعا و
 ھەوارىن خو دگەھيننە ھندەھکين وەسا يىن نە گوھ ل دوعايىن وان
 دبن و نەدشپن د ھەوارا وان بىن، و رۆژا قيامەتئ ئەو دئ خو ژ
 شرکا وان بەرى کەن و بو وان بنە دوژمن.

گازىبەك

ئەز دىپىژمە وان يىن ب قەبر و مەزاران قە ھاتىنە گرىدان:
 ئەى مللەتئ مە، د بەرسقا وى وەرن يى بەرى ھەوہ ددەتە خودئ و
 باوھرىيى پئ بىنن، و ھوين ب خودئ کەنە ھەوہ دىتبيە ئىک ژ
 پىشپىن چاک قەبرەک مەزن کرىت يان ھىقى ژ مرۆقەكى کرىت؟
 يان تەوہسسول ب مەزار و مەقامەكى کرىت؟ و پشت دابتە
 خودايى زانا؟

ھەوہ زانىبە كو ئىک ژ وان ل بەر قەبرى پىغەمبەرى -سلاش
 لئ بن- يان صەحابىيەكى وى، يان ئىک ژ مالباتا وى راوہستيا
 بت ھەوھەبىيەکا خو ژئ خواست بت، يان داخوازا لادانا
 تەنگاڭىيەكى ژئ کرىت؟ ئەرى ما رفاعى و دەسسوقى و گەيلانى
 و بەدەوى ل نک خودئ ب قەدرترن ژ پىغەمبەر و صەحابى و
 تابعيان؟

بەرى خو بدەنە صەحابىيان ل مەدينئ ل سەر زەمانئ عومەرى
 -خودئ ژئ رازى بت- دەمئ باران نەھاتين و عەرد ھشکبووى،

وان گازندهيا خو گه هانده عومهرى، ئينا ئه و د گهل وان ده ركه فته
 نقیژا بارانج، و وی ده ستین خو بلند کرن و گوټ: یا ره بی، ده می
 ل مه دبوو هسکاتی مه ته وه سسول ب دو عایا پیغه مبه ری خو دکر،
 ته باران ددا مه، یا ره بی ئه م نوکه ته وه سسولجی ب دو عایا مامی
 پیغه مبه ری ته دکه یین، پاشی ئه و ل عه بیاسی زقیری و گوټی:
 عه بیاس، رابه دو عا ژ خودی بکه .. و وی دو عا کرن و وان کره
 گری و هه وارا خو گه هانده خودی، و هیشتا ئه و نه قهره قین عه ور ل
 هنداقی وان کو مبوون و باران هات.

قیجا به ری خو بده سه حابییتن خودان قه در، و ئه و گه له ک ژ
 مه زاناترن و پتر ژ مه چه ز ژ پیغه مبه ری -سلاڤ لی بن- دکه ن،
 ده می ئه و که فتینه ته نگا قییبی و هه و جه بووین، ئه و نه چوونه نک
 قه بری پیغه مبه ری -سلاڤ لی بن- و نه گوټ: ئه ی پیغه مبه ری
 خودی! تو مه هده ری بو مه ل نک خودی بکه، نه .. وان دزانی کو
 دو عا کرنا ژ مریبان چی نابت ئه گهر خو ئه و پیغه مبه ره ک یان
 وه لییه ک بت، ده می وان هه و جه بییه ک هه با وان ب دو عاییتن چاک
 داخو ازا لادانا ته نگا قییبان دکر، قیجا وه ی بو وان یین ئه قرو قه سستا
 هنده ک هه سستی کین پیستی دکه ن و داخو ازا ره حم و غه فراندنی ژئی
 دکه ن!

ئه ی ملله تی مه: ئه ری هوبن بیژن ده می پیغه مبه ری -سلاڤ
 لی بن- ئه م ژ چیکرنا په یکه ر و سه نه مان داینه پاش هه ما وی ژ
 قه سستا ئه ف چه نده کر بوو؟ یان ژئی ئه و ترسیا کو موسلمان ل

جاهلییه تا ئیکئی بزقرن و جارہ کا دی پهړستنا صہنہ مان بکہن؟
 ئہری ما چ فہرق ھہیہ د ناقبہرا وی دا یئ صہنہم و پدیکہران
 مہزن ببینت، و وی یئ قہبر و مہزاران مہزن ببینت؟ مادہم ئہو
 ھہردو سہری دکیشنہ شرکی، و باوہریبا تہوحیدئ خراب دکہن؟

ژ رہنگین شرکی

*** سویندا نہ ب خودئ:**

سویندا نہ ب خودئ بت چئ نابت، و ھکی سویندا ب کہعبئ،
 یان ب ئمانہ تی، یان ب شہرفئ، یان ب بہرہ کہتا فلانی یان
 ژيانا وی، یان ب قہدر و جاھئ پیغہ مہر و ولیبیان، یان ب باب
 و باپیران.. ئہقہ ھہمی ھہرامہ؛ چونکی سویند بۆ مہزن کرنیئہ و
 ئہو بۆ خودئ ب تنئ چئ دبت، عہد للاھئ کورئ عومہری دبئژت:
**پیغہ مہری - سلاٹ لی بن - گوٹ: ((ھہچیئ ب ئیکئی دی ژ بلی
 خودئ سویند بخوٹ، ئہو شرک کر))^(۱)، و دبئژت: ((ھہچیئ
 سویند بخوٹ بلا ب خودئ سویند بخوٹ یان خو بئ دہنگ
 بکہت))^(۲).**

قیجا ئہگہر ئہوئ ب ئیکئی دی ژ بلی خودئ سویند بخوٹ، و
 ھزر بکہت کو ئہو و ھکی خودئ یئ مہزنہ ئہقہ دبتہ شرکا مہزنتر،

(۱) ئہحمہد (۵۳۷۵) و ئہبوو داوود (۳۲۵۱) قہدگوھیزن.

(۲) بوخاری (۲۶۷۹، ۶۶۴۶) و موسلم (۱۶۴۶) قہدگوھیزن.

و ئەگەر هزر بکەت ئەو هندی خودی یی مەزن نینە ئەقە شرکا بچویکتەرە، عەبدللاهی کورپی مەسعوودی دبیترت: **((ئەگەر ئەز ژ درەو ب خودی سویند بخۆم ل نک من چیتەر ژ هندی ئەز ژ راستی ب ئیکتی دی سویند بخۆم))**؛ چونکی سویندا نە ب خودی بت شرکە، و یا ب خودی بت تەوحیدە، و تەوحیددا درەو د گەل دا بت چیتەر ژ شرکا راستی د گەل دا بت. و گومان تیدا نینە کو سویندا ژ درەو ب خودی ژ گونەهین مەزنە، بەلی سویندا نە ب خودی شرکە، و شرک مەزنتەین گونەهە.

و هەچی سویندەکا نە ب خودی بی دەستی ل سەر ئەزمانی بگەریبت کفارەتا وی ئەو ئەو بیترت: (لا إله إلا الله) وهکی بوخاری ژ پیغەمبەری -سلاف لی بن- قەدگوهیترت: **((هەچی سویند بخۆت و بیترت: ب لات و عوززای، بلا بیترت: لا إله إلا الله))**^(۱)، و هەچی فییری سویندخوارنا نە ب خودی بت بلا زەحمەتی بو خو چی کەت حەتا قی عەدەتی بەپیت.

و ژ رەنگین شرکی: ئەو پەیفن یین ل سەر ئەزمانی هەندەک مرۆفان دگەریین وهکی: یا خودی بقیت و تە بقیت، یان: ئەگەر خودی نەبا و تونەبای، یان: من ژ خودی پیقەتر و ژ تە پیقەتر کەس نینە، یان: ئەقە ژ بەرەکەتا خودی و یا تەیه. و یا دورست ئەو بیترت: یا خودی دقیت پاشی تە، ئەگەر خودی نەبا پاشی توو.

(۱) بوخاری (۴۸۶۰) و موسلم (۶۶۵۰) قەدگوهیترت.

* هلاویستنا نقشتیان:

هلاویستنا نقشتی و بازبندان ژ ترسین چاف و سحر و شهیطانان ئەو ژێ ژ ریکین شرکینه، قیجا یی هزر بکەت کو ئەقە هەما هەندەک ریکن بو پاشدا برنا بەلای، ئەقە شرکەکا بچوکتەر، بەلێ ئەگەر ئەو هزر بکەت کو ئەو ب خو بەلای پاشدا دبەن، ئەقە شرکەکا مەزنتەر؛ چونکی ئەو خو ب ئیک دی قە ژ بلی خودی گرتەت، و هزر دکەت ئیک دی ژ بلی خودی تەصەرروفی د گەردوونی دا دکەت.

و نقشتی دو رەنگن:

یئ ئیک: ژ قورئانی: وەکی ئیک پاتەکی یان چەرمەکی یان پارچەبەکا زێری یا هەندەک ئایەتین قورئانی ل سەر هاتینە نغیسین بەلایست، و ئەقە چی نابت؛ چونکی پیغەمبەری -سلا ل بن- و صەحابیین وی ئەو نەکرێه، و دبت ئەو سەری بکیشتە هلاویستنا هەندەک نقشتیین دی یئ نە ب قی رەنگی.

رەنگی دی: نە ژ قورئانی: وەکی وی یئ طەلاسمان دەلایسن و ناقتین ئەجنە و رەمزین سیرەبەندان ل سەر دنغیسن، و ئەقە ژ ریکین شرکینه، خودی مە بپارتزت.

ئبن مەسعوود -خودی ژێ رازی بت- دبیرت: هەچیئ نغستییهکی ژ مروقەکی بقەتینت هەر وەکی گەردەنەک ئازا کری. و دەمی حوذهیفەیی کوری یەمانی زەلامەک دیتی بازبەندەک د زەندکا وی دا، گۆتی: ئەقە چییه؟ وی گۆت: ئەقە ژ بەر چاقانە،

حوذہ یفہی گوتی: پاچیژہ ئہو ژ خرابیی پیٹہ تر تشتہ کی ل تہ زیدہ ناکہت، و ئہ گہر تو بمری و ئہو ب تہ فہ تو قہت ئیفلہ حی نابینی. و پیٹہ خواندن و ہکی کو وان زکر و گوتنن ب نساخان فہ دئینہ خواندن، یا دورست ژئ ئہوہ گوتنا خودی پیٹہ بیتہ خواندن، و ہکی فاتحی و موعہ و ذذاتان، یان ئہو دوعا بیتہ کرن یین د سونہ تی دا ہاتین، ئہ فہ نابتہ شرک، پیٹہ مہبری -سلاٹ لی بن- گوت: **(پیٹہ خواندنن خو بو من بیژن، قہیدی ناکہت ئہ گہر ئہو شرک نہ بن)** موسلم و ئہ بو داوود قہ دگوہیژن. خودانی (عون المعبود) دیژت: ئہ فہ دہلیلہ کو پیٹہ خواندن و دختریا ب وی تشتی یی زہرہ نہبت دورستہ، و ژ لایی شریعتی فہ چو گرفتاری نینہ، ئہ گہر خو ئہو ب ناچی خودی و قورنائی نہبت ژئ. و پیٹہ خواندنا شہری یا دورست ئہوہ مرؤف ئایہت و وان دوعایان بیژت یین ژ پیٹہ مہبری -سلاٹ لی بن- ہاتینہ فہ گواستن و پف کہتہ نساخی، یان ژئ ئہو وان ب ناچی فہ بخوبنت و وی ناچی بدہنہ نساخی.

بہلی خواندنا ناچین ئہ جنہ یان حہتا ملیاکہت و پیٹہ مہبران، ئہ فہ دوعا کرنا نہ ژ خودیہ و ئہو شرکا مہزنترہ.

* خیتزانکی:

یان دہوایا زانینا غہیی و تشتی نہ بہرچاٹ، و ئاشکہ رایہ کو ژ خودی پیٹہ تر کہس غہیی نزانن، و ہکی خودای مہزن دیژت: **﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ﴾**

(النمل: ۶۵) کەس نینە بشییت غەیبی بزانت نە ملیاکەتەکی تیزیک، و پیغەمبەرەکی ھنارتی، و نە دەلییەکی عیبادەتکەر، و نە ئیمامەکی دویکەفتنا وی دئیتە کرن، نەنە.. ژ خودی پیغەتر کەس غەیبی نزانت، وەسا نەبت وەحی ژ نک خودی بو پیغەمبەرەکی بییت، وەکی خودایی مەزن پیغەمبەری خو -سلاڤ لی بن- ب پیلانین کافران و نیشانین قیامەتی ئاگەھدار کری، ئەقە ژ وی زانییتیە یا خودی ددەتە ھەچیئی وی بقییت ژ پیغەمبەرین خو، وەکی وی گۆتی: ﴿عَلِمَ الْغَيْبِ فَلَا يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِ أَحَدًا ﴿۱۵﴾ إِلَّا مَن ارْتَضَىٰ مِنَ رَّسُولٍ﴾ (الجن: ۲۶) قیجا ھەچیئی بیژت ئەو غەیبی دزانت ب چ ریکا ھەبت وەکی خواندنا دەستی یان فنجانی یان بەریخوودانا ستیران یان خیتزانکیی یان سپرەبەندیی ئەو درەوان دکەت و ژ ئیسلامی یی دەرکەفتییە. و ئەو تشتی د گەل ھندەک دەججالان چی دبت دەمی ئەو بەحسی تشتین بەرزە دکەن، یان ئەگەرتن ھندەک نەخۆشییان دبیزن، ئەو ب ریکا کارئینانا ئەجنە و شەیتانانە.

و دبت ھندەک کەسین باوەرییەکا لاواز ھەمی بچنە نک ستیرناسان و پسارایا پاشەرۆژا خو ژئی بکەن، و ئەقە حەرامە، و ھەچیئی بیژت: ئەو غەیبی دزانت، یان باوەر ژ وی بکەت یی بیژت ئەو غەیبی دزانت، ئەو دئی بتە موشرک و ژ ئیسلامی دەرکەفت، ژ بەر گۆتتا پیغەمبەری -سلاڤ لی بن-: ((**ھەچیئی بچتە نک خیتزانکەکی و باوەر ژ گۆتتا وی بکەت ئەو کافرە ب**

وی یا بۆ موحه ممدی هاتی)^(۱)، و ژ قئییه مرۆف باوهر ژ وان بورجان بکهت یین د رۆژنامه و کوڤاران دا دئینه نقیسین، یان تلهفونوی بۆ وان بکهت ئەوین خو ب زانینا غهییی دئینهدهر و پسپاری ژئی بکهت.. ئەفه ههمی حهرامه.

*** سپیره بهندی:**

سپیره بهندی هندهک پیقه خواندن و دهرمان و دوکتیلن، و ئەوی راستی بۆ ههیه، و دبت ئەو کاری ل دل و لهشان بکهت، و خودانی نساخ بکهت، و زهلامی و ژئی ژئیک بکهت. و ئەفه ژ مهزنترین گونه هانه، پیغه مبهه - سلاف لی بن- دبیت: **(خۆ ژ وان حهفت گونه هان بدهنه پاش یین خودانی بدهنه هیلاکی)** گۆتن ئەو چنه ئەی پیغه مبهه ری خودی؟ وی گۆت: **(شرکا ب خودی، و سپیره بهندی..)**^(۲).

سپیره بهندی پی په یوهندی ب شهیطانان قه ههیه، و ئەو تیدا دئینه ب کارئینان، و سپیره بهند وان کاران دکهت یین خو پی شرین دکهت ل بهر شهیطانان، و ئەو خو ب زانینا غهییی دئینهدهر، و ئەفه کوفر و سهرداچوونه، لهو خودی دبیت: **(إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدٌ سَجِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاجِرُ حَيْثُ أَتَى ﴿٦٩﴾** (طه: ۶۹) یه عنی: یا وان

(۱) حه دیسه کا دورسته ئەحمه د (۹۵۳۶) و ئەبو داوود (۳۹۰۴) و ترمذی

(۱۳۵) و ئبن ماجه (۶۳۹) فه دگوهیزن.

(۲) بوخاری (۲۷۶۶) و موسلم (۸۹) فه دگوهیزن.

کری فہند و فیٹلا سیڑہہندییہ، و یی سیڑہہندی ل کیشہ بت ئەو ناگہتہ مرادئ.

و حوکمئ سیڑہہندی کوشتنہ، وەکی کۆمہکا صہحابییان - خودئ ژئ رازی بت- کری، و یا عہجیب ئەوہ ئەم یی ل دەمەکی گەلەک کەس سستییی دەسەلا سیڑہہندیی دا دکەن، و بەلکی ہندەک وئ حسیب دکەن ئیک ژ وان ہۆنەران یین ئەو شانازیی پی دەن، و خەلاتان دەنہ سیڑہہندان، و ئاھەنگ و کبیرکانی بۆ وان چئ دکەن، و ب ہزاران خەلک دچنہ پیش، و ئەفە ژ سستییا د باوہرئ دایہ.

صہحابییەکن ناغئ وی (جندب الخیر) چوو دیوانا ئەمیرەکی و ناغئ وی (وہلیدی کورئ عەقەبەیی) بوو، جوندویی سیڑہہندەک ل وئری دیت یاری ب شیرەکی دکرن و وەسا نیشا خەلکی ددا کو ئەو یی سەرئ زەلامەکی ژئقە دکەت و جارەکا دی دئختئ. رۆژا دی جوندوب ہاتہ دیوانئ و وی شیرەک د ناغ جلکین خۆ دا قەشارتبوو، ئەمیر ہات و جارەکا دی سیڑہہند ہات و وەکی رۆژا بۆری یاری ب شیرئ دکرن و سیڑہہندی ل چاقتن خەلکی دکر، جوندویی ہیدی خۆ نیزیکی وی کر و شیرئ خۆ دەرئخست و ب لەزل ستویئ سیڑہہندی دا و ئەو کوشت، سیڑہہند د عەردی گەقزی و مر.. ئینا جوندویی گۆت: من گوہ ل پیغەمبەری بوویہ - سلاف لی بن- دگۆت: **(جزایئ سیڑہہندی لیدانا شیرییہ)** پاشی

جوندوب لی زقیری و گوتی: پا دی سهری خو بزقربنه سهر قالبی
خو!

و پیغهمبهر -سلاف لی بن- دیبیرت: ((ههچی بیته نک
خیقزانکهکی و باوهر ژئی بکهت وی کوفر ب وی کر یا بو
موحه ممدی -سلاف لی بن- هاتی))^(۱).

و تشتی دقیت ژ بیر نه کهین نه وه هندی سیره بهند و خیقزانکن
یاریا بو خو ب باوهرییا خه لکی دکهن، و وهسا خو نیشا وان ددهن
کو نهو حه کیم و دختورن، و دهر دین وان چاره سهر دکهن، و نهو
فه رمائی ل وان دکهن کو قوربانان نه بو خودی بدهن، و هندهک
جاران نهو هندهک نقشتییین شرکی و شهیطانی بو وان چئی دکهن
ب وی نیه تی کو نهو دی وان پاریزن، و دیبیرتی: وان د ستوی خو
دا بدانن، یان بداننه مالین خو، یان ب تورومبیلین خو قه کهن.

و هندهک ژ وان وهسا خو نیشا خه لکی ددهن کو نهو وه لییین
خودان کرامه تن، خستان ل خو ددهن یان خو دهاقینه بن ترومبیلان
و چول وان نائی، و نهو ب خو نهو سیره بهندییه که نهو دکهن و ژ
کاری شهیطانییه، به لی ده می زکری خودی دئیته کرن شهیطان
پاشدا دچن.

گه نجهک دیبیرت کو جاره کی نهو چوو وه لاته کی و سهر شانو یا
سیرکی دا، گوت: وه خته کی ژنهک هات ل سهر وهریسه کی دچوو،
پاشی وی خو هاقیته سهر دیواری وه کی پیشییین ل سهر چوو، و

(۱) بهری نوکه بورییه کانئ کی نهو قه گوهاستییه.

خه لکی ب عه جیبی فه بهرئ خو ددایئ.. گۆت: من گۆته خو: نه فه نه هندهک کارین په هله وانینه ئه و دکهت، پاشی هاته بیرا من کو جاره کی نه زل خوتبه کی ناماده بوو بووم سوجه تا مه لای ل دور سیره به ندیی بوو، و ژ تشتین وی گۆتی نه فه بوو: ههر جاره کا زکری خودی بیته کرن پیلانا شهیطانی تیک دچت. نه ز پابووم و ب نک ده پی شانوی فه چووم، و خه لکی ب عه جیبی فه ده ست قوتان و وان هزر کر هندی نه زئ مه نده هووشم نه زئ ب نک وی سیره به ندئ فه دچم، ده می نه ز نیزیکی وی ژنی بوویم، من بهرئ خو ب نک وی فه لیدا، و من ئایه تا کورسییی خواند: ﴿ **اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ** ﴾ هنگی نه و ژن تیکچوو، و هیشتا من ئایهت تمام نه کری نه و ژن کهفته عه ردی، و فه له رزی، و خه لک بزیدان، و نه و ژن گه هانده خه سته خانی. و خودایئ مه زن راست دبیت: ﴿ **إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا** ﴾ (النساء: ۷۶)، ﴿ **وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ** ﴾ و **اللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ** ﴿ ۵۴ ﴾ (آل عمران: ۵۴).

* چکلاندنا په بیکه ران:

په بیکه ر نه و وینه یی خودان له شه یی ل سه ر په نگی مرؤقه کی یان حه یوانه کی دئیتته چی کرن، و په بیکه رین بیرئینانان: نه و په بیکه رن بین بو مه زن و ناقداران دئینه چی کرن ل مه یدان و ناف باغچه یان دئینه دانان، و هه ما ب قئ ریکی بوو جارا ئیکی شرک ل عه ردی به لاقبووی، ما نه و کارئ ملله تی نوو حی نه بوو ده می هندهک

زەلامىن وان يىن چاك مرىن قىجا وان ھندەك پەيكەر بۆ وان
چىكرىن، و پشتى بۆرىنا زەمانەكى وان پەرستنا وان كر؟

ژ بەر قى چەندى پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- ئەم ژ چكلاندنا
پەيكەران و ھلاويستنا شكلان داينە پاش؛ چونكى ئەو رېكەكە بۆ
شركى. و پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- لەئەت ل وان كرىيە يى
قان رەنگە تەصويران ب دەستىن خو چى دكەن، و وى گۆتییە كو
عەزابا وان رۆژا قىامەتى ژ يا ھەمى مرۆڧان دژوارترە، و وى
فەرمان ب شكاندنا وان داىە، و گۆتییە كو ملياكەت ناچنە د وى
مالى دا يا پەيكەرەك لى ھەبت.

* تەوہسسولا بىدعى:

ئەقە زى ژ رېكىن شرکىيە، وەكى تەوہسسولا ب جاھى
پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- يان ب ھەقى مرۆڧان، لەو چى نابت
مرۆڧ د دوعايى دا بىژت: يا رەببى تو ب جاھى پىغەمبەرى كەى،
يان ب ھەقى فلانى، يان ب رھا بىڧانى، ئەڧ ھەمىيە چى نابت،
و ئەقەيە تەوہسسولا بىدعى.

و تەوہسسولا دورست ئەوہ مرۆڧ تەوہسسولى ب ناڧى خودى
بكەت، وەكى كو بىژت: ئەى رەھىم تو رەھمى ب من بىە، يان:
ئەى غەفوور تو من بىغەفرىنە، ھەر وەسا تەوہسسولا ب باوہرىيى و
كارىن چاك، وەكى كو بىژت: يا رەببى تو بۆ خاترا وى باوہرىيى
كەيە يا من ب تە و پىغەمبەرىن تە ھەى تو من بىە بەھەشتى.

ژ ره‌نگین ته‌وسسولا دورست: ته‌وسسولا ب دوعایین چاکان
یین زیندی ژ وان، وهکی کو مروژ ژ کهسهکی چاک بخوازت کو
ئهو دوعایی بو مروژی ژ خودی بکهت؛ چونکی دوعایا موسلمانی
بو برایی وی یی نه‌اماده دئیتسه قه‌بویلکرن، بهلی دوعایا ژ
مربیه‌کی د قه‌بری وی دا، ئه‌فه چی نابت، ئه‌گهر خو ئه‌و مری ژ
وهلی و چاکان ژی بت.

ئه‌فا بوّری هه‌می ژ حه‌قی خودییه ل سه‌ر عه‌بدان، و چی نابت
تشته‌ک ژنی بو ئیکتی دی ژ بلی خودی بیته صه‌رفکرن.

باوهرییا ب خودی

ژ باوهرییا ب خودییه مرۆقی باوهری ههبت کو خودی خودایی
ههتر تشتهکییه، و ئه و ب تنییه هیژای په‌رستن، و وی ناقین باش
و سالۆخه‌تین بلند هه‌نه: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ
﴾ (الشوری: ۱۱).

و مه باوهری ههبت کو خودی دئاخفت، کهنگی وی قیا و چاوا
وی قیا و تشتی وی قیا، وهکی خودی دبیژت: ﴿وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى
تَكَلِيمًا﴾ (النساء: ۱۶۴) و قورئان و ههمی کیتابین
عهسمانی یین خودی بو پیغه‌مبه‌ری خو هه‌نارتین ئاخفتنا خودینه.

و مه باوهری ههبت کو خودی ب ذات و سالۆخه‌تین خو قه یی
بلنده و د سه‌ر خه‌لکی رایه، و وی عه‌سمان و عه‌رد د شه‌ش روژان
دا ئافراندینه، پاشی ب سه‌ر عه‌رشه‌کی که‌فتییه (ئستیوا ل سه‌ر
کرییه) ب ره‌نگه‌کی بابه‌تی مه‌زنییا وی بت، و ژ خودی پیقه‌تر
که‌س چاوانییا وی نزان، نه ئه‌م وی ته‌شبییه دکه‌ین نه ژ
وه‌ربادانی دئیخینی، و نه ژ کار دئیخین.

و د گهل کو خودی ل سه‌ر عه‌شی یی بلنده به‌لی ئه و ب حالی
چیکریین خو یی زانییه، گووتین وان دبه‌یست و کربارین وان

دینت، و کارین وان ب ریثه دبهت: ﴿وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ
 وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ (الحديد: ۴) ئەو یی د گهل ههوه ل
 ههر جههکی ههین لی بن، و خودی وان کریاران دینت یین ههین
 دکهن، و ئەو دی ههوه سهرا وان جزا دهت.

و ئەم باوهرییی دئینین کو خودان باوهر رۆژا قیامهتی خودایی
 خو دبینن، خودی دبیژت: ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿۲۲﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ﴾
 ﴿۲۳﴾ (القيامة: ۲۲-۲۳) رۆژا قیامهتی رویین دلخۆشان دگهش
 و جوانن، ئەو ئافراندهری خو دبینن و خوشییی ب وی چهندی
 دبهن. و ههر تشتهکی خودی د کیتابا خو دا گوئی، و پیغه مبهری
 وی -سلاف لی بن- بهحس ژئی کری ژ سالۆختهین خودایی مه، مه
 باوهری پی ههیه، و ئەم دبیژن: ئەو تشتهکی راسته ب پهنگهکی
 بابهتی خودی بت.

باوهرییا ب ملیاکهتان

کو خودی ئەو ژ پۆناهییی ئافراندینه، و هندهک کار
 ههلسارتینه وان، و ئەو عهبدین خودینه بی ئەمرییا وی ناکهن و
 وی دکهن یا فهрман پی ل وان هاتییه کرن، و هژمارا وان ژ یا مه
 پتره و ئەو پتر ژ مه عیبادهتی دکهن و ژ خودی دترسن.

بوخاری و موسلم قه دگوهیتزن کول عهسمانی خانیهک ههیه
 دبیژنی: (البيت المعمور) ههر رۆژ ههفتی هزار ملیاکهت دچنی،

نقیثی لى دکن و ژى دهر دکهفن، و حهتا رۆژا قیامه تی جار هکا دی لى نازقرنه فه (۱).

ئهبوو داوود و طه بهرانی ب ریکین دورست فه دگوهیژن کو پیغه مبهری -سلاف لى بن- گوتیه: **((دهستویری بو من هاته دان ئەز به حسنی ملیاکه ته کی ژ ملیاکه تین خودی بکه م ژ هلگرین عهرشی د نایهرا گوهی وی و ناقلین وی دا ریکا حه فته سه سالانه))** (۲).

و هندهک ملیاکه تان کارین تاییهت هه نه، جبریلی کارى وی گه هاندنا وه حییه بو پیغه مبهران، و کارى میکائیلی باران و شینکاتییه، و ئسرافیل ده می رابوونا قیامه تی پف دکه ته بو رییه، و ملیاکه تی مرنى رحان دستینت، و کارى مالکی جهه نه مه. و خودی هندهک ملیاکه ت هه نه کارى وان ئەو زارۆکن یین د زکی دهیکان دا، و هندهک مرۆشان دپاریژن، و هندهک کارین مرۆشان دنقیسن، و هندهک د قه برى دا پسپاری ژ مرییان دکهن. ئەوین هه ملیاکه تن و ئەو چیکرییه کی غه یینه و ههر چه نه ئەم وان نابینین ژى به لى مه باوهرى پی هه یه، و هندهک چیکرییه تی دی ژى هه نه ئەم وان نابینین، وه کی: ئەجنان، و ئەو ژ ئاگری یین هاتینه ئافراندن، و خودی ئەو بهری مرۆشان ئافراندینه، وه کی وی گوتی: **﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ صَلْصَلٍ مِّنْ حَمَإٍ مَّسْنُونٍ ﴿۳۱﴾ وَالْجَانَّ**

(۱) بوخارى (۳۸۸۷) و موسلم (۱۶۲) فه دگوهیژن.

(۲) ئەبوو داوود (۴۷۲۷) و طه بهرانی (۳۱۴/۶) فه دگوهیژن.

خَلَقْنَاهُ مِنْ قَبْلُ مِنْ نَارِ السَّمُومِ ﴿٢٧﴾ (الحجر: ٢٦-٢٧) یه‌عنی: مه مرۆف ژ هه‌ریه‌کا کزر ئافران‌دییه، ئەو هه‌رییا ئەگه‌ر بێته‌ نکراندن ده‌نگ ژێ دئیت، یا کو ژ به‌ر وی ده‌می درێژ یی ب سه‌ر دا هاتی ره‌نگی وی ره‌ش بووی، و بیه‌نا وی هاتییه‌ گوه‌ارتن. و به‌ری هنگی مه‌ ئەجه‌ ژ ئاگرێ شاریای و بی گوری ئافران.

و ته‌کیف و فه‌رمانا ب عیبا‌ده‌تی ل وان ژێ یا هاتییه‌ کرن، و ژ وان هه‌یه‌ یی خودان باوه‌ر و هه‌یه‌ یی کافر، و هه‌یه‌ یی گوهدار و هه‌یه‌ یی گوه‌ه‌کار.

و موسلمان دشیت ب زکرێ شه‌رعی وه‌کی خواندنا (آیه‌ الکرسی) و موعه‌وو‌ذاتان، و ئەو زکرین ژ پیغه‌مبه‌ری -سلاف لی بن- هاتییه‌ فه‌گوه‌استن خو ژ وان بیاریزت، به‌لی دانا قوربانا بو وان، و دو‌عا‌کرنا ژ وان بو خو‌پارا‌ستنی ئەفه‌ ژ ره‌نگین شرکینه.

و بی گومان هندی ئەجه‌ و شه‌یطانن ئەو ده‌غه‌رن و پلانا وان یا لاوازه، به‌لی ئەگه‌ر گوه‌هین مرۆقی زیده‌بوون، و وی به‌ری خو دا حه‌رامی و گوهدارییا حه‌رامی کر و باوه‌رییا وی لاوازیوو و ئاگه‌ه ژ خودی و زکرێ وی نه‌ما، و زکرێ شه‌رعی نه‌کر، ده‌سه‌لاتا ئەجنان ل سه‌ر وی دی زیده‌ بت، خودایی مه‌زن به‌حسێ شه‌یطانی و له‌شکه‌ری وی دکه‌ت، و دبیرت: **﴿ إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا سُلْطَانُهُ عَلَى الَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُ وَالَّذِينَ هُمْ بِهِ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٠﴾** (النحل: ٩٩-١٠٠) هندی شه‌یتانه وی چو ده‌سه‌لات ل سه‌ر وان نینه‌ یین باوه‌ری ب خودی و پیغه‌مبه‌ری وی

ئىناي، و خو دھيلنه ب هيقييا خودى ب تنى شه. ههما
 دسپهلاتا وى ب تنى ل سهر وانه بيتن وى بو خو دكهنه سهركار و
 گوهدارپيا وى دكهن، و ئهوين - ژ بهر گوهدانا شهيتانى - شرک ب
 خودى كرى.

باوهرپيا ب كتيبىن عسمانى

بيتن خودى بو پيغه مبهريتن خو هنارتين ريتيشاندهر بو خهلكى،
 و ئهو گهلهكن مه باوهرى ب ههميان ههيه، و خودى بهحسى چار
 ژ وان بو مه كريبه: قورئان بو موحه ممهدى، و تهورات بو
 موساىى، و ئهنجيل بو عيساىى، و زهبور بو داوودى - سلاش
 لى بن - هاتينه.

و ئهو ههمى گوتنا خودييه، و قورئان دووماهپيا وانه، و ئهو
 ژ ههميان مهزنتره، تشتى د كيتا بيتن بهرى دا هاتى د وى دا
 كومبوويه، خودى ديترت: ﴿ وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِمَا
 بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيِّمًا عَلَيْهِ ﴾ (المائدة: ٤٨) يهعنى: مه
 قورئان بو ته ئينا خوارى، و ههر تشتى كى تيدا ههى حهقييه
 شاهدهپيى ل سهر راستگوپيا وان كيتا بيتن بهرى خو ددهت، و كو
 ئهو ژ نك خودينه، و ئهو ل سهر وان يا حاكم و زال و
 نه مينه.

باوهرییا ب پیغهمبه‌ران

د ناڅ همر ملله‌ته‌کی دا خودی پیغهمبه‌ره‌ک هنارت‌بوو به‌ری
وان ددا په‌رستنا خودی ب تنی، و ئیکه‌مین پیغهمبه‌ری هنارتی
نوحه و یی دووماهییی موحه‌ممه‌ده -سلاف لی بن-، و هژمارا
وان گه‌له‌که، هنده‌ک ژ وان خودی ناڅ و سه‌ره‌اتییا وی بو مه
قه‌گی‌رایه، و به‌حسی هنده‌ک ژ وان بو مه نه‌کریه، و مه باوهری ب
وان هم‌مییا هه‌یه، خودی دبیرت: ﴿ **وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ
مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ نَقْضُصْ عَلَيْكَ** ﴾ (غافر: ۷۸)
و نه‌و مروئن فه‌رقا وان ژ خه‌لکی نه‌وه وه‌حی بو وان دئیت، ﴿ **قُلْ
إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ** ﴾ (الک‌هف: ۱۱۰) به‌لی نه‌و ژ
مروئن دخون و فه‌دخون، و نساخ دبن و دمرن، پی‌تشییه مه باوهری
ب وان هم‌مییا هه‌بت، و هه‌چی پی باوهری ب ئیک ژ وان
نه‌ئینت نه‌و دی کافر بت.

خودی د دهر حه‌قا ملله‌تی نوحی دا دبیرت: ﴿ **كَذَّبَتْ قَوْمُ نُوحٍ
الْمُرْسَلِينَ** ﴾ (الشعراء: ۱۰۵) و د دهر حه‌قا ملله‌تی هوودی دا
دبیرت: ﴿ **كَذَّبَتْ عَادُ الْمُرْسَلِينَ** ﴾ (الشعراء: ۱۲۳) یه‌عنی:
ملله‌تی نوحی و یی عادی پیغهمبه‌ره‌ه‌می دره‌وین دهر‌تخستن،
هه‌ر چه‌نده هه‌ر ملله‌ته‌کی پیغهمبه‌ری خو دره‌وین دهر‌تخستبوو؛
چونکی هه‌ر ئیک پیغهمبه‌ره‌کی دره‌وین دهر‌تخت نه‌و وی هه‌می
دره‌وین دهر‌تخستن، ژ به‌ر کو دینی وان ئیکه.

ل سهر قى بناخه يى فهله ئه وپن باوه رى ب موحه ممه دى -
 سلاڤ لى بن- نه ئيناي و دويكه فتناي وى نه كرى وان مه سيحى
 كورى مه ربه مئى ژى دره وين ده رى خستيه، و هه ر وه سا جوھى ژى.

باوه ريبا ب رۆژا دووماھيبي

و ئه و باوه رى ئينانه ب وى تشتى خودى د كيتابا خو دا
 گوتى يان پيغه مبه رى وى -سلاڤ لى بن- گوتى كو پشتى مرنى
 چى دبت.

ئيكه مين جار مه باوه رى هه بت ب خو شى و نه خو شيبا قه برى،
 و ئه و تشته كى ثابته ب قورئانى و سوننه تى، خودى د بيژت:
**﴿وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا
 وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾﴾** (غافر: ٤٥-
 ٤٦) يه عنى: خرابيبا عه زابى هاته سه رى ده سته كا فيرعه ونى ده مئى
 خودى ئه و هه مى خه ندقاندن. ل سه رى ئه و هاتنه خه ندقاندن، و
 مرن، پاشى ئه و د گورپن خو دا ب ئاگرى دئى ئينه عه زابدان، هه تا
 رۆژا قيامه تى سپيده و ئيفاران ئه و بو ئاگرى دئينه پيشكيشكرن،
 و ده مئى رۆژا قيامه تى رادبت هوين فيرعه ونيبان بكه نه د ئاگرى
 دا؛ ژ به ر وان خرابيبين وان دكرن.

و ده مئى خودى به حسى منافقان دكه ت د بيژت: **﴿سَنُعَذِّبُهُمْ
 مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٧﴾﴾** (التوبة: ١٠١) ئبن

مهسعوود دبیژت: عهزبا ئیکێ ل دنیا بییه، و یا دوی د قهبری دایه، پاشی ئه و دئ ئینه زفراندن بو عهزبا مهزن د ناگری دا. و ئه و هه دیستین به حسێ خوشی و عهزبا قهبری دکهن گه له کن، ئبن قه بیم دبیژت: ئه و هه دیس دموته واترن، و پتر ژ پینجی هه دیسان د قئ چهندی دا هه نه، هندهک ژ وان د سه حیحا بوخاری و موسلمی دا هاتینه، وهکی: پیغه مبه ر -سلاف لی بن- د بهر دو قه بران را بو ری و گو ت: **((ئهو یی دئینه عهزبا دان و ئه و نه ژ بهر تشته کی مهزن دئینه عهزبا دان، ئیک ژ وان خو ژ میزی نه د پاراست و یی دی ناخفتن قه دگواستن))** (۱).

و پیغه مبه ری -سلاف لی بن- د دو عایا خو دا دگو ت: **((یا ره بی تو من ژ عهزبا قه بری به ریزه))** (۲).

و عهزبا قه بری و خو شیا وی ژ کارین غه بییه و ئه و ب عه قلی نائیه قیاس کرن.

و ژ باوه ریبا ب رو ژا دو ما هیی باوه ریبا ب رابو نا پشتی مرئی و زیندیو نا مر بانه ده می بو ری دئینه لی دان، قئجا مر ی هه می رو یس و پیخواس و نه سونه تکر ی رادب نه قه، وه کی خودی گو تی: **((ئم انکم بع د ذلک لم یثون ﴿۱۵﴾ ثم انکم یوم القیمه تبعثون ﴿۱۶﴾ (المؤمنون: ۱۵-۱۶))**.

(۱) بوخاری (۲۱۸، ۱۳۶۱) و موسلم (۲۹۲) قه دگو هیتن.

(۲) بوخاری (۸۳۲) قه دگو هیتن.

و باوه‌رییا ب حسیب و جزادانی: ﴿ إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾ ﴾ (الغاشية: ٢٥-٢٦).

و باوه‌رییا ب به‌حشتی و ناگری، به‌حشت جهی ته‌قوادارانه، ل ویری ئه‌و تشت هه‌یه یی نه‌چو چاقان دیتی و نه‌چو گوهان بهیستی، و نه‌هاتییه سهر دلئ مرؤقه‌کی. و ناگر جهی عزابییه، ئه‌و عزاب و نه‌خوشی لی هه‌یه یا نه‌ئیته سهر هزرا که‌سی.

ههر وه‌سا ئه‌م باوه‌رییی ب نیشانین بچوبک و مه‌زن یین قیامه‌تی بینین، وه‌کی ده‌رکه‌فتنا ده‌ججالی و هاتنه‌خوارا عیسایی -سلاف لی بن- ژ عه‌سمانی، و هه‌لاتنا پوژئی ژ پوژئاقایی، و ده‌رکه‌فتنا حیوانه‌کی ژ عه‌ردی، و نیشانین دی یین قیامه‌تی.

و باوه‌رییی ب مه‌هده‌ری و هه‌وضا که‌وشه‌ری و پری و ته‌رازیی و دیتنا خودی بینین، و کارین دی ژ یین ل قیامه‌تی چی دبن.

باوه‌رییا ب قه‌ده‌ری

خوشی و نه‌خوشییین وی

کو مه‌ باوه‌ری هه‌بت خودی به‌ری ئافراندا چیکرییان هه‌می تشت زاینه، و ئه‌و د (له‌وحا پاراستی) دا نفیسینه، و وی هه‌می بوونه‌وه‌ر چیکرینه: ﴿ اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ ﴾ (الزمر: ٦٢) و د قئ گه‌ردوونی دا تشته‌ک چی نابت ئه‌گه‌ر خودی

پئی نه زان بیت و دهستویری بۆ نه دابت، خودی دبیژت: ﴿إِنَّا كُلُّ شَيْءٍ
حَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿۴۹﴾﴾ (القمر: ۴۹) هندی ئەمین هەر تشته کی هه
مه ب پیقانه کی ئافران دییه، و ئەم پئی دزانایه.

و ههر مرۆقه کی قیان و شیان ههیه ئەو ب وان کرن و نه کرنا
کاری هلدبژیرت، ئەگەر وی بقیت ئەو دشیته دهنقیژا خو بگرت و
نقیژئی بکهت، و ئەگەر وی بقیت ئەو دشیته سهردا بچت و زناپی
بکهت، لهو حسیب دی د گهل وی ئیته کرن، و جزا بو ئیته دان، و
چی نابت ئەو قهدهری بو خو بکهته هیجهت بو نه کرنا واجبه کی یان
کرنا حهرامه کی.

پیشکینین باوهریئی

* ترانه کرنا ب دینی:

ئەقە دەرکەفتنە ژ ئیسلامی، خودی دبیژت: ﴿قُلْ أِبِلَّهِ وَعَائِيهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ﴿٦٦﴾﴾
(التوبة: ٦٥-٦٦) تو -ئەى پیغەمبەر- بیژە وان: ئەری ههوه ب
خودی و ئایهتین وی و پیغەمبەری وی یاری دکرن؟ هوین داخوازا
لیبۆرینی نهکهن چو مفا د داخوازا ههوه دا نینه؛ چونکی هوین ب
قی گوتنا خو یین کافر بوین.

و ژ قییه دەمی هندهک دبیژن: ئیسلام دینهکی کهقنه ب کیر
قی دەمی مه نائیت. یان: ئیسلام پاشکهفتنه. یان: ئەو قانونین
خهکی چیکرین ژ ئیسلامی چیترن.

و ژ کریتیانه دەمی هندهک ترانهیان بو خو ب وان دکهن یین
فرمانا خهکی ب باشیی دکهن و وان ژ خرابیی ددهنه پاش، و
گوتنن نههژی دبیژنی، وهکی دەمی ئەو دبیژنه وان کهسین
خهکی ژ پهڕستنا قهبران ددهنه پاش و بهری وان ددهنه تهوچیدی،
دبیژن: ئەقە دتوندن یان ددژوارن، یان ریزا موسلمانان ژیکقه
دکهن..

دیسا ژ وان کارین باوهری پی دشکییت:

*** حوکمی نه ب شریعتی خودی:**

ژ پیتنقییین باوه‌ریبا ب خودی ئەوه مروّف د گۆتن و کریاران دا حوکمی ب شریعتی وی بکهت، و باوه‌ری د گهل حوکمکرنا نه ب شریعتی کۆم نابت، خودی دبیژت: ﴿ **فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا** ﴾ (النساء: ۶۵) خودایی مه‌زن ب خو سوبند خوارییه کو ئەو ب دورستی باوه‌رییی نائینن هه‌تا ئەو پیغه‌مبه‌ری د وی تشتی دا بکه‌نه هه‌که‌م یی هه‌فپرکی سه‌را د ناڅبه‌را وان دا په‌یدا دبت، پاشی ئەو د دهر حه‌قا وی دا یا ئەو فه‌رمانی پی دده‌ت چو دلته‌نگیه‌کی ل نک خو نه‌بینن، و د گهل هندئ ژئ ئەو ب دورستی خو ب ده‌ست فه‌ به‌رده‌ن.

پیتنقییه حوکم ب وی بیته‌کرن یا خودی ئینایه خواری د هه‌می تشتان دا، د کرین و فرۆتن و دزی و زنايي و هه‌ر تشته‌کی دی دا، نه هه‌ما به‌س د ئەحکامین ژئینان و ژنبه‌ردان و کار و بارین شه‌خصی ب تنی دا.

خودی دبیژت: ﴿ **أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ** ﴾ (الشوری: ۲۱) یه‌عنی: ما شان بوتپه‌ریسان د شرک و سه‌رداچوونا خو دا هنده‌ک هه‌فپشک هه‌نه وی تشتی خودی ده‌ستوبری پی نه‌دای بو وان ددانن؟ و دبیژت: ﴿ **أَفَحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ** ﴾ (المائدة: ۵۰) ئەری ما وان حوکمی جاهلییه‌تی دڤیت؟ و کی د حوکمی خو دا ژ

خودى دادكهرتره بۆ وى يى د شريعه تى خودى گههشتى و باوهرى
پى ئيناي؟

و د هديسى دا هاتيبه ده مى خودى به حسى كيتايبان كرى
كو وان زانا و عيباده تكهرين خو بۆ خو كروونه خودا ﴿ اَتَّخِذُوا
أَحْبَارَهُمْ وَرُهَبَنَهُمْ أَرْبَابًا مِّن دُونِ اللَّهِ ﴾ (التوبة: ۳۱) عهديى كورپى
حاته مى -خودى ژى رازى بت- گۆت: ئەى پيغه مبهرى خودى، مه
عهدينىيا وان نه دكر، پيغه مبهرى -سلاف لى بن- گۆت: ((ئهرى
ما تشتى خودى حه رامكرى وان بۆ ههوه حه لال نه دكر ئيجا ههوه
ئهو حه لال دكر، و تشتى خودى حه لالكرى وان حه رام دكر ئيجا
ههوه ئهو حه رام دكر؟)) وى گۆت: به لى، پيغه مبهرى -سلاف لى
بن- گۆت: ((ئهو عيباده تكهرنه بۆ وان)) ترمذى فه دگوهيزت.

* وه لانا كافران و دوژمنىيا خودان باوه ران:

خودايسى مهزن ديبىرت: ﴿ يَتَأْتِيهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا
عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ اَوْلِيَاءَ ثَلُقُونَ اِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ
مِّنَ الْحَقِّ ﴾ (الممتحنة: ۱) ئەى ئەوين باوهرى ئيناي، هوين
دوژمنين من و دوژمنين خو بۆ خو نه كه نه دوست و سه ركار،
نه ئينيين موسلمانان بۆ بيژن، و وان كوفر ب وئ حه قيبى كريبه يا
بۆ ههوه هاتى. به لكى خودى قيانا باب و برايان حه رامكريبه
ئه گهر ئهو كافر بن، خودى ديبىرت: ﴿ لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ
الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا ءَاِبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ
إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ ﴾ (المجادلة: ۲۲) تو ملله ته كى نابينى

باوهرییی ب خودی و رۆژا دویماهییی بینت، د سهر هندی را حهز
 ژ وی بکهت ییی دوژمناتییا خودی و پیغهمبهری وی کری و
 دوستینییا وی بکهت، ئەگەر خو ئەو بابین وان بن یان کوپین وان
 بن یان برابین وان بن یان مروۆقین وان بن.

و ئایهت د قی مهنایی دا گهلهک ههنه، و خودی دبیرت:

﴿ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
 الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾ هَلْ أَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ
 وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لِقُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ
 الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُؤْمِنُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١١٩﴾ إِنْ
 تَمَسَّسَكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِنْ تُصِيبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصْبِرُوا
 وَتَتَّقُوا لَا يَضْرِبْكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ ﴾

(البقرة: ١١٨-١٢٠) نهقیانا وان یا دژوار ژ دهقیین وان یا
 ئاشکهراهیه، و نهقیانا وان بۆ ههوه ئەوا د سنگین وان دا فهشارتی
 پتر و مهزنتره. ب راستی مه نیشان و هیجهت بۆ ههوه
 ئاشکهراکرن؛ دا هوبن وجهکی بۆ خوۆژی بگرن، ئەگەر هوبن د گۆتن
 و شیرهتا خودی بگههن. ئەفه نیشانا خهلهتییا ههوهیه کو هوبن
 حهز ژ وان بکهن، چونکی هوبن حهز ژ وان دکهن و قهنجییی د
 گهل وان دکهن، و ئەو حهز ژ ههوه ناکهن و نهقیان و دوژمناتییا
 ههوه دکهن، و هوبن باوهرییی ب ههمی کیتابین هاتینه خواری
 دئینن، و ئەگەر ئەو هاتنه نک ههوه ژ منافقی ئەو دی بیژن: مه
 باوهری ئینییه، و ئەگەر ئەو مانه ب تنی د گهل ئیک و دو خهم و

قههرا خوْ ئاشکهره دکهن، و ژ کهربان دا تبلین خوْ ددهنه بهر لهقان، تو -ئه ی پیغه مبهه- بیژه وان: ژ کهرب و کینا خوْ دا بمرن. هندى خودییه ب تشتی قهشارتی د سنگان دا یی ناگهداره، و ئه و جزایی هه کهسه کی ل دویف کریارا وی دئی ده تی. ئه گهر باشییه ک گه هشته هه وه ئه و پی ب خهم دکهن، و ئه گهر نه خوشییه ک گه هشته هه وه که یفا وان پی دئیت، و ئه گهر هوین بیهنا خوْ فرهه بکهن و ته قوایا خودی بکهن نه خوشییا فیلبازییا وان زیانی ناگهینته هه وه. و خودی دوْرا ل وی هه می کاری گرتی یی ئه و کافر دکهن، و ئه و دئی جزایی وان سههرا وی ده ت. و حالئ جوھی و فه لان ئه قروْ نه یاره تییا وان بوْ ئیسلامی و موسلمانان ناغه شیرت، و کانی ئه و چند مالی خه رج دکهن دا خه لکی ژ ئیسلامی بده نه پاش.

و ژ ره نگین پشته قانییا هنده ک موسلمانان بوْ کافران ئه قروْ ئه وه ئه و تیکه لییا وان دکهن و ل وه لاتین وان ئاکنجی دین و سههه ری بوْ جهی وان دکهن بیی ئیه تا هندئ بینن کو به ری وان بده نه ئیسلامی، هه ره و سها چاقلی کرنا وان د جلک و سهه ره و بهر و رهنگی ژ یانی دا، و ئاخفتنا ب ئه زمانئ وان بیی هه بوونا هه و جه ییه کی.

و هه چیی تیکه لییا نه موسلمانان بکه ت دقیت ئیه تا وی ئه و بت به ری وان بده ته ئیسلامی و ئه خلاق و باشییین ئیسلامی نیشا وان بده ت.

* کیمکرنا صهحابیان:

یان گوتنا ئاخفتنین سهقهت د دهر حهقا وان دا، یان کیمکرنا مالباتا پیغهمبهری، ئەفه ژی باوهرییی دشکینت.

ئەم ههز ژ صهحابییین پیغهمبهری -سلافا لی بن- دکهین، و بهری ههمییان ههر چار خهلیفهیان، و ئەم غولووی د قیانا کەس ژ وان دا ناکهین، نه قیانا عهلی -خودی ژئی رازی بت- و نه قیانا کەسی دی. و ئەم کەرا خو ژئی ناهاقیینه کەس ژ وان و بهحسی وان ب خرابی ناکهین، خودی دبیت: ﴿وَالسَّيْقُونَ الْأَوْلُونَ مِنْ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ (التوبة: ۱۰۰) ئەوین بو باوهری ئینانی بهری مروقان راکرین، ژ وان مشهختان یین مللهت و ئوبجایتین خو هیتلین و قهستا واری ئیسلامی کری، و وان یین پشتەقانییا پیغهمبهری کری، و ئەوین ب قهنجی دویکهفتنا وان کری، ئەو ئەون یین خودی ژئی رازی بووی و ئەو ژ وی رازی بوون.

و بوچوونا ئەهلجی سونهت و جهماعهتی د وی ههفرکی و شهپر و خیلافی دا یا د ناچهرا وان دا چیبووی ئەقهیه: ئەو ئەزمانی خو د دهر حهقا وان دا بهرنادهن؛ چونکی ئەو ژئی مروقن خهلهت دبن و دورست دبن، و کانی چاوا خودی شیرین مه ژ وی فتنی پاراستن بلا ئەم ئەزمانین خو ژئی بپاریزین، و بیژین: ئەو مروقن بوون و وان خودایهک ههیه روژا قیامهتی دی وان کوم کەت و حوکمی د ناچهرا وان دا کەت.

و ئەم خىلافەتە تى پىشتى پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- بۆ
 ئەبۇبەكرى دەسنىشان دكەين و ى ب پىش ئوممەتە تى دئىخىن و
 ى باشتى دىبنىن، پاشى بۆ عومەرى، پاشى بۆ عثمانى، پاشى
 بۆ عەلى، خودى ژ وان ەمىيان رازى بت.

*** و ژ وان تىشتىن باوهرىبى تىككدهت:**

ئەو بىدعەنە بىن ەندەك موسلمانان د دىنى دا دەرىخىستىن و
 خۆ پى نىزىكى خودى دكەن، ەكى: ئاھەنگىن مەلوودا پىغەمبەرى
 -سلاڧ لى بن- يان مەلوودا ەندەك چاك و ەلىپىن دى، و ئەو
 ەمى ژ وان بىدەيانە بىن پىغەمبەرى -سلاڧ لى بن- و
 صەحابىيان نەكرىن، و پىغەمبەر -سلاڧ لى بن- دىبىرت:
**((ھەچىبى تىشتەكى نوى د قى كارى مە دا دەرىتخت و ئەو ژى
 نەبت، ئەو دى لى ئىتە زقراندن))** بوخارى و موسلم قەدگوهىزن.

و دىبىرت: **((ھەر تىشتەكى نوى -د دىنى دا- دەركەفتى
 بىدەيە، و ەر بىدەيەك سەرداچونە)).**

و خودى دىبىرت: **﴿ أَلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ
 عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾** (المائدة: ۳) ئەفرۆكە
 من دىنى ەو ەو بۆ ەو ەو بىكئىنا، و من قەنجىيا خۆل سەر ەو ەو
 تمام كر، و ئەز رازى بووم ئىسلام بۆ ەو ەو بىتە دىن.

و دەرىخىستىن قان مەلوود (و بىدەيان) ەندى دگەھىنت كو
 خودى دىن تمام نەكرىيە، ەتا دووماھىبى ئەقە ەاتىن و ەندەك
 عىبادەتتىن نوى دەرىخىستىن و گۆتىن: ئەو مروقى نىزىكى خودى

دکن، و ئەڤه دژاتییه بۆ گۆتتا خودی و پیغه مبهری وی، ژ بهر کو ئەگەر ئەڤ ئاههنگه ژ وی دینی بن یین خودی ژئی رازی، پیغه مبهه -سلاف لی بن- دا بۆ ئوممه تی بیژت، و سهحابی و تابعی دا وی چهندی کهن، چونکی وان ژ ههر ئیکی پتر سونهت ب جه- دئینا.

و زانا ب ئاشکه راییی ئینکارا قان مهولوودان کرییه؛ ژ بهر کو ئەو عیباده ته کی بیدعیه، ب تایبه تی ئەگەر غولوو تیدا د دهه حه قا پیغه مبهری دا -سلاف لی بن- هاته کرن، و ژن و میتر تیکهل بوون، یان ئامویره تین له هوئی هاتنه ب کارئینان، هنگی مهسه له خرابتر لی دئیت.

و دبت هندهک جاران شرکا مهزنتر ژئی لی بیته کرن، کو دوعا ژ پیغه مبهری -سلاف لی بن- بیته کرن، یان ههوار ژئی بیته خواستن، یان بیته باوه رکن کو ئەو غه بیجی دزانت، وه کی د هندهک شعرین بو صیری دا هاتی، ئەڤه تشته که نه دینی دورست نه عه قل و خورستییا مرۆقی قه بویل دکهت.. ئەڤ مهسه له گه لهک جاران د مهولوودان دا دئینه گۆتن و کرن.

و ئەگەر بیته گۆتن: د قان مهولوودان دا بهحسی پیغه مبهری -سلاف لی بن- دئیته کرن، و ژيانا وی دئیته خواندن.. ئەم دبیزین: به لی، ئەڤه گۆتنه کا باشه، به لی یا دورست ئەوه ئەم پیغه مبهری - سلاف لی بن- ل بیرا خو بینینه فه، و سونهت و سیره تا وی بیژین بیی کو ئەم وی چهندی ب ژقانه کی شه گریدهین، بلا ئەو

چهندا هه ل سهر مینبهر و ل کۆر و سمینار و جهین گشتی
بیته کرن.

خودی دبیژت: ﴿ فَإِنْ تَنَزَّعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ ﴾
(النساء: ۵۹) یه عنی: ئەگەر هوبن د تشته کی دا ب هه فۆرکی
چوون، هوبن وی بۆ خودی و پیغه مبهری بزقرینن.

و مه مهسه لا ئاههنگین مه ولوودی بۆ کیتابا خودی زقراند،
مه دیت ئەو فهرمانی ل مه دکهت کو ئەم دویکهفتنا پیغه مبهری
بکهین، و دبیژته مه کو دین یی تمامبووی، و ده می مه ئەو بۆ
سونهتا پیغه مبهری -سلاف لی بن- زقراندی مه نه دیت وی ئەو
چهنده کربت، یان فهرمان پی کربت، و مه نه دیت سهحابیین وی
ژی وه کربت.. ب فۆی چهندی مه زانی کو ئەو نه ژ دینییه، و ئەو
بیدعیه.

و چی نابت مرۆفی عه قلدار ب هندی بیته خاپاندن کو گه لهک
کهس فۆی چهندی دکهن، خودی دبیژت: ﴿ وَإِنْ تَطَّعَ أَكْثَرُ مَنْ فِي
الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ ﴾ (الأنعام: ۱۱۶) ئەگەر تو گوهدارییا
پتیرییا خه لکی عهردی بکهی، ئەو دۆ ته ژ دینی خودی بهرزه کهن.

و یا عه جیب ئەوه هندهک مرۆف زهحمه تی بۆ خو چی دکهن دا
ل شان ئاههنگین بیدعه ئاماده ببن، و ئەو خو ژ نفیژین ب
جماعهت ددهنه پاش. و هندهک هزر دکهن کو پیغه مبهر -سلاف لی
بن- ل شان جهان ئاماده دبت، لهوا ئەو رادبن پیتشوازییی لی
دکهن، و ئەفه ژ نه زانییییه، ژ بهر کو پیغه مبهر -سلاف لی بن- یی

مری و حەتا رۆژا قیامەتی ئەو پانابته‌فه، و رحا وی ل جەهەکی ب
 قەدرە ل نک خودایی وی، پیغه‌مبەر -سلاف لی بن- دبیترت:
**((ئەز سەرورەتی عەیاالی ئادەمبە، و ئەز ئیکەمین کەسم قەبر لی
 قەدبت، و ئیکەمین مەهدەرچیمە بی مەهدەرا وی دئیتە
 قەبولکرن))** موسلم قەدگوهیترت.

و باشتەین خیر ئەو مەرۆف صلاوەتان بەدەتە سەر، خودی
 دبیترت: **((إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا
 عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا))** (الأحزاب: ۵۶) و ئەم هەمی دزانین کو
 باوهریبا عەبدەکی پیک نائیت حەتا ئەو حەز ژ پیغه‌مبەری -سلاف
 لی بن- نەکتە، و وی مەزن نەببنت، و ژ مەزنکرنا و بیە مەرۆف
 وی بو خو بکەتە پینشەوا و جەیی چاقلێکرنی، و زیدەگافییی ل
 سەر وان عیبادەتان نەکەین بێن وی بو مە داناین: **((قُلْ إِنْ كُنْتُمْ
 تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ
 رَحِيمٌ))** (آل عمران: ۳۱).

و گێرانا ئاھەنگان ب ھلکەفتنا شەفا ميعراجی، کول نک
 وان شەفا ۲۷ رەجەببە، ئەو ژی ژ بیدەیانە، و گومان تیدا نینە
 کو ئیسرا و ميعراج ژ نیشانی پراستگۆبیا پیغه‌مبەرینە -سلاف لی
 بن-، و ئەو ب کیتاب و سوننەتی بنەجەبوویە، و حەدیسین دورست
 دا نەھاتیبە کانێ ئەو کیژ شەف بوو د سالی دا ئەف کارە تیدا
 چیبووی، و خو ئەگەر ئەو شەف بێتە زانین ژی چێ نابت
 عیبادەتەکی تاییەت یان ئاھەنگ تیدا بێنەکرن؛ چونکی نە

پیغهمبهری -سلاڤ لی بن- و نه سهحابیبین وی ئەف چهنده
نه کرییه، و پیغهمبهری -سلاڤ لی بن- په یاما گه هاندی و دینی
ئاشکه را کری، و ئەگه ر قه درگرتنا فی شهقی ژ دینی با، ئەو دا وی
چهندی بو مه بیژت.

و گپرانا ئاههنگان ل شهقا نیفا شهعبانی، و گرتنا رۆژیی ل
وی رۆژی، ئەفه زی ژ بیدعه یانه، و چو دهلیل ل سه رقی چهندی
نین مرۆف پال بدهته سه ر، و ئەو هه دیسین د قی دهرباری دا
هاتین دلاوازن.

و ئەو گوتهین د دهر حه قا خپرا کرنا نقیژان دا ل قی شهقی
هاتین، هه می درهون، وهکی ئبن رهجه ب دیژت، و ئبن وهضاح ژ
زهیدی کوری ئەسه می فه دگوهیژت، دبیژت: مه سهیدا و زانایهکی
خۆ نه دیتبوو پویته ب شهقا نیفا شهعبانی کریت.

دووماهییی

زانایان هندهک کار دهسنیشانکرینه کو دبنه ئه‌گه‌را هندئ
مرۆڤئ موسلمان پی ژ دینئ خو دهرکه‌فت و به‌ر ب کوفرئ ڤه
بچت.. ژ وان یین کو زیده د ناڤ خه‌لکی دا په‌یدا دین:

شرکا د په‌رستنا خودئ دا: وه‌کی به‌ری نوکه ژئ مه‌ گوئی،
هه‌چییی که‌سه‌کی بیخته د ناڤه‌را خو و خودئ دا، دوعایان بو خو
ژئ بکه‌ت و پسپارا مه‌ده‌رئ ژئ بکه‌ت، و خو به‌پیلته ب هه‌قییی
ڤه ب ئیجماعا زانایان ئه‌و ژ دینی دهرده‌که‌فت.

هه‌چییی موشرکان کافر نه‌که‌ت، یان د کوفرا وان دا بکه‌فته
گومانی، یان ریتبازا وان دورست ببینت، دئ کافر بت.

هه‌چییی باوه‌ری هه‌بت کو ریتبازا ئیکی دی ژ یا پیغه‌مبه‌ری
-سلاف لی بن- تمامتره، یان حوکمئ ئیکی دی ژ حوکمئ وی
باشتره، وه‌کی وان یین حوکمئ طاغوتی ب سه‌ر حوکمئ وی
دئخن، ئه‌و نه‌ ل سه‌ر ریکاکا کیتاب و سوننه‌تییه.

و ژ ڤییبه ئه‌وئ هزر بکه‌ت کو ئه‌و قانونین مرۆڤ بو خو
ددانن ژ شریعه‌تئ ئیسلامئ چیترن، یان وه‌کی ئیکن، یان دورسته
مرۆڤ وان ب جه‌ بینت، خو ئه‌گه‌ر هزر بکه‌ت ئیسلام چیتره ژئ،
یان هزر بکه‌ت شریعه‌تئ ئیسلامئ ب کیر ڤئ زه‌مانی نائیت، یان
ئه‌و ئه‌گه‌را پاشکه‌فتنا موسلمانان بوویه، یان دڤیت ئیسلام د

په یوه نډییا مروّقی د گهل خودی دا بیته کوّمکرن، و مایی خو د کارین دی دا نه کت.

هر و هسا ئهوی هزر بکته دورسته حوکم نه ب شریعتی خودی بیته کرن، د موعامله و جزادان و عقوبه بیان دا، نه گهر خو نه بیترت: ئه و ژ شریعتی چیتره ژی؛ چونکی وی ده می ئه و وی تشتی حلال دکته یی خودی حرام کری، و هر ئیکې تشته کی حرام حلال بکته ب ئیجماعا زانایان ئه و کافر دبت.

هه چیبی کهریین خو بها قیته تشته کی ژ وان تشتین پیغه مبهری سلاف لی بن- پی هاتی نه گهر خو ئه و کاری ب وی تشتی بکته ژی دی کافر بت، ژ بهر کو خودی دبیترت: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَلَهُمْ﴾ (محمد: ۹).

هه چیبی یاری وترانه بیان بو خو ب تشته کی ژ دینی پیغه مبهری بکته، یان ب خه لات و جهلاتی ئه و پی هاتی، و دهلیل ل سه ری قی چهن دی گوتنا خودییه: ﴿قُلْ أِبَاللّٰهِ وَءَايٰتِهٖ وَرَسُوْلِهٖ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِءُوْنَ﴾ ۱۵ لَا تَعْتَذِرُوْا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ اِيْمَانِكُمْ ﴿ (التوبة: ۶۵-۶۶) تو بیتره وان: ئه ری هه وه ب خودی و ئایه تین وی و پیغه مبهری وی یاری دکرن؟ هوین داخوازا لیبوری نی نه کهن چو مفا د داخوازا هه وه دا نینه؛ چونکی هوین ب قی گوتنا خو یین کافر بوین.

هه چیبی سپره به نډییبی بکته، وه کی کو تشته کی بو ژن و میران چی کته دا وان ل بهر ئیک و دو رهش بکته، یان ئیکی

ل بهر ئیکی شربین بکهت، بی ئی چهندی بکهت یان پی رازی بیت
 دی کافر بت، و دهلیل ل سهر ئی چهندی گوتنا خودییه: ﴿ وَمَا
 يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ ﴾ (البقرة:
 ۱۰۲).

پشتگیریبا موشرکان و پشتهفانی و هاریکاریبا وان دژی
 موسلمانان، و دهلیل گوتنا خودییه: ﴿ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فإِنَّهُ
 مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴾ (المائدة: ۵۱) ههچیپی
 ژ هوهه وان بو خو بکهته سهرکار ئهه دی ژ وان بت، هندی خودییه
 وان زورداران بیین کافران بو خو دکهنه سهرکار سهرراست ناکهت.

ههچیپی باوهر بکهت کو بو هندهک مروقان ههیه ژ شریعتی
 موحه ممهدی -سلاف لی بن- ده رکهفن، وهکی کو بو خدری چیبوی
 ژ شریعتی مووسایی -سلاف لی بن- ده رکهفت، یان وهکی وان
 صوفی بیین هزر دکهن ته کلیفین شهرعی ل سهر وان نه ماینه، ئهه
 ژ موسلمانان نائیته هژمارتن، خودی دیبیرت: ﴿ وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ
 الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴾ (آل
 عمران: ۸۵).

پشتدانا دینی خودی، کونه خو فیر بکهت و نه کاری پی
 بکهت، و دهلیل ل سهر ئی چهندی گوتنا خودییه: ﴿ وَمَنْ أَظْلَمُ
 مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا إِنَّا مِنَ الْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴾ (السجدة: ۲۲)
 یه عنی: کهس ژ وی زوردارتر نینه بی ب نایه تین
 خودی شیرهت لی بینه کرن، پاشی ئهه پشت بدهته وی هه میپی، و

وجه‌کئی بۆ خوۆ ژئی نه‌گرت، و خوۆ د‌ف‌ن‌ب‌ل‌ن‌د ب‌ک‌ه‌ت، ه‌ن‌د‌ی ئ‌ه‌م‌ی‌ن ئ‌ه‌م ت‌و‌ل‌ی ژ و‌ان ت‌ا‌و‌ن‌ب‌ا‌ر‌ان د‌س‌ت‌ی‌ن‌ی‌ن ی‌ی‌ن پ‌ش‌ت‌د‌د‌ه‌ن‌ه ئ‌ا‌ی‌ه‌ت و د‌ه‌ل‌ی‌ل‌ی‌ن خ‌و‌د‌ی، و م‌ف‌ا‌ی‌ی بۆ خوۆ ژئی و‌ه‌ر‌ن‌ه‌گ‌ر‌ن.

پ‌ا‌و‌ه‌س‌ت‌ا‌ن‌ه:

گ‌ر‌ف‌ت‌ا‌ری و م‌و‌ص‌ی‌ب‌ه‌ت‌ا م‌ه‌ز‌ن ئ‌ه‌و‌ه م‌ر‌و‌ف ن‌ق‌ی‌ژئی نه‌ک‌ه‌ت، ئ‌ه‌و‌ی‌ن ن‌ق‌ی‌ژ ه‌ی‌ل‌ای ئ‌ه‌و‌ان س‌ت‌و‌ب‌ن‌ه‌ک ژ س‌ت‌و‌ب‌ی‌ن ئ‌ی‌س‌ل‌ام‌ی ه‌ی‌ل‌ایه ی‌ی‌ن ک‌و ئ‌ی‌س‌ل‌ام خ‌و‌ل س‌ه‌ر د‌گ‌رت، و و‌ان پ‌ه‌ی‌و‌ه‌ن‌دی د‌ ن‌ا‌ق‌ب‌ه‌را خ‌وۆ و خ‌و‌د‌ی د‌ا ب‌ری.

ه‌ی‌ل‌ا‌ن‌ا ن‌ق‌ی‌ژئی ن‌ی‌ش‌ا‌ن‌ا ن‌ه‌ب‌ا‌و‌ه‌ر‌ی‌ب‌ا ب‌ غ‌ه‌ب‌ی‌ی و د‌ی‌د‌ا‌ر‌ا خ‌و‌د‌ی‌ی‌ه، و ن‌ه‌ن‌ق‌ی‌ژک‌ه‌ر پ‌ش‌ت‌ه‌ق‌ا‌ن‌ی‌ن ش‌ه‌ی‌ط‌ا‌نی و ن‌ه‌ی‌ا‌ر‌ی‌ن ر‌ه‌ح‌م‌ا‌ن‌ی‌ه، و ئ‌ه‌و ه‌ه‌ق‌ر‌ک‌ی‌ن خ‌و‌د‌ان ب‌ا‌و‌ه‌ر و د‌ه‌س‌ت‌ه‌ب‌ر‌ا‌ی‌ی‌ن ک‌ا‌ف‌ر‌ا‌ن‌ه، و ح‌ه‌ش‌را و‌ان د‌ گ‌ه‌ل ف‌ی‌ر‌ع‌ه‌و‌ن و ه‌ا‌م‌ا‌نی د‌ئ‌ی‌ت‌ه‌ک‌ر‌ن، و د‌ گ‌ه‌ل و‌ان د‌چ‌ن‌ه ئ‌ا‌گ‌ری، م‌و‌س‌ل‌م ژ پ‌ی‌غ‌ه‌م‌ب‌ه‌ری -س‌ل‌ا‌ف ل‌ی‌ ب‌ن- ق‌ه‌د‌گ‌و‌ه‌ی‌ژت، د‌ب‌ی‌ژت: **((د‌ ن‌ا‌ق‌ب‌ه‌را م‌ر‌و‌فی و ک‌و‌ف‌ر و ش‌ر‌کی د‌ا ه‌ی‌ل‌ا‌ن‌ا ن‌ق‌ی‌ژئی‌ه))**.

و ت‌ر‌م‌ذ‌ی و ح‌ا‌ک‌م ژ ع‌ه‌ب‌د‌ل‌ل‌ا‌ه‌ی ک‌و‌ر‌ی ش‌ه‌ق‌ی‌ق‌ی ق‌ه‌د‌گ‌و‌ه‌ی‌ژن، د‌ب‌ی‌ژت: ئ‌ه‌ب‌و‌و ه‌و‌ر‌ه‌ی‌ر‌ه‌ی گ‌و‌ت: ص‌ه‌ح‌ا‌ب‌ی‌ی‌ن پ‌ی‌غ‌ه‌م‌ب‌ه‌ری خ‌و‌د‌ی س‌ل‌ا‌ف ل‌ی ب‌ن ک‌ا‌ر‌ه‌ک ن‌ه‌د‌د‌ی‌ت ه‌ی‌ل‌ا‌ن‌ا و‌ی ک‌و‌ف‌ر ب‌ت ژ ب‌لی ن‌ق‌ی‌ژئی.

ز‌ا‌ن‌ا د‌ب‌ی‌ژن: ئ‌ه‌گ‌ه‌ر م‌ه‌ ح‌و‌ک‌م ب‌ ک‌و‌ف‌ری ل‌ س‌ه‌ر و‌ی ک‌ه‌س‌ی د‌ا ی‌ی ن‌ق‌ی‌ژان نه‌ک‌ه‌ت م‌ه‌ع‌ن‌ا و‌ی ئ‌ه‌و‌ه ئ‌ه‌ح‌ک‌ا‌م‌ی‌ن (م‌و‌ر‌ت‌ه‌د‌دی) د‌ی ل‌ س‌ه‌ر ئ‌ی‌ن‌ه ب‌ ج‌ه‌ئ‌ی‌ان، ژ‌ن‌ا م‌و‌س‌ل‌م‌ان چ‌ی ن‌ا‌ب‌ت ش‌و‌ی پ‌ی‌ ب‌ک‌ه‌ت، و ئ‌ه‌گ‌ه‌ر م‌ه‌ه‌را و‌ی ه‌ا‌ت‌ه‌ گ‌ر‌ی‌د‌ان و ئ‌ه‌و ن‌ق‌ی‌ژان نه‌ک‌ه‌ت، م‌ه‌ه‌را و‌ی د‌ی ی‌ا

بهطال بت، و ئەگەر پشستی مەهری وی نقیژ هیلان ئەو دئ ئیته
 فەسخرن و ژنکا وی بو وی حەلال نابت، و ئەگەر وی حیوانەک
 قەکوشت ئەو حیوان نائیته خواری، و چئ نابت ئەو بچتە مەکەهی،
 و ئەگەر ئەو مر مرۆقین وی میراتی وی وەرناگرن، و ئەو نائیته
 شوبستن و کەفکر و نقیژ ل سەر نائیته کرن و د نافت موسلمانان
 دا نائیته قەشارتن، و رۆژا قیامەتی حەشرا وی دئ د گەل کافران
 بت، و ئەو ناچتە بەحەشتی، و چئ نابت دوایین رحمی و
 غەفراندنی بو بینەکرن.

و حالی نەنقیژکەری ل دەمی مرنئ کریتتەر و خرابترە، ئبن
 قەبیم دبیتت: جارەکی مرۆقەکی زێدە گونەهکار کەفتە بەر مرنئ،
 مرۆقین وی لی کۆمبوون و بیرا وی ل خودئ ئیناقە و گۆتنی: بێژە
 (لا إله إلا الله)، و وی رۆندکین خو زەبت دکرن، و گاڤا دەست
 ب کیشانا رجا وی هاتییه کرن، وی ب دەنگەکی بلند گۆت: ئەز
 دئ بێژم (لا إله إلا الله) و ئەو مفایهکی ناگەهینتە من؛ چونکی
 جارەکا ب تنئ ژئ من نقیژەک بو خودئ نەکرییه! پاشی ئیسکەک
 هاتی و ئەو مر.

بەرانبەر قئ چەندی بەرئ خو بدە عامرئ کورئ عەبدللاهی
 کورئ زوبەیری، دەمی ئەو کەفتییه بەر مرنئ، و مرۆقین وی ب
 گری قە لی کۆمبووین، دەنگی بانگی نقیژا مەغرب هاتی، هەر
 چەندە ئەو د سەکەراتئ دا بوو بەلی دەمی دەنگی بانگی
 گەهشتیی وی گۆتە مرۆقین خو: دەستی من بگرن.. وان گۆتی:

دئ چ کھی؟ وی گۆت: دئی چمه مزگهفتی. وان گۆت: و تو د قی حالی دا؟ وی گۆت: (سبحان الله!) دهنگی بانگی بیته من و ئەز د بهرسقی نهچم؟ دهستی من بگرن.. دو زهلامان ئەو هلگرت و بره مزگهفتی، رکاعهتهک وی د گهل مهلایی کر و دهمی چووینه سجوودی ئەو د سوجدی دا مر. بهلی د سوجدی دا مر.

عهطائی کوړی سائی دبیت: ئەم هاتینه مزگهفتی ل نک بابی عهبدورهحمانی سوللهمی و ئەو یی نساخ بوو، دهمی سهکرات لی دژوار بووی، دلی مه ما پیقه و مه گۆتی: ئەگەر ئەم ته بیهینه سهر جهی ته دئ بو ته خوشتتر بت.. وی تهعدایی ل خو کر و گۆت: پیغهمبهر -سلاف لی بن- دبیت: **(ئیک ژ ههوه دئ د نقتیژن دا بت هندی نقتیژن ئەو گریدا بت))** و من دقتی رحا من بیته ستاندن و ئەز د نقتیژن دا بم.

و ههچیی نقتیژان بکهت و سهبرئ ل سهر طاعهتی خودی بکیشت، دئ ل سهر وی کاری چت یی خودایی وی پی ژئ رازی بت.

سهعدی کوړی موعدای -خودی ژئ رازی بت- مرۆقهکی چاک و عیبادهتکه بوو، وی شەف ب عیبادهت و گرییی دبۆراند، و رۆژ ب نقتیژ و زکری قه، ل شهري بهنوو قورهیظه بریندار بوو، چهند رۆژهکان یی نساخ بوو پاشی ئەو کهفته بهر مرنی، گاڤا پیغهمبهر -سلاف لی بن- پی ههسیای گۆته ههقالین خو: رابن دا بچینه نک، جابر دبیت: ئەو ب لهز ده رکهفت و مه دا ب دویش

وی شه، هتا ناقتبلکین نه عالین مه قه تیاين و عه بايین مه ژ
 سه ر ملين مه كهفتين، سه حابي ژ لهزا وی عه جيیگرتی بوون، وی
 گوټ: نهز دترسم ملياکهت بهری مه بگههنه وی و وی وهکی
 هه نظله لیبی بشوئن. و هتا ئەم گه هشتينه مالا سه عدی ئەو مرپو
 و هه قالين وی ئەو دشوبشت، پاشی وان ئەو هلگرت و بره ناڤ
 قه بران، و پیغه مبهه -سلاف لی بن- د گهل ده رکهفت، ئەوین
 جهنازه یی وی هلگرتی گوټ: ئەی پیغه مبهه یی خودی! مه مریهک ژ
 وی سڅکتر هل نه گرتییه! پیغه مبهه یی -سلاف لی بن- گوټ: ما
 چاوا ئەو یی سڅک نه بت و هنده هنده ملياکهت هاتنه خواری و
 بهری نوکه ئەو قهت نه هاتينه خواری، وان ئەو د گهل هه وه هلگرت،
 و نهز ب وی کهمه یی نه فسا من د دهستان دا، ژ بهر رحا سه عدی
 ملياکهتان مزگینی دا ئیک و دو، و عه رش بو وی هژیا. ﴿ إِنَّ
 الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا ﴾ (مریم:
 ۹۶) ﴿ إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ
 نُزُلًا ﴿۳۷﴾ خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿۳۸﴾ ﴾ (الکھف: ۱۰۷-
 ۱۰۸).

نه دانا زه کاتی:

کو سیتییه مین ستوینا ئیسلامییه، ئەو ژی ژ گونه هیین مه زنه.
 موسلم د سه حیحا خو دا ژ پیغه مبهه یی -سلاف لی بن-
 قه دگوهیژت دیژرت: ((هه ر خودانی زپر و زبشه کی حه قی وان نه دهت
 پرژا قیامه تی ئەو دی بنه ناسنه کی شاریای ژ ناگری و نه نشت و

تهنی و پشتا وی دئی پئی ئینه داخکرن، هەر جارهکا ساربوو دوباره دئی بۆ وی گهرم کهنهفه، ل رۆژهکا درێژیا وی پینجی هزار ساله، ههتا حوکم د نایههرا خهلکی دا دئیتهکرن، و نهو رپکا خۆ دبینت بۆ بهحهشتی یان ناگری)) (۱).

و بوخاری ژ پیغه مبهری -سلاف لی بن- شه دگوهیزت دبیرت: ((ههچییی خودی مالهک دایى و وی زهکاتا خو نهدا، رۆژا قیامهتی مالى وی دئی بته شههمارهکی مهزن و خۆ د وی وهرکته و دهفتی خۆ هافیتته لامین وی و بیترتی: نهز مالى تهمه، نهز خزیندیا تهمه)) پاشی پیغه مبهری -سلاف لی بن- ئەف ئایهته خواندن: ﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخُلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (آل عمران: ۱۸۰) (۲).

دوو ماهییی: خویشک و برایتین هیترا:

﴿يَقَوْمَنَا أَجِيبُوا دَاعِيَ اللَّهِ وَآمِنُوا بِهِ يَغْفِرَ لَكُمْ مِّنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُجِرْكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ﴾ ئەى مللهتی مه هوبن د بهرسقا پیغه مبهری خودی موحه مبهدی وهرن، و باوه ربیی ب وی تشتی بینن یی نهو پی هاتی، خودی گونههین ههوه دئی بۆ ههوه ژئی بهت، و ههوه ژ عهزابهکا ب ئیش رزگار کهت.. ب خودی نهز بۆ ههوه شیره تقانم، و نهفه حهقی بۆ وه ئاشکهرا بوو، و ههوه

(۱) موسلم (۹۸۷) شه دگوهیزت.

(۲) بوخاری (۱۴۰۳، ۴۵۶۵) صحیح سنن النسائی (۲۴۸۱).

زانی کو دین ٹیکه و نابته گهلهک، خودایئ مهزن خودایئ مهیه، ژ وی پیئشه تر چو خودایئ ب حهق نینن، یئ زیتدییه و ب کارئ چیکرییان رادبت، یئ ئیکانهیه، و وی ههوجهیی ب کهسئ نینه، و ئەو رازی نابت کهس شریکی وی بت.

قیچا تو ژ وان نهبه یئین دبیزن: ﴿ **إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿۳۳﴾** ﴾ مه بابین خو ل سهر دینهکی دیتینه، و ئەم ل سهر ریبازا وان دئ چین. بهلکی بیژه: ئەم ژ ئەهلئ تهوحیدئ یئین گوهدارین، و تو ب وان گهلهک کهسان د سهردا نهچه یئین ب قهبران قه هاتینه گرتدان و شرک ل وئری کری، و گوهدارییا وان گهلهک گوئن و چیرۆکان نهکه یئین ئەقه ل دۆر قهبران قه دهینن کو ئەو تهنگاڅییان رادکهن و د بهرسڤا دوعیان دئین. و بهرئ خو بده مامئ پیغه مبهری -سلاف لئ بن- ئەبوو طالبی ئەوئ د دل دا باوهر دکر کو ئیسلام دینئ حهقه و په رستنا صه نه مان لادابوو، و ههر دهم دگوته پیغه مبهری: ب خودئ ئەو ب کوما خو قه نهشین بگههنه ته ههتا کو ئەز د قهبری دا دئیمه دریتژکر، و ئەز دزانم ته ب راستی شیرهت ل من کر و بهرئ من دا ریکئ، و تو د گهل مه یئ ئەمین بووی، و ته دینهک پیشکیشی من کر ئەز دزانم ئەو باشتترین دینه د ناف مرۆقان دا، و ئەگەر ژ بهر لۆمه یئین لۆمه کهران نهبا، و کو خه لک بو من ب کیماسی بهژمیتر، ئەز دا ئیمه د وی دینی دا..

تشتی ری ل وی گرتی کو ئەو دویکهفتنا حەقییی بکەت،
ترسا وی بوو ژ موخالەفا باب و باپیران، و بەری خۆ بدی دەمی
ئەو ل بەر سەکەراتی و ئەو مرۆڤەکی پیر و لاواز، پیغەمبەر -
سلاڤ لی بن- ل بەر سەری وی بوو، رۆندکین خۆ دگرتن و دگۆتی:
مام! بیژە (لا إله إلا الله).. و هندهک کافرین قورەیشییان ل
ویری بوون، و هەر جارەکا ئەبوو طالبی دڤیا شاهده بدەت، ئەو دا
بیژنی: ئەری تو دی ژ دینی عەبدلموطەلی دەرکەفی؟

و پیغەمبەر -سلاڤ لی بن- ما پیڤه دا ئەو شاهده بدەت، و
وان دگۆتی: دینی باب و باپیرین خۆ نەهیلە، حەتا ئەو ل سەر
دینی باب و باپیرین خۆ مری دینی شرکی و صەنەمپەرئەسیبی.
مر و ژ دنیایی وەغەرکر، و خودی بەحەشت ل سەر کافران
حەرامکریه.

و د صەحیحا بوخاری و موسلمی دا هاتییه کو پسپار ژ
پیغەمبەری -سلاڤ لی بن- هاتەکرن: مامی تە تو دپاراستی و
پشتەفانییا تە دکر، ئەری تە فایدەک گەهانیدی؟ وی گۆت:
**((بەلی، من ئەو د ناڤ ناگری دا دیت، من ئەو دەریخستە جەهەکی
گەرم ل بن پیپین وی دو پەل هەنە کەلی دئیننە دەماغی وی))**
موسلم ڤه دگوهیژت.

و بەری خۆ بدە ئافاکەری بەیتی ئیبراهیمی -سلاڤ لی بن-
ئەوی صەنەم شکاندین، و د ریکا خودایی خۆ دا نەخۆشی دیتی،
رۆژا قیامەتی ئەو نەشیت مفایهکی بگەهینتە بابی خۆ، چونکی

بابی وی ل سهر شرکی مربوو، بوخاری قه دگوھیت: پیغهمبه - سلاڤ لی بن- دبیثت: رۆژا قیامه تی ئیبراهیم بابی خو نازهری دببنت سهر و چاقین وی د رهش و تارینه، ئیبراهیم دببنتی: ما من نه گۆته ته بی ئه مریدا من نه که؟ نهو دببنت: نه فرۆ نهز بی ئه مریدا ته ناکه م. ئیبراهیم دببنت: یا ره بی ته سۆز دابوو من کو تو رۆژا قیامه تی من شهرمزار نه که ی، و ما چ شهرمزاری ژ وی مهزنتره بابی من شهرمزار ببت؟ خودی دببنتی: **من به حهشت ل سهر کافران حهرا مکریبه.**

ل حهقیبی بزقره، و شیره تان ل خه لکی بکه، و بهری خه لکی بده ته وحیدی.

ژ وان نه به:

موحه مده دی - سلاڤ لی بن- بهری ئه بوو طالبی دا حهقیبی، نهو قانع بوو به لی ل بهر وی یا ب زه حمهت بوو عورف و عهده تین ملله تی خو بهیلت، وی گۆت: **﴿ إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِم مُّقْتَدُونَ ﴿۱۲﴾** و نهو ل سهر شرکی مر.

و ئیبراهیمی - سلاڤ لی بن- بهری بابی خو نازهری دا حهقیبی، به لی ل بهر وی یا ب زه حمهت بوو ریکا باب و باپیران بهیلت و وی گۆت: **﴿ أَتَنْهَنَّا أَنْ نَعْبُدَ مَا يَعْبُدُ آبَاؤُنَا ﴾** نهری تو مه ژ هندی ددهیه پاش کو ئه م په رستنا وان بکهین بین باب و باپیرین مه دپه رتسین.

ڦيڄا هشييار به وهڪي ڦان نه به، رهنگين شرڪي بزانه: ڙ
 مهزڪرنا قهبران و دانا نه زران بو وان و سويندخوارنا نه ب خودي،
 و حوڪمڪرنا نه ب شريعه تي خودي، پاشي تو خو ڙ قه بويلڪرنا
 حقيقي مهزتر بيبي، دا موخاله فا وي رتيڪي نه كه ي يا باب و
 باپيرين ته ل سهر چووين.. تو دويكهفتنا حقيقي بڪه، و بيڙه:
 من باوهري ب خودي نينا.. پاشي خو ل سهر حقيقي راست كه.
 هيڻييا من ڙ خودي نه وه نه وه مه ل سهر ته وحيدى بهيلته
 زيندي و ل سهر ته وحيدى مه بمرينت، و مه بڪه ته ڙ وان يين بو
 ته وحيدى گازی دڪهن.. آمين آمين.

ناڤه روک

پهړ	بابه ت
۳	پیشه کی
۶	دهریا یا ب پیل
۱۱	گه مییا رزگار بوونی
۱۴	ده سپیکا و هریادانی
۱۹	سهره اتیه ک
۲۱	راستیه ک
۲۶	سهره اتیه ک
۳۰	گازیه ک ژ دلی
۳۲	واقعی دلئیش
۳۷	مه قامی شیخ بهر دکاتی
۴۶	ئه ول ویری چ دکهن؟
۴۸	دلین وان وه کی ئیکن
۵۱	شرک په یدا بوویه؟
۵۳	میرا تگرین شرکی
۵۷	چار هیجه ت

چاوا بهرسقا گومانان بدهین	۶۴
گازییهک	۶۹
ژ رهنگین شرکی	۷۱
باوهرییا ب خودی	۸۲
باوهرییا ب ملیاکهتان	۸۳
باوهرییا ب کتیپین عهسمانی	۸۶
باوهرییا ب پیغه مبهران	۸۷
باوهرییا ب رۆژا دووماهیپیی	۸۸
باوهرییا ب قهدهریی خوشی و نهخوشیپیین	۹۰
وی	
پیشکپیین باوهریپیی	۹۲
دووماهیپیی	۱۰۳